

Tirsdag den 23. november 2010 (D)

1

22. møde

Tirsdag den 23. november 2010 kl. 13.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 3 [afstemning]:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om svangreomsorg.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Anmeldelse 14.10.2010. Fremme 26.10.2010. Forhandling 19.11.2010. Forslag til vedtagelse nr. V 9 af Line Barfod (EL), Birgitte Josefsen (V), Julie Skovsby (S), Liselott Blixt (DF), Karl H. Bornhøft (SF), Vivi Kier (KF), Lone Dybkjær (RV), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Per Ørum Jørgensen (KD), Christian H. Hansen (UFG) og Pia Christmas-Møller (UFG)).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ophævelse af lov om bonus til elever i ungdomsuddannelse med lønnet praktik. (Afskaffelse af bonus til elever i ungdomsuddannelse med lønnet praktik).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).

(Fremstilling 06.10.2010. 1. behandling 14.10.2010. Betænkning 09.11.2010. 2. behandling 18.11.2010).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion. (Pris- og lønregulering af arbejdsgiverbidrag til VEU-godtgørelse m.v.).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).

(Fremstilling 06.10.2010. 1. behandling 14.10.2010. Betænkning 09.11.2010. 2. behandling 18.11.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) Forespørgsel nr. F 7:

Forespørgsel til justitsministeren om ytringsfrihed og den personlige frihed i Danmark.

Af Simon Emil Ammitzbøll (LA) m.fl.

(Anmeldelse 29.10.2010. Fremme 04.11.2010).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 12:

Forslag til folketingsbeslutning om pligt for børn under 15 år til at bære cykelhjelm.

Af Pia Olsen Dyhr (SF) og Lone Dybkjær (RV) m.fl.

(Fremstilling 28.10.2010).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om en revision af reglerne om børneattester.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.

(Fremstilling 28.10.2010).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om børneattester.

Af René Christensen (DF) m.fl.

(Fremstilling 28.10.2010).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Af kulturministeren (Per Stig Møller).

(Fremstilling 10.11.2010).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, lov om værdipapirhandel m.v., møntloven og forskellige andre love. (Kompetencekrav for finansielle rådgivere, risikomærkning af lån, aflønningspolitik, ophævelse af stemmeretsbegrænsninger, oplysningsforpligtelse for udstedere af værdipapirhandler, offentliggørelse, administrative bødeforelæg, clearing og afvikling af betalinger, indløsning af mønter m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremstilling 09.11.2010).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ændring af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven). (Gennemførelse af ændringsdirektivet om rapporterings- og dokumentationskrav i forbindelse med fusioner og spaltninger m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremstilling 10.11.2010).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).

(Fremstilling 17.11.2010).

12) Valg af 6 medlemmer til Danmarks Radios bestyrelse for perioden 1. januar 2011 til 31. december 2014.

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden**Formanden :**

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Anders Samuelsen (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 27 (Forslag til folketingsbeslutning om forenkling af punktafgiftssystemet).

Mette Gjerskov (S), Ida Auken (SF), Johs. Poulsen (RV) og Per Clausen (EL):

Forespørgsel nr. F 10 (Vil ministeren redegøre for, hvordan natur- og vandplanerne vil gennemføre EU's minimumskrav i natur- og vanddirektiverne om henholdsvis gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter samt god økologisk tilstand for vand inden 2015, og herunder redegøre for, om planerne er tilstrækkelig ambitiøse og målbare, og om regeringen reelt kan gennemføre dem, så Danmark igen bliver blandt de bedste naturbeskyttere i Europa?)

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

**1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 3 [afstemning]:
Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om svangreomsorg.**

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Anmeldelse 14.10.2010. Fremme 26.10.2010. Forhandling 19.11.2010. Forslag til vedtagelse nr. V 9 af Line Barfod (EL), Birgitte Josefsen (V), Julie Skovsby (S), Liselott Blixt (DF), Karl H. Bornhøft (SF), Vivi Kier (KF), Lone Dybkjær (RV), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Per Ørum Jørgensen (KD), Christian H. Hansen (UFG) og Pia Christmas-Møller (UFG)).

Kl. 13:00

Afstemning

Formanden :

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om det stillede forslag til vedtagelse, og der foreligger ét forslag.

Der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 9 af Line Barfod (EL), Birgitte Josefsen (V), Julie Skovsby (S), Liselott Blixt (DF), Karl H. Bornhøft (SF), Vivi Kier (KF), Lone Dybkjær (RV), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Per Ørum Jørgensen (KD), Christian H. Hansen (UFG) og Pia Christmas-Møller (UFG), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 110 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til vedtagelse er vedtaget.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ophævelse af lov om bonus til elever i ungdomsuddannelse med lønnet praktik. (Afskaffelse af bonus til elever i ungdomsuddannelse med lønnet praktik).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).

(Fremstilling 06.10.2010. 1. behandling 14.10.2010. Betænkning 09.11.2010. 2. behandling 18.11.2010).

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 13:02

Afstemning

Formanden :

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 59 (V, DF, KF og LA), imod stemte 49 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion. (Pris- og lønregulering af arbejdsgiverbidrag til VEU-godtgørelse m.v.).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).

(Fremstilling 06.10.2010. 1. behandling 14.10.2010. Betænkning 09.11.2010. 2. behandling 18.11.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:02

Afstemning

Formanden :

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 60 (V, DF, KF og LA), imod stemte 50 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Forespørgsel nr. F 7:

Forespørgsel til justitsministeren:

Vil ministeren redegøre for regeringens vurdering af ytringsfrihedens tilstand i Danmark, herunder dennes udvikling under den borgerlige regering, og give en redegørelse for, hvordan regeringen fremadrettet vil sikre, at borgere i Danmark kan nyde godt af en udstrakt grad af personlig frihed?

Af Simon Emil Ammitzbøll (LA), Villum Christensen (LA) og Anders Samuelsen (LA).

(Anmeldelse 29.10.2010. Fremme 04.11.2010).

Kl. 13:03

Begrundelse

Formanden :

Den første, der får ordet, er hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for forespørgerne med begrundelse for forespørgslen. Værsgo.

Kl. 13:05

(Ordfører for forespørgerne)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Den personlige frihed er en vigtig sag, og ytringsfriheden er noget, vi ofte debatterer, ikke kun i Folketinget, men også i den offentlige debat. Når man følger den offentlige debat i Danmark, skulle man tro, at Danmark var ytringsfrihedens mekka per excellence, det sted, hvor ytringsfriheden har de bedste kår i hele verden, der, hvor vi er optaget af at sikre det frie ord mest muligt. Jeg tror bestemt også, at vi er et af de lande i verden, hvor det frie ord har det bedst – om ikke det bedste sted, så i hvert fald et af de bedste steder.

Men når nu ytringsfriheden har været så meget på tapetet i det seneste årti og alle taler om, at man gerne vil gøre noget ved det, synes vi i Liberal Alliance, at det ville være godt, at vi her i Folketingssalen fik en mulighed for at diskutere spørgsmålet, også på en anden måde, end vi lige gør i festtaler og i politiske debatindlæg og den slags, nemlig at vi prøver at gå fra de sådan floromvundne ord om den frie tale til den konkrete handling for at skabe nye rammer for det frie ord og give det frie ord bedre vilkår.

Der er især tre ting vedrørende det frie ord, som optager os meget i Liberal Alliance. Det er først og fremmest i forhold til straffeloven, hvor vi ønsker at gøre op med straffelovens blasfemiparagraf, som vi ikke kan se nogen begrundelse for man egentlig stadig opretholder. Den er den ene ting.

Den anden ting er, at vi ønsker et opgør med straffelovens § 266 b, den såkaldte racismeparagraf. Vi mener, at det er væsentligt, at man bekæmper racismen på en anden måde end gennem, hvad folk må sige. Hvis der er egentlig racisme, skal den bekæmpes. Det vil Liberal Alliance meget gerne være med til. Hvis det f.eks. handler om racistiske overfald, så straf det og straf det hårdt. Men det, folk siger, er der som sådan ingen grund til at straffe, og der er ingen grund til at gradbøje ytringsfriheden og den personlige frihed, fordi man ikke vil tåle, at folk har et andet synspunkt end ens eget. Det er sådan set ikke, fordi vi ønsker at gå rundt og være hverken blasfemiske eller racistiske i større omfang. Det er jo faktisk, fordi vi ønsker, at man kan få den frie debat.

Det sidste – for også at få den frie debat og en anden dimension med – er, at vi godt kunne tænke os at høre, hvad regeringen tænker i forhold til offentligt ansattes ytringsfrihed; hvordan vi sikrer, at of-

fentligt ansatte ikke kommer i klemme, når de benytter sig af deres ytringsfrihed. Det er en debat, der jo hele tiden aktualiseres, uden at jeg behøver at nævne den perlerække af eksempler, som jeg nok skal komme ind på i debatten. Men i første runde er vi mere interesseret i at høre, hvordan regeringen har tænkt sig at sikre, at offentligt ansatte faktisk kan bruge deres ytringsfrihed uden at komme i klemme i forhold til regeringen, kommunerne og andre offentlige instanser.

Så det er de tre spørgsmål, vi gerne vil diskutere i den her debat, og jeg glæder mig meget, både til justitsministerens svar og til Folketingets debat.

Kl. 13:08

Formanden :

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Så er det justitsministeren til besvarelse af forespørgslen.

Kl. 13:08

Besvarelse

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne starte med at sige tak, fordi der er taget det her initiativ til at tale om ytringsfrihedens tilstand i Danmark, for det er jo det, der er lagt op til. Nu hører jeg så hr. Simon Emil Ammitzbøll konkretisere lidt mere, hvad det kunne være for præcise temaer, vi skal drøfte, men det er jo en bred debat, der er lagt op til. Jeg synes faktisk, det er nyttigt og rigtigt, at vi får lejlighed til at tage sådan en debat med hinanden her i Folketinget, selv om vi jo nok er enige om, at ytringsfriheden egentlig er noget, vi går ind for – det håber jeg da i hvert fald vi alle sammen gør. Det er af central betydning i et demokrati som det danske, og det er et emne, som har været genstand for debat og opmærksomhed i de senere år.

Forespørgslen går jo for det første ud på at give en status for ytringsfrihedens tilstand i Danmark, og for det andet en vurdering af, hvordan ytringsfriheden har udviklet sig under den borgerlige regering, og som det tredje en redegørelse for, hvordan regeringen fremadrettet vil sikre, at borgerne kan nyde godt af en udstrakt grad af personlig frihed.

Først vil jeg egentlig godt lige komme med et par generelle betragtninger om regeringens syn på ytringsfrihed. Vi har den opfattelse i regeringen, at det er helt afgørende i et demokratisk samfund, at retten til at tilkendegive sin mening om alt muligt, videnskabelige, politiske, religiøse, samfundsmæssige, moralske og kulturelle spørgsmål, er noget, som skal tildeles en fremtrædende og central plads. Den frie samtale, diskussionen og meningsudvekslingen skaber jo grundlaget for en fælles dybere indsigt i væsentlige samfundsforhold.

Retten til frit at kunne give udtryk for sine holdninger og meddele sine tanker til andre har også stor betydning for den enkeltes personlige, intellektuelle og åndelige udvikling. Ytringsfriheden har ganske enkelt betydning for den enkeltes livsudfoldelse.

Så skal vi vel også minde hinanden om og være bevidste om, at ytringsfriheden ikke er en selvfølge. Der er alt for mange steder i verden, hvor der overhovedet ikke er ytringsfrihed, eller hvor den er knægtet på den ene eller den anden måde. Derfor er ytringsfriheden noget, vi skal værne om. Ytringsfriheden er en hjørnesten i ethvert demokratisk samfund, herunder det danske, dels fordi den frie meningsudveksling er en forudsætning for en fri og demokratisk valg-handling, dels fordi en række andre menneskerettigheder, f.eks. forsamlingsfriheden, ville være noget indholdsløse, hvis der ikke var ytringsfrihed, og endelig jo, fordi det simpelt hen må være en fundamental del af den personlige frihed, at man kan sige sin mening.

Ytringsfrihed er, som Højesteret også meget rammende har udtalt det i en dom – det var rockerdommen fra 1998 – en nødvendig og naturlig forudsætning for et demokrati.

Den helt centrale rolle, som retten til frit at kunne udtrykke sine tanker og holdninger spiller i et demokrati, viser sig jo også ved, at ytringsfriheden er en fundamental frihedsrettighed, som er beskyttet både i den danske grundlov og i flere internationale konventioner. Vi har jo grundlovens § 77, der fastslår, at »enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene.«

Efter disse mere overordnede betragtninger om ytringsfriheden vil jeg så vende mig til forespørgslens første led, som jo er en status for ytringsfrihedens tilstand i Danmark. Selv om det måske kan være lidt svært at måle ytringsfrihedens tilstand, er det nu mit klare indtryk, at ytringsfriheden egentlig har det godt i Danmark. Det er en fast forankret del af den danske kultur, at man frit kan udtrykke sine tanker og holdninger, og at enhver kan deltage i den offentlige debat. Vi har en fri presse, der hverken er underlagt censur eller andre forebyggende foranstaltninger, som hindrer offentliggørelsen af ytringer. Pressen har fri adgang til at udtale sig kritisk om f.eks. regeringens politik, hvis man synes, der er noget kritisk at sige om den. Og sådan må det naturligvis være i et demokratisk samfund.

Kl. 13:13

På samme måde har borgerne uhindret adgang til at udtrykke sig i f.eks. læserbreve i aviser og debatfora på internettet om alt lige fra politiske spørgsmål til de seneste sportsbegivenheder eller kulturelle arrangementer. Mit indtryk er, at folk faktisk i vidt omfang gør brug af deres ytringsfrihed, og det er med til at skabe et mangfoldigt kulturelt og politisk samfundsliv i Danmark.

Men jeg vil også sige og pointere i den her sammenhæng, at alle har et samfundsmæssigt ansvar, ja, man kunne kalde det et borgeransvar for, at ytringsfriheden bliver brugt, men det er altså også min oplevelse, at det bliver den – flittigt endda.

Samtidig er det vigtigt for mig at fremhæve, at regeringen ser det som en helt central opgave at sikre, at rammerne for en fri meningsudveksling fortsat er til stede. Regeringen vil løbende følge udviklingen og tage de nødvendige tiltag med henblik på at sikre og understøtte vores ytringsfrihed.

Det fører mig så til nummer to led i forespørgslen, nemlig ytringsfrihedens udvikling under den borgerlige regering. For at belyse den udvikling er det naturligt at tage udgangspunkt i de tiltag, som regeringen har taget siden 2001 for at understøtte ytringsfriheden. Som det vil fremgå, er der tale om tiltag af meget forskellig art, og det understreger jo bare ytringsfrihedens mangesidige og nuancerede karakter.

Overordnet kan man inddеле regeringens tiltag i tre grupper. Der er lovgivningsmæssige tiltag, administrative tiltag og så nogle tiltag i forhold til udlandet.

Som et eksempel på en lovændring kan nævnes, at regeringen i 2005 fremsatte forslag om en skærpelse af reglerne om strafudmåling for forbrydelser begået med baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat. Forslaget blev vedtaget af Folketinget og indebar, at det kom til at fremgå udtrykkeligt af straffeloven – det er i § 81, stk. 1, nr. 7 – at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal anses for at være en skærpende omstændighed, hvis gerningen er begået på grund af den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat.

Et andet eksempel, som man kan nævne, er, at regeringen i 2008 gennemførte to lovændringer om den såkaldte fribyordning for forfulgte forfattere. Disse lovændringer indebar, at danske kommuner nu fik mulighed for at tilslutte sig et internationalt netværk for byer, der tilbyder udvalgte forfattere husly og arbejdsro i en periode. Jeg har fået oplyst, at der for tiden er fire kommuner, som deltager i fribyordningen med statstilskud, og på nuværende tidspunkt har to kommuner modtaget hver en forfatter. Fribyordningen indebærer, at forfatterne kan få tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark og økonomisk støtte fra den pågældende kommune. Formålet er jo altså

at støtte forfattere og andre, hvis ytringsfrihed vanskeliggøres i deres hjemland. Så med den ordning bidrager Danmark altså til at fremme demokrati og respekten for menneskers frihedsrettigheder i de lande, hvor der sker en undertrykkelse af de rettigheder, derunder af ytringsfriheden.

Som et eksempel på et tiltag af mere administrativ karakter fra Justitsministeriets område kan nævnes, at regeringen i 2006 udsendte en vejledning om offentligt ansattes ytringsfrihed. Formålet med den vejledning er først og fremmest at skabe klarhed om de overordnede regler og principper for offentligt ansattes ytringsfrihed. De skal jo ses i sammenhæng med, at det er regeringens opfattelse, at offentligt ansattes deltagelse i den offentlige debat ikke blot er af betydning for den enkelte ansatte. Det er i mindst lige så høj grad for samfundet som sådan, når offentligt ansatte ytrer sig, en kæmpe fordel at få deres meninger med ind i debatten.

For Undervisningsministeriets område kan det nævnes, at der er sket en styrkelse af demokratiundervisningen på flere niveauer i uddannelsessystemet. Tiltagene er gennemført ved en revision af folkeskolens læreplaner i 2009 og i forbindelse med handlingsplanen »En fælles og tryk fremtid«, den såkaldte antiradikaliseringsplan fra 2009. Nu fremgår det eksempelvis af formålsbestemmelsen for samfundsfag, at undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler et personligt tilegnet værdigrundlag, der gør det muligt for dem at deltage kvalificeret i samfundsudviklingen. Det overordnede sigte med de tiltag er at styrke kendskabet til og respekten for de demokratiske principper, derunder ytringsfriheden, den personlige frihed og det ansvar, der er knyttet til disse friheder.

Kl. 13:17

Der kan også peges på, at regeringen så sent som i juli 2010 offentliggjorde »Handlingsplan om etnisk ligebehandling og respekt for den enkelte« – en handlingsplan, der har til formål at bekæmpe forskelsbehandling på baggrund af etnisk oprindelse og fremme mangfoldighed og lige muligheder. Planen indeholder 21 konkrete initiativer inden for 6 hovedområder, og et af indsatsområderne er netop at sikre større kendskab til grundlæggende demokratiske værdier og rettigheder. Der er igangsat initiativer, der spænder vidt – fra kampagner som »Demokrati Fordi« over netværket »Medborgerskab gennem uddannelse« til »Stop hadforbrydelser« – og som tilsammen altså skal styrke ansvarligt medborgerskab, herunder borgernes ytringsfrihed og deltagelse i samfundsdebatten. Og så skal initiativerne jo også forebygge og modvirke de tendenser til intolerance og ekstremisme, som vil kunne intimidere borgerne og dermed virke til, at de kan opleve deres ytringsfrihed eller deres personlige frihed som begrænset.

Man kan ikke se isoleret på ytringsfrihed i Danmark, og det skyldes ikke mindst, at moderne former for kommunikation har åbnet nye muligheder for at benytte sig af ytringsfriheden ved effektivt, hurtigt og billigt at modtage og sprede informationer over hele verden. Dermed er det lettere at følge med i, hvad andre siger og tænker, men samtidig er risikoen for at blive konfronteret med og måske blive stødt af andres ytringer øget; det kan skabe et stigende pres på ytringsfriheden, og det så vi bl.a. under tegningsagen, hvor regeringen stod vagt om ytringsfriheden.

Et andet eksempel på, at ytringsfriheden kan komme under pres fra udlandet, er den såkaldte injurieturisme. Folketinget og medierne har udvist en helt forståelig interesse for det forhold, at den engelske retstilstand kan gøre det attraktivt at sagsøge danske medier i England for udtalelser, som er gengivet i danske medier, og som ikke ville give grundlag for sager om ærekrænkelser her i landet.

Også i spørgsmålet om injurieturisme gør regeringen sit til at værne om ytringsfriheden. Jeg har kontaktet den relevante EU-kommissær og gjort opmærksom på problemet med injurieturisme, ligesom jeg har haft kontakt til både den tidligere og den nuværende bri-

tiske justitsminister om problemet, og jeg vil senere i år orientere Folketinget om status for de initiativer.

Når det så gælder forespørgslen tredje del, nemlig spørgsmålet om, hvordan regeringen fremadrettet vil sikre en udstrakt grad af personlig frihed for borgerne i Danmark, har jeg funderet lidt over, hvad spørgerne mon sigter til, når de spørger om, hvordan regeringen vil sikre en udstrakt grad af personlig frihed; de spørger ikke om ytringsfrihed.

Personlig frihed handler jo ikke kun om ytringsfrihed, men også om andre former for frihed og rettigheder, der tilsammen skal sikre den enkelte person friheden til at udfolde sig, og den konstatering af, at den personlige frihed afhænger af mere end ytringsfriheden, fører mig også frem til det faktum, at selv om vi i Danmark har en vidtgående ytringsfrihed, er der naturligvis også nogle begrænsninger i den ytringsfrihed.

Som eksempler på bestemmelser, der kan begrænse ytringsfriheden, kan der fra Justitsministeriets område bl.a. nævnes straffelovens § 267 om injurier, straffelovens § 264 d om krænkelse af privatlivets fred, den såkaldte racismeparagraf i straffelovens § 266 b og den såkaldte blasfemiparagraf i straffelovens § 140. Det er ganske forskelligartede bestemmelser, og det vil bl.a. afhænge af indholdet af den konkrete ytring og den måde, som ytringen bliver fremsat på, om der undtagelsesvis kan pålægges et ansvar for indholdet af fremsatte ytringer. Dybest set er de nævnte begrænsninger i ytringsfriheden alle udtryk for en afvejning af ytringsfriheden over for andre hensyn, som f.eks. hensynet til privatlivets fred.

Er det mon denne afvejning af ytringsfriheden over for andre hensyn, som spørgerne sigter til, når de spørger om, hvordan regeringen vil sikre, at borgerne nyder godt af udstrakt grad af personlig frihed, altså ikke udstrakt grad af ytringsfrihed?

Hvis det er tilfældet, vil jeg gerne slå fast, at det er regeringens holdning, at hensynet til ytringsfriheden generelt skal tillægges meget stor vægt. Det følger for så vidt også af grundloven og af Danmarks internationale forpligtelser. Samtidig må det fastholdes, at det kan være nødvendigt at begrænse ytringsfriheden, hvis der foreligger tilstrækkelig tungtvejende modhensyn, og sådan nogle modhensyn kan bl.a. være hensynet til *andres* rettigheder eller omdømme.

Et andet eksempel er hensynet til statens sikkerhed, der kan nødvendiggøre en vis tavshedspligt.

Det er helt afgørende at finde den rette balance mellem hensynet til ytringsfriheden og andre tungtvejende modhensyn. Og det er vel helt selvfølgeligt, at det kan give anledning til mange diskussioner, om der så i lovgivningen er fundet den rette balance.

Kl. 13:23

I lyset af, at det er Liberal Alliance, som har taget initiativet til den her debat, og at Liberal Alliance mig bekendt går ind for at afskaffe eller i hvert fald justere racismeparagraffen og blasfemiparagraffen, vil jeg knytte nogle bemærkninger særlig til de to paragraffer. Det var vel også det, hr. Simon Emil Ammitzbøll efterlyste i indledningen til debatten her.

Om straffelovens § 266 b vil jeg sige, at den kriminaliserer ytringer, som truer, forhåner eller nedværdiger en gruppe af personer på grund af f.eks. deres race, hudfarve eller seksuelle orientering. Efter bestemmelsen er det en betingelse, at ytringen fremsættes offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds. Allerede i forbindelse med indførelsen af bestemmelsen i 1971 var man meget opmærksom på, at bestemmelsen ikke måtte udgøre en unødvendig indskrænkning i ytringsfriheden. Hensynet til ytringsfriheden varetages også i praksis af domstolene, som jo i flere tilfælde har fastslået, at gerningsindholdet i § 266 b skal fastlægges under hensyntagen til ytringsfriheden, og at bestemmelsen kun finder anvendelse på udtalelser af en vis grovhed.

Efter min opfattelse går racismeparagraffen derfor ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at beskytte borgerne i vores samfund

mod at blive udsat for trusler og forhånelser alene på grund af f.eks. deres race, tro eller seksuelle orientering. Og så er det altså sådan, at bestemmelsen er helt nødvendig for at sikre opfyldelsen af navnlig FN's racediskriminationskonvention og EU's rammeafgørelse om bekæmpelse af racisme og fremmedhad. En afskaffelse af bestemmelsen ville derfor være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, og af disse grunde er jeg ikke tilhænger af at afskaffe bestemmelsen. Men jeg er glad for muligheden gennem forespørgslen i dag for at diskutere, hvordan vi bedst sikrer, at der også på dette punkt bliver taget hånd om ytringsfriheden.

Særlig med hensyn til blasfemiparagraffen kan jeg oplyse, at Dansk Folkeparti i folketingsåret 2007-08 fremsatte et lovforslag – det var nr. L 90 – om ophævelse af blasfemiparagraffen i straffelovens § 140. Lovforslaget blev ikke færdigbehandlet i Folketinget. I overensstemmelse med tidligere tilkendegivelser fra regeringen gav den daværende justitsminister under førstebehandlingen af lovforslaget udtryk for, at regeringen ikke kunne støtte lovforslaget. Lovforslaget bortfaldt ved folketingsårets afslutning, men spørgsmålet om ophævelse af blasfemiparagraffen blev fortsat drøftet i Folketingets Retsudvalg. På baggrund af disse drøftelser afgav Retsudvalget den 26. marts 2009 en beretning, hvori udvalget opfordrer justitsministeren til at anmode Straffelovrådet om, så snart rådets planlagte arbejdsprogram muliggør det, at afgive en udtalelse om de juridiske konsekvenser af en ophævelse af straffelovens § 140. I overensstemmelse med det er det planen, at Straffelovrådet skal afgive en udtalelse om de juridiske konsekvenser af en ophævelse af straffelovens § 140, og jeg kan oplyse, at rådets arbejde med den opgave endnu ikke er påbegyndt, da rådet for tiden er beskæftiget med andre spørgsmål.

Jeg vil slutte med at gentage, at regeringen naturligvis løbende vil følge udviklingen i forhold til ytringsfriheden og tage de initiativer, som konkret vurderes at være nødvendige for at sikre og understøtte ytringsfriheden. Og så vil jeg også benytte lejligheden til at slå fast, at hvis der på ny måtte opstå en situation, hvor ytringsfriheden i Danmark kommer under pres udefra, så vil regeringen igen stå vagt om vores ytringsfrihed, det skal der ikke herske tvivl om.

Kl. 13:27

Forhandling

Formanden :

Tak til justitsministeren. Vi udbredte ytringsfriheden – der gik en del minutter over tiden. Men det hører vel hjemme under det tema, ytringsfrihed, at det kan lade sig gøre, at ministeren også svarer på spørgsmålet, selv om tiden så ikke kan overholdes.

Men så er det forhandlinger, og det er hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for forespørgerne. Værsgo.

Kl. 13:27

(Ordfører for forespørgerne)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Jeg skal undlade at have forhåndsforventninger om, at det er en praksis, der vil blive udbredt til resten af sagsbehandlingen. (*Formanden:* Det vil vise sig.) Det vil vise sig, ja.

Først og fremmest vil jeg selvfølgelig takke justitsministeren for den besvarelse, han kom med, af den forespørgsel, vi har stillet fra Liberal Alliances side. I Liberal Alliance mener vi, at det er vigtigt, at vi her i landet kommer videre i debatten om ytringsfrihed. Nu har man debatteret ytringsfrihed utrolig meget det seneste årti, og alle kan holde lange festtaler om emnet, men vi vil gerne have, at det bliver konkret, at man skaber bedre rammer for borgernes ytringsfrihed, sådan at vi også gør noget ved det i stedet for kun at tale om det. Som jeg sagde i min begrundelse, er det særlig diskussionen om straffelovens racismeparagraf, straffelovens blasfemiparagraf og

spørgsmålet om offentligt ansattes ytringsfrihed, som har ligget os på sinde, da vi rejste den her debat.

Jeg vil gennemgå dem en for en og gøre rede for vores synspunkter i de her sager. Hvis vi tager racismeparagraffen først, må man sige, at racismeparagraffen først og fremmest har den virkning, at der er nogle ganske få, som ikke kan komme til at udtrykke, hvad de mener, uden at komme i karambolage med straffelovens bestemmelser om racisme. Sagen er jo den, at langt de fleste, især de veluddannede, de kvikke, de åndsfriske kan formulere sig ud af straffelovens racismeparagraf. Vi mener faktisk, at der ligger en social skævhed i racismeparagraffen, fordi det ofte vil være den, som ikke har en lang uddannelse, som ikke har de sproglige finesser, som ikke helt er der, hvor vedkommende var tidligere, som vil blive ramt af en sigtelse efter straffelovens § 266 B, mens den intellektuelle, friske, begavede, spidsfindige altid vil kunne komme uden om problemet. Dermed ligger der faktisk en social skævhed i, at dem, som ikke har samme uddannelse og samme evner, vil kunne blive straffet, mens andre i virkeligheden vil kunne sige fuldstændig det samme budskab lidt mere forfinet og derfor balancere uden om lovens ord. Og udgangspunktet må jo være, at man kan sige det, man vil. Der er jo tale om det, man kalder en offerløs forbrydelse, hvis jeg siger min mening; der er ikke noget offer, der er måske nogle, der ikke kan lide min mening. Men når jeg deltager i den offentlige debat i øvrigt, har jeg på fornemmelsen, at der er rigtig mange, der ikke kan lide Liberal Alliances meninger på en række andre områder, uden at vi nødvendigvis bliver straffet af den grund – og heldigvis for det. Hele princippet om ytringsfrihed handler jo om, at man må tåle modstanderens synspunkt, at det kan indgå i debatten. Man må da også, hvis man har de holdninger, man selv tror på og selv mener er rigtige, have en tro på, at det, at modstanderens tåbelige synspunkter kommer frem, vil afsløre de tåbelige synspunkter, hvorfor der er færre, der vil være tilhængere af dem.

Det er vigtigt for mig at sige, at når vi ønsker straffelovens racismeparagraf afskaffet, så handler det jo ikke om, at vi ligesom vil fremme racisme; vi er sådan set ret meget imod racisme. I Liberal Alliance er det helt grundlæggende, at vi mener, at folk har fuldstændig lige meget værdi uanset deres hudfarve, deres race, deres religion, hvad ved jeg. Men retten til at sige sin mening må også være fundamental, når man har gjort Danmark til sådan et særligt ytringsfrihedsland og nærmest har markedsført sig på det i den offentlige debat. Så må der også være konsekvenser. Det er jo ikke kun på dansk grund, at det er et problem; vi har set Durbanprocesserne i forbindelse med det her med krænkelser af religiøse følelser, som både kommer ind over racismediskussionen og blasfemidiskussionen, og hvor der er et internationalt pres, som Danmark heldigvis kæmper imod, men jeg synes også, man bliver nødt til at konkretisere det noget mere.

Senest har man set i den offentlige debat, at »Tintin i Congo« nu er noget, der også vil til at skulle være enten varedeklARATIONER på eller forbud mod i visse lande, fordi der skulle være et problem i, at den er skrevet i en anden tid, og det forstår man ikke, og derfor tror man, man kan ændre virkeligheden gennem lovgivning.

Kl. 13:32

I forhold til blasfemiparagraffen synes jeg, det er meget flot, at justitsministeren siger: Ja, da Dansk Folkeparti i sin tid havde et forslag, valgte man at få Straffelovrådet til at se på det. Det var jeg sådan set også glad for dengang – jeg husker tydeligt debatten – men de har sådan set ikke påbegyndt deres arbejde endnu. Altså, så bliver det jo sådan lidt PET-kommissions-dimensioner, der bliver i den her sag, hvis man bare siger: Ja, vi lover Folketinget, at når der engang er tid, vil der i øvrigt blive sat et arbejde i gang, men det er så i øvrigt ikke begyndt endnu. Så det ville have været dejligt, hvis vi kunne have fået noget mere konkretisering af, hvornår det forventes afsluttet, synes jeg.

Blasfemiparagraffen, straffelovens § 140, er jo dybest set en paragraf, der ikke er i funktion. Den har ikke været brugt siden 1930'erne, men den giver i den offentlige debat nogle misforståelser, i forhold til at der er nogle, der tror, at når de føler deres følelser krænket, kan de anlægge sager og klage til domstolene. Det kan man ikke. Man kan tale med sine venner, bekendte og familie om det og komme videre, men det er sådan set den eneste mulighed, der er, hvis ens følelser bliver krænket. Og der er vel heller ingen, der mener – i hvert fald ikke i det brede flertal herinde – at blasfemiparagraffen skulle få en funktion igen; det ville da være helt frygteligt, om det skulle blive sådan.

Der har været masser af krænkelser og diskussioner om alt fra jessussandaler til Jens Jørgen Thorsen-plakater med – undskyld udtrykket – erigeret lem, og hvad ved jeg, uden at man har fundet mulighed for, at det skulle være en overtrædelse af blasfemiparagraffen.

Det allersidste, hvis jeg lige kan nå det, er spørgsmålet om offentligt ansattes ytringsfrihed. Der har vi jo også set en lang række sager. Vi har jo heldigvis set en genansættelse, forstår jeg, eller hvad vi kalder det, en tilbagevenden fra orlov, her de seneste par dage. Og det er vi sådan set rigtig glade for i Liberal Alliance, men vi er stadig væk bekymrede, for der findes jo en række eksempler på, at offentligt ansatte har ytret sig i den offentlige debat og fået reprimander, hvad enten det er i stat eller kommune. Fagforeningen FTF har også for nylig lavet en undersøgelse, i forhold til hvordan de offentligt ansatte opfatter det med ytringsfriheden, og de har ifølge den undersøgelse en del problemer i forhold til det.

Derfor skuffer det mig også lidt – og det skal være det allersidste – at justitsministeren siger, at man da også har gjort noget i forhold til offentligt ansattes ytringsfrihed i de seneste 9 år. Man har nemlig rundsendt en pjeces, og det er selvfølgelig altid fint, men da jeg var i Dansk Ungdoms Fællesråds styrelse, spurgte man: Er der et liv efter pjecen? Og det er jo et godt spørgsmål, for man føler, at man har gjort noget, men i virkeligheden har man jo ikke gjort så meget. Så vi håber, at det også kan blive konkretiseret i løbet af debatten, og det vil vi spørge ind til.

Kl. 13:35

Formanden :

Så er det hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kl. 13:35

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg vil også gerne starte med at rose Liberal Alliance for at tage debatten om ytringsfriheden, men jeg vil også gerne prøve at stille ordføreren et spørgsmål. Jeg tror, de færreste herinde egentlig er uenige i intentionerne i det, ordføreren siger, men ud over de eksisterende rammer, der er, hvor der er nogle begrænsninger på nogle ekstreme ytringer, lægger hr. Simon Emil Ammitzbøll så op til, at der skal begrænsninger på nogen politiske ytringer? For min pointe er, at det jo reelt set er det, der er spørgsmålet.

Hvis man følger den offentlige debat, vil man høre, at der bliver sagt meget, også meget vrøvl, uden at det af den grund er ulovligt. Det er jo ikke ulovligt at være skør eller at udtale sig forvrøvlet.

Kl. 13:37

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:37

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er faktisk ikke sikker på, at jeg forstod spørgsmålet, og det er sådan set ikke for at være polemisk. Jeg er enig med spørgeren i, at der bliver sagt meget vrøvl i den offentlige debat, men det mener jeg sådan set ikke er et område for lovgivningsmagten. Jeg synes, det skal være tilladt at sige alt det vrøvl, man har lyst til, især måske fra vo-

res politiske modstanderes side, uden at jeg skal gå ind og være for grovkornet.

Det, vi siger, er, at der jo findes eksempler på folk, der bliver dømt for nogle ytringer, hvor man kan spørge, hvorfor de ikke bare kan have lov til at sige det. Uden at jeg skal blande mig i konkrete sager, vil jeg spørge, hvorfor vi siger, at der er nogle synspunkter, som vi så meget ikke kan lide, så vi vil gøre dem straffbare. Så bliver det jo en a la carte ytringsfrihed, hvor vi siger, at dem, vi er alleralermest uenige med, skal straffes.

Man kan jo stille hr. Kamal Qureshi spørgsmålet med Hørups ord: Hvad skal det nytte?

Kl. 13:38

Formanden :

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 13:38

Kamal Qureshi (SF):

I dag er der jo nogle rammer. En af de få personer, der er blevet dømt for nylig i forhold til overtrædelse af 266 b, var Hizb ut-Tahrirs formand, og han blev dømt for ytringer mod det jødiske mindretal i Danmark. Det er en af de få ytringer, som man har vurderet til at være en overtrædelse af 266 b. Så de rammer, der er i dag, er rimelig vide.

Spørgsmålet til hr. Simon Emil Ammitzbøll er, om han mener, at det var forkert at dømme Hizb ut-Tahrirs formand for de udtalelser, han kom med – udtalelser, der opfordrede til hetz mod det jødiske mindretal.

Kl. 13:39

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:39

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg ærgrer mig over, at SF's ordfører ikke ønsker at indgå i en dialog, da jeg jo stillede et spørgsmål. Så vidt jeg ved, tillader forretningsordenen også, at man stiller spørgsmål den anden vej i de korte bemærkninger, så det ikke kun er en envejsspørgsmålskommunikation. Derfor ærgrer det mig, at jeg ikke kan få noget svar på, hvorfor man vil bevare 266 b i straffeloven. Hvorfor vil man det? Er det, for at man en gang imellem kan lave en politianmeldelse af Dansk Folkeparti og få et enkelt folketingsmedlem dømt – er det det, der er pointen?

Jeg synes dybest set, at det er spild af domstolens tid, og jeg tror ikke, at folk kommer til at mene noget andet end det, de sagde i første runde, fordi de eventuelt måtte få en dom ved domstolene. Det tror jeg heller ikke hr. Kamal Qureshi tror. Derfor er vores udgangspunkt, at folk skal have lov til at sige, hvad de mener. Vi har jo ikke foreslået at afskaffe injurielovgivningen f.eks. Det er jo ikke sådan, at vi har foreslået at afskaffe hvad som helst, men jeg synes, at SF skylder at give et svar på, hvad det nytter med den politik, man har.

Kl. 13:40

Formanden :

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 13:40

Tom Behnke (KF):

Jeg kan forstå, at der er lagt op til en sådan mere teoretisk debat om de her problemstillinger og om emnet ytringsfrihed, men alligevel efterlyser hr. Simon Emil Ammitzbøll, at man prøver at blive lidt mere konkret. Det vil jeg så også gerne prøve.

Jeg kunne godt tænke mig at høre hr. Simon Emil Ammitzbøll, som jo vil ophæve racismeparagraffen, om, hvad det er for nogle yt-

ringer, som hr. Simon Emil Ammitzbøll har behov for at komme ud med, som han i dag ikke kan komme ud med. Hvad er det, hr. Simon Emil Ammitzbøll brænder inde med, hvor hr. Simon Emil Ammitzbøll hver dag sidder og tænker, det er ærgerligt, at vi har de der bestemmelser, blasfemibestemmelsen og racismeparagraffen, for der er så mange ting, som han gerne ville sige, men ikke må sige? Kan vi ikke få nogen eksempler på det?

Kl. 13:40

Formanden :

Så skal det være inden for forretningsordenens regler. Så er det ordføreren.

Kl. 13:40

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det viser jo meget godt forskellen på, hvordan ytringsfrihedens absolutte tilhængere ser debatten, og hvordan vores modstandere ser debatten. Det handler jo ikke om mig. Det er da helt imponerende, at man tror, at vi kommer med et forslag, fordi jeg skulle sige noget bestemt. Jeg har sådan set rimelig gode muligheder for at udtrykke mine liberale nogenlunde almindelige hverdagssynspunkter. Pointen er faktisk, at hvis man vil have ytringsfriheden, gælder den jo ikke kun for dem, der siger det, man selv kan lide. Det er jo sådan set hele grundessensen.

Derfor må jeg sige til hr. Tom Behnke, at det, der er det afgørende for os, ikke er, at vi skulle brænde inde med noget i Liberal Alliance. Det er, at borgerne skal kunne sige det, de mener, uden at risikere at komme i karambolage med straffeloven.

Kl. 13:42

Formanden :

Hr. Tom Behnke.

Kl. 13:42

Tom Behnke (KF):

Nu blev det næsten udtrykt sådan, at hvis man ikke er med på det synspunkt, er man imod ytringsfriheden. Der må jeg nok lige sætte foden ned, for jeg hørte, at også hr. Simon Emil Ammitzbøll har nogle forbehold. Der var trods alt visse ting, som man ikke skulle have lov til at ytre sig om. Så vi jo bare uenige om, hvor grænsen går, for der er selvfølgelig nogle grænser for ytringsfriheden.

Jeg prøvede også bare at blive lidt konkret. Det skal jeg så beklage, men det blev efterlyst af hr. Simon Emil Ammitzbøll selv, som spurgte, om vi ikke skulle prøve at blive lidt mere konkrete. Men så går vi tilbage til det teoretiske niveau – det sådan mere florumvundne, bredspektrede – og spørger os selv: Bliver debatten, uanset hvilket emne vi skal diskutere, tandløs, indholdsløs og ligegyldig, fordi vi skal overholde de bestemmelser, bl.a. blasfemibestemmelsen og racismeparagraffen, som vi har? Bliver debatten fuldstændig tandløs? Det synes jeg i hvert fald ikke at jeg har bemærket.

Kl. 13:42

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:42

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Hr. Tom Behnke fortsætter jo ad samme spor. Det er jo hverken hr. Tom Behnke eller mig, der skal give debatten karakter og derefter afgøre, hvor grænserne for ytringsfriheden skal være. Vi skulle altså lave sådan en lovgivning, en straffelov, der sikrer, at debatten ifølge hr. Tom Behnke ikke bliver tandløs, ikke bliver uinteressant, eller hvad ved jeg. Men debatten skabes jo af det, folk siger og bruger deres ytringsfrihed til. Det mener vi ikke at lovgivningsmagten skal have en holdning til. Det er sådan set det, der er hele forskellen. Vi me-

ner, det er ytringsfriheden, der er udgangspunktet, og så må det, folk siger, jo være det, der bliver debatteret.

Vi tror på det danske folks intelligens. Hvis folk siger de værste tåbeligheder, så tror vi på, at det danske folk godt kan høre, at tåbeligheder er tåbeligheder, og så vil det jo forme den debat, der kommer til at foregå. Det er jo det dejlige ved ytringsfriheden.

Kl. 13:44

Formanden :

Så er det hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 13:44

Jesper Langballe (DF):

Jeg vil gerne kvittere for en række originale og virkelig fortrinlige tanker i ordførertalen, bl.a. den iagttagelse af den sociale skævhed, som afstedkommes af racismeparagraffen. Vi er utvivlsomt nogle primitive typer, som mangler den intellektuelle formuleringsevne og derfor bliver hurtigst ramt af racismeparagraffen.

Jeg vil i den forbindelse godt spørge hr. Ammitzbøll, om han ikke undrer sig over justitsministerens sorgløshed med hensyn til det mulige misbrug af racismeparagraffen. En af de ting, der altid har forekommet mig værst ved den paragraf, er, at nedsættende bemærkninger om tro er nævnt. Det vil jo i virkeligheden sige, at der åbnes for, at man fuldstændig kan lamme religionskritik, og det passer jo nogle fantastisk godt.

Kl. 13:45

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:45

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

At der selvfølgelig er mulighed for religionskritik, er noget, der ligger mig som liberal meget på sinde. Jeg mener, at problemerne i forhold til religionskritik umiddelbart nok er større på det internationale plan i øjeblikket. Jeg nævnte også de problemer, der har været i forhold til Durbanprocessen, hvor der er et internationalt pres for at prøve at sidestille religionskritik og racisme, og det tror jeg er en rigtig farlig ting.

Så må jeg da give hr. Jesper Langballe ret: Jeg var også forundret over, at når man skulle nævne begrundelserne for de indskrænkninger, der var i forhold til ytringsfriheden, så brugte man mere injuriel-ovgivningen og privatlivets fred som eksempler, for det er de eksempler, som alle mennesker kan se er fornuftige, mens man ikke rigtig kom med nogen substantielle begrundelser for § 266 b og § 140 i straffeloven.

Kl. 13:46

Formanden :

Hr. Jesper Langballe.

Kl. 13:46

Jesper Langballe (DF):

Jeg forstod, at hr. Simon Emil Ammitzbøll deler min undren over justitsministerens sorgløshed. Justitsministeren så jo i øvrigt fuldstændig bort fra, at da loven blev fremsat af De Konservative, var der faktisk nogle, der vidste, hvad et retssamfund er, og som protesterede, også her i Folketinget. Det var først og fremmest SF'eren Poul Dam, der pegede på den fuldstændige vilkårlighed, det her ville medføre.

Jeg vil så udbygge det, jeg sagde før, ved at sige, at en præst i sit præsteløfte skriver under på, at han vil bekæmpe alle sådanne lærdomme, der strider imod den evangelisk-lutherske kirkes bekendelse. Det vil jo i virkeligheden sige, at enhver præst, der gør det arbejde, han har skrevet under på han vil gøre, overtræder racismepara-

graften dagligt – racismeparagraffen, som jo altså siger, at det at tale nedsættende om andres tro er kriminelt.

Kl. 13:47

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:47

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu synes jeg dog, at vi lige skal prøve at holde os på sporet, forstået på den måde, at jeg dog ikke har set, at der er horder af præster, der er blevet dømt efter racismeparagraffen. Men det kan godt være, det bare er mig; det tror jeg nu ikke det er.

Jeg synes, der er meget rigtigt i det, hr. Jesper Langballe siger, hvilket jo i virkeligheden er pointen: at folk skal kunne udtrykke både deres synspunkter og også en religionskritik. Det er jo i virkeligheden det, hr. Jesper Langballe er inde på, og det er vi sådan set fuldstændig enige om. Jeg synes også, det var rart at blive mindet om Poul Dam fra debatten tilbage, jeg tror, det var i slutningen af 1960'erne. Hvis man går endnu længere tilbage, da man stemte om det i FN i 1961, vil man se, at Danmark i virkeligheden stemte sammen med en række andre nordvesteuropæiske lande imod FN's ønske om at kriminalisere det, man i dag kalder hate speech.

Så jeg synes sådan set, at det, vi lægger op til, jo også er en god tradition med hensyn til, hvad de nordvesteuropæiske demokratier stod for, da den her diskussion først kom på banen.

Kl. 13:48

Formanden :

Hr. Søren Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 13:48

Søren Krarup (DF):

Jeg vil også komplimentere Liberal Alliance for at rejse debatten, og så vil jeg lige stille to spørgsmål.

For det første vil jeg spørge hr. Simon Emil Ammitzbøll: Er han opmærksom på, at selve begrebet blasfemiparagraf er i strid med evangelisk-luthersk kristendom, fordi det er at gøre Gud til en slags afgud, der kan fornærmes, hvad han naturligvis ikke kan ifølge evangelisk-luthersk kristendom? Kort sagt står den i modsætning til netop vores kirkes bekendelse.

Det andet, jeg lige vil spørge hr. Simon Emil Ammitzbøll om, er: Er han opmærksom på, hvordan en paragraf som § 266 b f.eks. anvendt i fremmedherredømmets tid i Sydslesvig i Sønderjylland ville have betydet, at de danske redaktører havde fået frataget deres mulighed for at forsvare Danmark, fordi de derved naturligvis var i modsætning til det, der var Tyskland? Flensborg Avis' redaktør Jens Jessen var redaktør fra 1882 til 1906, da han døde. Han kom 4 år i fængsel, fordi han havde skrevet kritisk. I dag ville han formodentlig fuldstændig være blevet frataget ordet, fordi § 266 b og den tankegang, den indebærer, betyder, at der slet ikke kan tales frit.

Kl. 13:50

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:50

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Med hensyn til det sidste tror jeg, det er svært blot at overføre den sprogbrug, som man brugte på bestemte historiske tidspunkter, til nutiden og så bruge nutidens paragraffer til at se, hvad dommen så ville være blevet. Det kan jo også være, at sproget havde været et andet i dag, det skal jeg ikke kunne forholde mig til.

Men det, der er det interessante, er jo stadig væk hovedpointen, nemlig at hvis det er sådan, at man har straffelovsbestemmelser, der

f.eks. kan forhindre redaktørers arbejde, så er det jo forkasteligt. Det har man jo stadig mange steder i verden, og det er forkasteligt. Jeg synes også, det er vigtigt at gøre op med nogle af de myter om, at sådan en racismeparagraf – som det også ofte kommer frem i den offentlige debat – ligesom skulle kunne sikre, at man ikke ryger ud i folkedrab som holocaust eller det, der skete i det tidligere Jugoslavien, eller hvad ved jeg. Hvis først man kommer derud, kan man skrive alle de paragraffer, man vil – det ændrer jo ikke den virkelige verden.

Med hensyn til det første spørgsmål vil jeg sige, at jeg tror, at hr. Søren Krarup primært skal føre diskussionen om fortolkningen af kristendommen og den luthersk-evangeliske troslære med sine teologiske kolleger og ikke med sine folketingskolleger, hvis det må være mig tilladt at svare på den måde. For vores begrundelse er en anden, men enhver kan jo have sin begrundelse for at komme til den konklusion, at der ikke er nogen grund til at have en blasfemiparagraf, som i øvrigt ikke er blevet brugt i mere end 70 år her i landet.

Kl. 13:51

Formanden :

Hr. Søren Krarup.

Kl. 13:51

Søren Krarup (DF):

Så må hr. Simon Emil Ammitzbøll jo opfatte det som en kompliment, når jeg alligevel stiller spørgsmålet til ham, som ikke er teolog.

Med hensyn til § 266 b vil jeg lige sige, at det efterhånden bør stå klart, at det er sådan en trussel mod ytringsfriheden, at der virkelig bør reageres fra regeringens side. Vi nævnede, at det var SF's Poul Dam, der ved førstebehandlingen, da lovforslaget var blevet fremsat i efteråret 1970, påtalte det og sagde: Det er første gang, at ordet race bruges i dansk lovgivning. Og han sagde: Det er en fatal indførelse. Og det er det jo, for hvad er race? Det er jo en biologisk bestemmelse, som er blevet overtaget af nazismen og gjort til en ideologi.

Derfor må man sige, at overhovedet det at tale om racisme er omvendt eller bagvendt nazisme, for det er at overtage en tilhørsforståelse, som i sig selv er kompromitteret, fordi den altså tænker rent nazistisk. Derfor må man også se i øjnene, at den paragraf, der altså vil forbyde racisme, i virkeligheden er en slags nazisme, der på samme måde naturligvis som nazisterne forsøger at forhindre, at ordet er frit. Og derfor bør den afskaffes i et frit land.

Kl. 13:52

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:52

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Som jeg startede med at sige, går vi ind for en utrolig udstrakt grad af ytringsfrihed – stort set absolut ytringsfrihed. Derfor er hr. Søren Krarup jo i sin gode ret til at have de synspunkter, der lige er blevet fremført, som jeg dog vil sige at Liberal Alliance ikke deler. Men sådan er det jo i en debat.

Jeg vil dog så langt medgive, at der jo er noget totalitært i at ville begrænse, hvad andre mennesker må sige, fordi man ikke kan lide det. Derom kan der vel ikke herske nogen tvivl. Og det er jo det, der næsten er det værste: Det handler om, at man ikke kan lide det, der bliver sagt.

Det er klart, at jeg så bliver spurgt – ikke af spørgeren her, men af andre spillere – om, hvor rammerne skal gå, og hvad folk må sige, og hvad ved jeg, men hele pointen er jo, at de må sige det, de selv mener, og ikke det, jeg synes staten skal opsætte rammer for de måtte mene. Det er sådan set den pointe, vi i al ydmyghed prøver at komme med i den debat, der er her.

Så skal jeg lige som det sidste takke for de to komplimenter, der kom i de to spørgsmål.

Kl. 13:53

Formanden :

Ja, og så har fru Lone Dybkjær en kort bemærkning.

Kl. 13:53

Lone Dybkjær (RV):

Mit spørgsmål er sådan set: Hvilke racismedomme, som der jo har været, synes hr. Simon Emil Ammitzbøll ikke skulle have været der?

Kl. 13:54

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:54

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo et meget smart trick, fru Lone Dybkjær her benytter sig af – og kompliment for det – men nu er det jo ikke sådan, at jeg skal stå her og tage stilling til hver eneste dom, der er kommet efter straffelovens § 266 b. Det, som er pointen, er: Synes vi, det skal være sådan, at folk kan have nogle holdninger, som et flertal i Folketinget kan synes er så uhyrlige, at de vil gøre dem straffbare? Synes vi, det er rimeligt, at nogle kan blive straffet for en holdning, fordi de formulerer sig lidt kluntet, mens andre, der har formuleret sig lidt mere smart, kringlet og intellektuelt, slipper for straffen, fordi de godt kan finde ud af at formulere sig uden om straffelovens § 266 b? Det er det, der er hovedspørgsmålet.

Det er klart: Vi synes ikke, at man skal have en racismeparagraf.

Kl. 13:54

Formanden :

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 13:54

Lone Dybkjær (RV):

Altså, hr. Simon Emil Ammitzbøll vil gerne væk fra den teoretiske diskussion – det vil jeg sådan set vende tilbage til senere – og over i noget konkret. Nu spørger jeg hr. Simon Emil Ammitzbøll fuldstændig konkret: Hvilke domme synes han ikke skulle have været der? Somme tider er begrundelsen for, at man laver tingene om, at man synes, at man er imod det, der er sket.

Jeg er jo ikke skolet, som hr. Simon Emil Ammitzbøll er det, med hensyn til retorik på det plan, så derfor vil jeg bare fuldstændig banalt gerne spørge: Hvad er det, hr. Simon Emil Ammitzbøll har imod de domme, der er blevet afsagt?

Kl. 13:55

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:55

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen helt banalt synes vi, at det er urimeligt, at der er den begrænsning, at fordi folk siger noget, som staten ikke kan lide, kan de blive dømt efter straffeloven. Det er helt banalt det, som er vores ærinde, og det, som er Liberal Alliances synspunkt.

Nu er der desværre ikke flere korte bemærkninger fra fru Lone Dybkjær, men så kan fru Lone Dybkjær tage svaret med i sin ordførtale: Det Radikale Venstre må vel også have nogle overvejelser – også i forhold til traditionen, altså i de gode gamle dage, hvis vi går virkelig langt tilbage med brødrene Brandes og ytringsfriheden, hele den bevægelse – om, hvad der er sket for Det Radikale Venstre, siden man ikke holder fast i det udstrakte frie ord.

Formanden :

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Der er ikke flere, der ønsker korte bemærkninger. Så er det hr. Kim Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:56

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne begynde med at sige tak til Liberal Alliance og hr. Simon Emil Ammitzbøll for at have rejst den her debat. Den er jo til enhver tid vigtig. Det er vigtigt, at vi med mellemrum tager en sådan debat. Det er med til også at fremtidssikre den frihed og den meget åbne debat, vi rent faktisk har.

Vi har vel alle sammen her et ønske om, vi har i hvert fald i Venstre et ønske ligesom hr. Simon Emil Ammitzbøll om, at vi skal have et åbent, liberalt samfund, hvor vi i den grad har ytringsfrihed, hvor vi har diskussion og debat, og hvor den personlige frihed er udstrakt. Det er bestemt også mit indtryk, at man med fuld rette kan sige, at vi har det i Danmark i dag.

Jeg synes også, man må sige, at det i denne regerings tid er et tema, som i meget høj grad er kommet frem i lyset, og det er nogle værdier, som er blevet fremhævet, også i regeringens aktive førelse på en lang række punkter, sådan som justitsministeren i sin gode redegørelse har fortalt om. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke justitsministeren for en fyldig, grundig og nuanceret besvarelse af den rejste forespørgsel.

I Venstre ønsker vi ligesom Liberal Alliance, at vi har en udstrakt grad af ytringsfrihed, at debatten trives, at samfundet er åbent, at klangerne kan krydses, og det synes jeg bestemt også at de kan.

Vi har jo hørt, at straffelovens blasfemiparagraf, § 140, vil blive behandlet i Straffelovrådet, så vi kan diskutere den mere specifikt og på et mere fuldstændigt grundlag. Det synes jeg er fornuftigt. Vi har ved tidligere lejligheder her i salen drøftet blasfemiparagraffen, og det, at spørgsmålet skal behandles i Straffelovrådet, er jo en udløber af sådanne drøftelser.

For mig at se skal § 266 b, racismeparagraffen, ses i en sammenhæng med de andre frihedsgrader, vi har i bl.a. grundlovens § 77 om, at alle i skrift og tale kan udtrykke sig uensurert. Vi har også grundlovssikret, at vi har forsamlingsfrihed her i landet, at vi har demonstrationsfrihed, og for mig at se skal § 266 b ses i den sammenhæng for at give et afvejet billede af en reel åben og ærlig ytringsfrihed, som ikke tager sigte på at bruge en retlighed på andres bekostning og på at bruge den åbne ytring til ren og skær fornædelse af andre.

Derfor kan vi i Venstre ikke støtte en afskaffelse af racismeparagraffen, men for mit eget vedkommende vil jeg da i og for sig gerne åbne for den mulighed, at justitsministeren, på et tidspunkt hvor der er plads til det og hvor det er opportunt i arbejdsprogrammet, prøver at analysere det her spørgsmål lidt grundigere. Om det skal være på samme måde, som man nu gør med hensyn til blasfemiparagraffen, skal jeg lade være usagt, men for i fremtiden at kunne føre en diskussion på et måske lidt mere oplyst teoretisk grundlag kunne det da være spændende at se, hvad racismeparagraffen så rent faktisk har været brugt til, hvad det i øvrigt vil afstedkomme af juridiske korrektioner, og hvad der er af erfaringer fra andre lande at sammenligne med. Det er ikke noget krav, og det er slet ikke sikkert, at det vil føre til en egentlig afskaffelse, men det kunne da være en interessant udredning at få på et tidspunkt med henblik på fremtidige diskussioner.

Kl. 14:01

Hr. Simon Emil Ammitzbøll nævner også de offentligt ansattes ytringsfrihed, og hvor vi måske, når vi snakker om blasfemiparagraffen og racismeparagraffen, er ude på en noget teoretisk sejlads i forhold til de reelle vilkår her i vores land, ja, så er der måske lidt mere

substans i problematikken om de offentligt ansatte og deres ytringsfrihed.

Ministeren redegjorde for det oplysningsarbejde og udredningsarbejde, som er pågået i VK-regeringens tid om det spørgsmål, og der er jo ingen som helst tvivl om, at offentligt ansatte, uanset hvor de er, i henhold til grundloven, men også mere specifikke regler, har deres ytringsfrihed. Men det er jo også sådan, at man naturligvis skal efterkomme en række andre lovgivningsmæssige begrænsninger, f.eks. vedrørende persondata. Personfølsomme oplysninger skal naturligvis ikke kunne videregives i den offentlige debat med henvisning til grundlovens § 77. Det ville ikke være rimeligt.

Vi må også sige, at der vil være ting, man ikke kan drøfte i fuld offentlighed, før man har henvendt sig til sin foresatte og til sin chef, men modsat vil vi også gerne slå fast, at hvis det er sådan, at der er ting, som er væsentlige for ens institution, for ens hverv og for offentligheden, som man ikke kan komme videre med hos ens øverste chefer, så har man også som offentligt ansat en pligt til at gå uden om dem og gå til offentlighed for at forbedre vilkårene.

Vi synes, at den frie debat har gode vilkår, at ytringsfriheden trives, og det gør den bl.a., ved at vi har en debat som den i dag. Det skal vi have med mellemrum. Det vil vi hilse velkommen med tilfredshed.

Kl. 14:03

Formanden :

Tak. Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 14:03

Line Barfod (EL):

Det er jo dejligt at høre, at Venstre går ind for ytringsfrihed for offentligt ansatte, men vi ser gang på gang, at det ikke eksisterer i virkeligheden. Der er dels en række undersøgelser, der gang på gang dokumenterer, at rigtig mange offentligt ansatte afholder sig fra at bruge deres ytringsfrihed, dels ser vi gang på gang sager, hvor folk bliver fyret, f.eks. i Midttrafik, hvor nogle af kontrollørerne og chaufførerne bliver fyret, fordi de kritiserer, at de ikke længere må udvise almindelig konduite og f.eks. lade være med at give en gammel dame, der har glemt sit buskort, en bøde på 600 kr. De bliver fyret, når de kritiserer den slags. Mener Venstre, at det er udtryk for, at der er reel ytringsfrihed for offentligt ansatte?

Kl. 14:04

Formanden :

Ministeren.

Kl. 14:04

Kim Andersen (V):

Nu kan hverken spørgeren eller jeg gå ind og diskutere enkeltsager, og vi ved jo også godt begge to, at der ofte er andet i en sag end det, der umiddelbart bliver fremstillet i en avisoverskrift. Men der er jo ingen tvivl om, at der formelt set er ytringsfrihed, og der er også fuld ytringsfrihed, og naturligvis også for offentligt ansatte. Men det er vel egentlig ikke så interessant, for det er jo uomtvisteligt. Det, der er interessant, er, om der er en eller anden selv begrænsning, selvregulering, og om der har indsneget sig nogle definitioner i de forskellige offentlige forvaltninger af, hvad man bruger sin ytringsfrihed til. Og jeg vil ikke afvise, at det i et eller andet omfang kan være et problem, at der er sådanne mekanismer, der gør sig gældende. Derfor vil jeg gerne slå fast, at vi i Venstre jo er hundrede procent fortalere for ytringsfriheden, også for offentligt ansatte.

Det er klart, at når man indgår i en organisation, når man har en arbejdsplads, er der også et hierarki, et rapporterings- og kommandosystem, som man skal acceptere, og der er nogle personfølsomme oplysninger, som skal respekteres, men hvis man ikke kan komme

videre med væsentlige oplysninger i sin organisation, har man både ret og pligt til at gå til offentligheden.

Kl. 14:08

Kl. 14:05

Formanden :

Fru Line Barfod.

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:08

Kl. 14:05

Line Barfod (EL):

Hvis man ved, at man bliver fyret, hvis man går til offentligheden, er det vel klart, at man laver det, som Venstres ordfører kalder en selv-begrænsning, altså at man selv begrænser sin ytringsfrihed, fordi konsekvenserne er, at man bliver fyret, hvis man går til offentligheden. Og det er jo derfor, jeg spørger Venstres ordfører, om det stadig er Venstres opfattelse, at der er en tilstrækkelig god beskyttelse af offentligt ansattes ytringsfrihed, hvis man reelt risikerer at blive fyret, når man bruger sin ytringsfrihed. Og vi ser gang på gang eksempler på, at offentligt ansatte bliver fyret.

Vi har jo flere gange – og vi har også fået hele oppositionen med – fremsat forslag i Folketinget for at forstærke de offentligt ansattes ytringsfrihed og give dem samme beskyttelse, som man f.eks. har som tillidsrepræsentant. Er Venstre ved at være klar til, i lyset af de mange sager, der har været fremme i offentligheden, at se på, hvad vi gør for reelt at sikre de offentligt ansattes ytringsfrihed?

Kl. 14:06

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:06

Kim Andersen (V):

Vi har en både formel og reel sikring af også offentligt ansattes ytringsfrihed. Jeg er ikke enig i præmissen, at der er så mange sager. Relativt set synes jeg faktisk ikke der er så mange sager.

Jeg er helt klart af den opfattelse, at i de tilfælde, hvor en offentligt ansat sagligt og underbygget bruger sin ytringsfrihed i det offentlige rum i sager, som er af samfundsmæssig relevans, og hvor man ikke benytter sig af interne informationer eller f.eks. overtræder persondataloven, ville det, hvis man kom til en fyringssag, være et spørgsmål, som domstolene ville forholde sig meget, meget nøgternt til på den skadelidtes præmisser og her varetage den fyredes, den afskedigedes interesser i forhold til de grundlovssikrede rettigheder. Det er jeg ikke et sekund i tvivl om med det domstolssystem, vi har her i landet.

Kl. 14:07

Formanden :

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 14:07

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Selv om der ikke blev lagt op til fuldstændig enighed mellem Venstre og Liberal Alliance, vil jeg sådan set gerne kvittere for noget af det, ordføreren sagde.

Jeg synes sådan set, det kunne være en rigtig spændende idé, hvis Justitsministeriet ville lave en større analyse i forhold til straffelovens § 266 b. Så kan vi jo hver især bruge den til det, vi har lyst til. Det er den ene ting.

Den anden ting er vedrørende de offentligt ansatte. Har Venstre nogen ideer til, hvad vi kunne gøre for at styrke de offentligt ansattes ytringsfrihed, hvis vi nu skal videre med den sag? Jeg tror, vi er enige om, at langt de fleste offentligt ansatte har fine forhold og ikke er bange for at skulle ytre sig, men man kan sige, at det jo også i et samfundsøkonomisk perspektiv sikkert ville være godt, at de har en lyst til at ytre sig, når tingene ikke er i orden.

Kim Andersen (V):

Jeg er meget glad for, at Liberal Alliances ordfører fastslår, at han i og for sig er enig med mig i, at de offentligt ansatte både formelt og reelt har en fuldstændig intakt ytringsfrihed. Det er jeg glad for.

Det andet spørgsmål, som ordføreren så kommer ind på i den sammenhæng, bliver lidt vanskeligere sådan at få hold på, for det har jo meget, tror jeg, med kultur og vaner at gøre i de enkelte forvaltninger og i de enkelte offentlige institutioner. Her tror jeg, at moderne ledelsesprincipper – åbenhed og den dialog, der er i ledelserne og med medarbejderne – i sig selv flytter mange ting med tiden, og jeg tror, at vi er kommet meget langt. Jeg tror, at meget lukkede kulturer og kulturer, der vil appellere til, at den offentligt ansatte ikke bruger sin ytringsfrihed, vil lide en krank skæbne på mange andre fronter, og derfor er de faktisk, hvis de i det hele taget eksisterer, kraftigt på retur også i den offentlige sektor.

Kl. 14:09

Formanden :

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:09

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Kulturændringer kan selvfølgelig gøre noget, men i medierne ser man jo også sager, der sker inden for det offentlige, hvor der er nogle meget voldsomme ting. Vi har jo senest set en meget kendt offentligt ansat, som er vendt tilbage til sit job for ganske nylig – uden at vi skal nævne konkrete sager i debatten som sådan. Men det er måske en diskussion, vi skal gå videre med på et andet tidspunkt.

Nu var jeg jo så positiv i første runde. Så vil jeg i anden runde – ikke fordi jeg så skal være negativ i anden runde – mere gå ind i det her med den store ytringsfrihed. Venstres ordfører brugte i virkeligheden samme begrundelse som justitsministeren, altså det her med injurielovgivning og privatlivets fred. Det er ligesom det, der er godt. Men det er vi alle enige om. Det er selv Dansk Folkeparti og Liberal Alliance enige i.

Så hvis vi nu diskuterer racismeparagraffen, hvor er så begrundelsen for, at Venstre – om ikke med næb og kløer, så i hvert fald meget håndfast – holder fast i straffelovens § 266 b? Jeg vil spørge hr. Kim Andersen: Hvorfor?

Kl. 14:10

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:10

Kim Andersen (V):

Jeg kan også spørge hr. Simon Emil Ammitzbøll: Hvad er det for nogle eksempler, Liberal Alliances ordfører har på, at § 266 b har været forhindrende eller begrænsende i forhold til ytringsfriheden anvendt i det offentlige rum? Det har vi her i dag i debatten indtil nu ikke rigtig hørt klare eksempler på.

Jeg synes, som jeg sagde tidligere, at man skal se det i sammenhæng med de andre grundlovssikrede rettigheder, vi har her i landet – ytringsfriheden, forsamlingsfriheden, demonstrationsfriheden – og at det her indgår i en meget afstemt og nuanceret vægtning af begreberne for at holde ytringsfriheden på et spor, som er sagligt, og som ikke blot anvendes til at være fornædrende over for andre. For ligesom vi har ytringsfrihed, så er det jo en frihed, det er en rettighed, det er ikke en pligt, og det skal vi værne om.

Kl. 14:11

Kl. 14:15

Formanden :

Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 14:12

Jesper Langballe (DF):

Jeg synes, det er utroligt, at man skal sidde og høre på det spørgsmål – hvornår har debatten været hæmmet af § 266 b? – når man nu selv sidder og venter på at blive slået i retten for overtrædelse af racismeparagraffen på grund af en omtale af de forfærdelige æresdrab, der sker i muslimske miljøer.

Spørgsmålet om afskaffelse af racismeparagraffen er jo nok et spørgsmål, der mest har teoretisk interesse, for efter at racismeparagraffen er blevet til – længe efter – har EU lavet en rammeaftale, der binder medlemslandene. Så det er ikke særlig sandsynligt, at vi kan komme ud af den, så længe vi er et lydigt medlem af EU, og det er mit indtryk, at det mener hr. Kim Andersen at vi skal blive ved med at være.

Men jeg vil gerne spørge hr. Kim Andersen, om ikke han kunne være åben for, at man eventuelt kunne ændre racismeparagraffen, sådan at den blev mindre vilkårlig, mindre egnet til bare at chikanere politiske modstandere med.

Kl. 14:13

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:13

Kim Andersen (V):

Spørgeren har fuldstændig ret i, at jeg og mit parti er fuldt ud tilhængere af EU og mener, at vi skal være glade for, at vi er i EU, for det giver os rigtig mange muligheder og fordele.

Så vil jeg – uden at gå ind i en konkret sag – sige, at spørgerens sag, som han henviser til, jo er, som sagen står i dag, et udmærket udtryk for, at § 266 b ikke er begrænsende. Jeg forstår det sådan, at hr. Jesper Langballe rent faktisk fik sagt det, han havde på hjerte i en bestemt sammenhæng. Jeg forstår også, at hr. Jesper Langballe – i hvert fald så vidt jeg lige har overblik over det – ikke p.t. er dømt i sagen, og derfor kan man jo ikke hævde, at § 266 b i den konkrete sag, som hr. Jesper Langballe henviser til, har været begrænsende.

Kl. 14:14

Formanden :

Hr. Jesper Langballe.

Kl. 14:14

Jesper Langballe (DF):

Kan hr. Kim Andersen ikke se det, som Grundtvig sagde engang, da han selv fik en injuriestævning: at et alvorligt politisk eller åndeligt spørgsmål ikke bør afgøres i en retssal? Det er en uting. Retssalene er til for at straffe kriminelle handlinger, ikke for at regulere holdninger.

Men jeg vil så udbygge mit spørgsmål eller gentage det: Kunne hr. Kim Andersen forestille sig, at man eventuelt kunne redigere i, modernisere den såkaldte racismeparagraf, sådan at den blev mindre egnet til at føre chikanesager med – dem har der jo, som hr. Kim Andersen ved, været en bunke af – f.eks. ved at man indførte muligheden for at føre sandhedsbevis i en sag efter § 266 b, altså den mulighed, som man i dag har i injuriersager?

Kl. 14:15

Formanden :

Ordføreren.

Kim Andersen (V):

Det ligger i vores lands historie, det ligger i vores kultur og i vores menneskesyn, at vi skal have ytringsfrihed, og at det er noget meget, meget værdifuldt for os som individer i dette land. Jeg er hundrede procent enig i, at politiske diskussioner skal afgøres netop i diskussionen og i sidste instans ved en politisk afgørelse i det forum, hvor diskussionen foregår, f.eks. her. Vi skal ikke afgøre politiske diskussioner i retssale. Men der kan så være andre ting, der indgår specifikt i en konkret sag, hvor tingene skal vejes op mod hinanden, og som gør, at tingene kan stille sig anderledes. I hr. Jesper Langballes sag er det jo for tidligt at drage nogen konklusioner.

Jeg sagde allerede i mit indlæg, at jeg synes, det kunne være interessant, om vi på et tidspunkt kunne få en mere specifik udredning om det her spørgsmål, som vi kunne føre diskussionen videre på baggrund af, og det mener jeg fortsat. Hvorvidt det vil kunne føre til, at racismespørgsmålet vil kunne gradbøjes eller redefineres, vil det jo af gode grunde være for tidligt at udtale sig om nu.

Kl. 14:16

Formanden :

Så er der en kort bemærkning, og det er fra hr. Søren Krarup.

Kl. 14:16

Søren Krarup (DF):

Jeg hørte med forbavselse hr. Kim Andersen sige, at man ikke ville være kritisk indstillet over for § 266 b og dens fortsatte liv. Det ville jeg så mere eller mindre lade køre, men så hørte jeg hr. Kim Andersen spørge: Har man tilfælde, hvor der er nogen, der er blevet generet af det? Og så har vi nu to § 266-sager foran os, hvor henholdsvis Jesper Langballe og Lars Hedegaard skal slæbes i retten, fordi de har sagt noget uimodsigeligt sandt. Og hvorfor bliver de slået i retten? Naturligvis kun, fordi de skal skræmmes fra at fortsætte med at sige noget, som ikke svarer til det, den herskende klasse vil høre.

Jeg må tilstå, at jeg ikke kan forstå den bagatellisering af et perspektiv, som jo virkelig er skræmmende, for det er da selvfølgelig et forsøg på at skræmme folk, når hæderlige debatterende personer skal slæbes i retten, fordi de har sagt noget, som er ubestrideligt sandt.

Kl. 14:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:18

Kim Andersen (V):

Hvis hr. Søren Krarup har ret i udsagnet om, at det er et spørgsmål om at skræmme nogen til ikke at ytre sig i offentligheden, tror jeg, det er en ganske unødigt bekymring, hr. Søren Krarup gør sig. Jeg tror, at de personer, vi her taler om, på ingen måde lader sig skræmme – uanset af hvad. Personligt hilser jeg det velkommen, at det er sådan.

Men jeg synes ikke, at vi skal diskutere konkrete sager. Jeg har tillid til vores domstolssystem. Vi har nogle verserende sager, som ikke er afgjort. Det bliver de i de relevante fora, når tiden er til det.

Jeg er grundlæggende tilhænger af maksimal ytringsfrihed. Den politiske diskussion skal foregå i det åbne rum – også den diskussion, der kritiserer trosretninger – og det skal afgøres netop i diskussionen og ikke i retssale. Det er jeg principielt enig i.

Kl. 14:19

Formanden :

Hr. Søren Krarup.

Kl. 14:19

Søren Krarup (DF):

Jamen hvorfor kun være principielt enig? Hvorfor ikke fastholde den sondring, at en principiel diskussion foregår i det offentlige rum og ikke i retssalen? Hvorfor dog så ikke sørge for, at retssalen, hele trangen til at kriminalisere sin modpart, bliver taget ud?

Jeg synes altså ikke, at der er noget som helst reelt forsvar for § 266 b. Det er simpelt hen ytringsfrihedens død, der ligger i det. Og jeg vil da også sige, at det da kun er et forsøg på at skræmme. Jeg ved ikke, om Jesper Langballe og Lars Hedegaard lader sig skræmme – det håber jeg ikke – men de skal knageme da være temmelig robuste for at stå model til, at de skal slæbes i retten og udråbes som en slags forbrydere, fordi de har sagt noget, der er uimodsigeligt sandt. Det burde ikke forekomme i et retssamfund. § 266 b er en skam og en skændsel for Danmark som retssamfund.

Kl. 14:20

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:20

Kim Andersen (V):

Jeg synes, det er en vild, vild overdrivelse og fuldstændig usagligt af hr. Søren Krarup at sige, at § 266 b i straffeloven, racismeparagraffen, betyder døden for ytringsfriheden her i Danmark. Jeg synes, det er aldeles usagligt. Jeg synes, alt beviser det modsatte, og jeg synes ikke, jeg er blevet modsagt i min argumentation om, at § 266 b skal ses i en snæver sammenhæng med de øvrige grundlovssikrede frihedsrettigheder, vi har her i landet, for netop at bevare en vis balance.

Må jeg så i øvrigt her til sidst også slå fast, at det jo ikke er sådan, at der, selv om der er rejst sager, er stribevis af domsafgørelser, der kan godtgøre, at § 266 b ved dom har ført til, at man har søgt at knægte ytringsfriheden.

Kl. 14:21

Formanden :

Hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kl. 14:21

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at få Venstres ordførers melding om det, at man med injurielovgivningen har en beskyttelse af enkeltindividet. Er Venstres ordfører ikke enig med mig i, at det jo ikke er en lovgivning, som så forfærdelig mange mennesker kan gøre brug af, for det kræver jo noget at trække en person i retten med injurielovgivningen i hånden?

Ytringsfriheden er derimod som begreb jo i høj grad noget, som skal vægtes i forhold til lighed, og som ordføreren netop har været inde på, er det det danske samfunds ansvar at sikre lighed og sikre, at alle kan komme til orde, samt sikre beskyttelse af mindretal. Det er jo reelt set det, vi er forpligtet til, og som gør, at vi har § 266 b – også med de historiske briller in mente – så det her ikke bliver en paragrafdiskussion, men også en praktisk diskussion, nemlig at der er en grund til, at den er der.

Kl. 14:22

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:22

Kim Andersen (V):

Jeg synes jo, at ytringsfriheden trives i bedste velgående her i Danmark, og det er jeg glad for. Vi er i Venstre store, store tilhængere af den personlige frihed og af ytringsfriheden. Vi understreger jo også,

at det netop er en frihed og ikke en pligt, og at den enkelte i enhver situation skal overveje, hvordan man bruger sin frihed og sin rettighed. Det er jeg også overbevist om at de fleste gør hver eneste dag.

Som jeg har sagt flere gange, er der for mig at se ikke tvivl om, at § 266 b i straffeloven skal ses som et element på en meget afbalanceret og fin vægtskål. Den skal sørge for, at der er en balance i forhold til de øvrige rettigheder, vi har, i forhold til at kunne ytre os og udfolde os med maksimal personlig frihed i vores samfund, og § 266 b vejer fortsat betydeligt på den vægtskål.

Kl. 14:23

Formanden :

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:23

Kamal Qureshi (SF):

Jeg takker for svaret, som jeg er meget enig i. Nu stillede Venstres ordfører selv det spørgsmål, som jeg også prøvede at stille til Liberal Alliances ordfører, nemlig hvilke sager der er. Jeg kunne godt tænke mig at nævne – for bare at tage en af sagerne – de udtalelser, som Hizb ut-Tahrirs leder kom med i forbindelse med den hetz, der var imod det jødiske mindretal, hvor han blev dømt for at overtræde § 266 b. Er Venstres ordfører ikke enig med mig i, at hvis § 266 b skal have en berettigelse, har de udtalelser – det har de i hvert fald efter min mening – ikke noget at gøre med den fri debat og har ikke noget at gøre med noget, der beriger den danske debat, og har ikke noget at gøre med meningsudvekslinger, men er en hetz? Og er det sådan set ikke det, § 266 b er et bolværk imod, altså at sikre imod hetz også i relation til diskussionen om den personlige frihed? Den personlige frihed er jo ikke kun et spørgsmål om, hvad man kan sige, men også et spørgsmål om beskyttelse.

Kl. 14:24

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:24

Kim Andersen (V):

Det kan spørgeren jo hævde, men det er jo heldigvis ikke et spørgsmål for hverken spørgeren eller salen her, men alene et anliggende for uafhængige domstole. Sådan er det jo i vores land, og det er jeg glad for. Spørgsmålet er jo om at lade en forening opløse ved domsat i forhold til, hvad en enkelt person måtte have sagt eller ikke sagt. Det tror jeg også er et spørgsmål, der meget let rummer så mange facetter og nuancer, at det ikke skal komme til en afklaring her.

Men jeg vil gerne sige, at for mig skal der være meget, meget vide rammer for, hvad man må sige i det offentlige rum. Jeg tror faktisk, at det bedste bolværk mod tyranner, tåbeligheder og fanatisme er, at tingene bliver sagt i det offentlige rum, at de bliver klædt af i al deres magtesløshed og ynkelighed, og at udtalelserne kan blive modsagt. Det tror jeg faktisk i et samfund som vores både er det bedste, det sikreste og det sundeste.

Kl. 14:25

Formanden :

Tak til hr. Kim Andersen. Så er det fru Karen Hækkerup som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 14:26

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Tak for det. Da jeg læste titlen på den her forespørgselsdebat, havde jeg det lidt sådan, at jeg tænkte: Hvad mon der gemmer sig? Det er lidt, ligesom når man er lille og man ved juletid kigger på de butik-

ker, der sælger lykkeposer. Man er meget fascineret af de her poser, hvor der er 24 ting eller 4 ting eller bare et eller andet i. Man ved egentlig ikke rigtig, hvad der er indeni, men alene det, at det er pakket ind, gør det spændende. Når man så åbner posen, viser det sig som regel, at det er noget bras, butikkerne ikke kunne komme af med.

Jeg var meget spændt på at komme ned her i salen og finde ud af, når debatten foldede sig ud, hvad der var i den her lykkepose, den her forespørgselsdebat, som jeg kan forstå der ikke bliver fremsat noget forslag til vedtagelse til. Jeg må sige, at jeg har hørt ting, som jeg har hørt omtalt i tidligere debatter, og også hørt lidt nye ting, og jeg selv vil selvfølgelig give debatten lidt socialdemokratiske bud med på vejen, hvad angår vores holdning til de forskellige ting.

Hr. Simon Emil Ammitzbøll redegjorde som ordfører for forslagsstillerne under sin indledning for, at der især var tre ting, man gerne ville diskutere. Det var først racismeparagraffen. Til det kan jeg sige meget kort: Socialdemokraterne støtter en racismeparagraf. Vi finder det helt utænkeligt at fjerne racismeparagraffen, og når folk siger, at lige præcis politikere måske skulle være undtaget, fordi deres ytringer da i hvert fald ikke skal begrænses, synes jeg faktisk, at det er virkelig harmdirrende, at man kan få sig selv til at have den holdning, at der skal gælde andre regler for politikere end for almindelige mennesker. Så fra Socialdemokraternes side er holdningen klar: Vi vil gerne fastholde en racismeparagraf; vi mener, den er vigtig; vi mener, den er nødvendig; vi støtter op om de internationale forpligtelser, vi har, også i henhold til konventioner, herunder menneskerettighedskonventionen, hvad angår rettigheder, med hensyn til hvad for nogle ting man må sige, og hvilke begrænsninger der med fornuft kan sættes.

Så blev der som det andet talt lidt om blasfemiparagraffen. Der er sagen jo en anden, for blasfemiparagraffen giver i mit univers ikke meget mening. Den har ikke været anvendt – jeg kan ikke huske i hvor mange år – siden 1937, tror jeg nok det er. Det er i hvert fald rigtig lang tid siden, og vi har også bedt Straffelovrådet om at komme med en vurdering af, om det, hvis man fjerner den, vil give problemer i forhold til at kunne strafforfølge nogen, som ytrer sig racistisk eller injurierende. Der må jeg sige til det, ministeren går på tallerstolen og siger, at når vi i Retsudvalget i marts 2009 har bedt om, at det arbejde skulle påbegyndes, så synes jeg, at det er for tyndt, at vi nu snart nærmer os en 2-års-fødselsdag, uden at man overhovedet er kommet i gang med at kigge på det.

Den sidste ting, som Liberal Alliance nævnte, var forslaget om styrkelse af de offentligt ansattes ytringsfrihed. Der vil jeg sige, at Enhedslisten har lavet et fantastisk arbejde med at komme med et forslag, der skal styrke de offentligt ansattes ytringsfrihed, et arbejde, som Socialdemokraterne har tilsluttet sig, og som fru Line Barfod senere som ordfører vil redegøre for her i salen, og som vi altså bakker fuldt og helt op om, fordi vi mener, at det er et kæmpe problem, at man trods den vejledning, der er sendt ud til de offentligt ansatte, stadig væk kan konstatere, at over halvdelen af dem ikke føler, at det er trygt at ytre sig i det offentlige rum. Det er en uholdbar situation og en situation, som man burde kunne forbedre meget.

Jeg kan så også forstå på hr. Simon Emil Ammitzbøll, at forslaget til forespørgselsdebatten her i virkeligheden skal gøre op med en social skævhed, som består i, at de kvikke, de oplyste og de åndsfriske kan snige sig udenom at blive fanget ind af nogen som helst lovgivning, hvorimod dem, der ikke er så kvikke, dem, der ikke er så oplyste, dem, der ikke er så åndsfriske, altså er dem, der vil blive fanget. Jeg kan så forstå, at Saxo Bank og Liberal Alliance for fremtiden vil være partiet for de ikke så kvikke, de ikke så oplyste og de ikke så åndsfriske. Jeg sætter sådan set pris på, at man er talsmand for alle, såvel for høj som lav. Alle skal have nogle, der kæmper for deres sag, men jeg vil bare sige, at vi altså ikke støtter, at man på nogen som helst måde tager nogle hensyn, der gør, at lige præcis den

socialle skævhed, der består i, at der er nogle, der er så ikkekvikke, at de risikerer at blive ramt af en racismeparagraf, skal fjernes.

Så vil jeg sige, at jeg også tror, at vi har fortillfælde for, at selv folk med meget høj intelligens, selv særlig kvikke folk, er blevet ramt af racismeparagraffen. Jeg husker, at vi da vist også her i Folketinget har tilladt et medlem at kunne få sæde, på trods af at vedkommende var dømt for netop overtrædelse af racismeparagraffen.

Så kan man sige, at det sidste, der ligger i forslaget fra Liberal Alliance, handler om en udstrakt grad af personlig frihed. Ligesom jeg startede med at spørge, hvad der var i lykkeposen, vil jeg spørge: Den personlige frihed til hvad? Til at få børn? Den personlige frihed til at få sin sygdom behandlet eller den personlige frihed, i form af at Liberal Alliance er imod restriktioner for, hvornår alkohol må sælges, eller hvornår man må gå i solarium?

Jeg var meget spændt på svaret, men jeg må sige, at jeg synes debatten har været en anelse trivial. Jeg tror ikke, der er nogen, heller ikke fra Dansk Folkeparti, der vil lade sig skræmme og ikke vil deltage aktivt i det politiske liv, fordi vi har en racismeparagraf eller en blasfemiparagraf. Det eneste, jeg har hørt kunne skræmme Dansk Folkepartis medlemmer og få dem til at annoncere, at de rent faktisk ikke ville genopstille, var, hvis man i Folketinget indførte rygeforbud på deres kontorer. Så det er altså helt andre virkemidler, der dér skal til.

Kl. 14:31

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning, og den er fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen på trods af et par sproglomster er jeg sådan set forholdsvist fortrøstningsfuld over fru Karen Hækkerups ordførertale. Jeg forstår, at der kommer noget fra Socialdemokratiet og andre partier senere i debatten, og det vil jeg se frem til med spænding. Så den del om de offentligt ansattes ytringsfrihed må vi jo så tage dér, og så håber jeg, at den lykkepose, eller hvad det var, indeholder noget godt.

I forhold til spørgsmålet om blasfemi kan man sige, at vi i hvert fald er enige så langt, at vi synes, at arbejdet med at gøre noget ved det går for langsomt. Det var dog i hvert fald en eller anden form for enighed, og så kan det være, at vi, når det er færdigt, så kan blive uenige igen, men så må vi jo tage debatten dér.

I forhold til racismeparagraffen kan det godt være, at det bare er mig, der har en positiv og optimistisk natur, men jeg hørte også en form for åbning dér; fru Karen Hækkerup sagde nemlig, at Socialdemokraterne mener, at der skal være én racismeparagraf. Men det betyder jo ikke, at den skal være så omfangsrig, som den er i dag. Lå der en åbning i det?

Kl. 14:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:32

Karen Hækkerup (S):

Det bliver nok en slem skuffelse. Jeg ser ingen anledning til at ændre indholdet af § 266 b, som den ligger i dag.

Hr. Simon Emil Ammitzbøll kommer her i sin replik ind på flere ting, for det første på forholdet til de offentligt ansatte. Vi har allerede fremsat forslaget til vedtagelse her i Folketinget, så det er en kendt sag, at også Socialdemokraterne går ind for, at man skal have forbedrede forhold, hvad angår de offentligt ansattes ytringsfrihed, og som jeg redegjorde for, vil fru Line Barfod redegøre for indholdet i vores forslag. Men jeg lagde mærke til, at hr. Simon Emil Ammitzbøll i en af de tidligere replikker til en anden ordfører selv sagde, at

de offentligt ansatte havde fine forhold og ikke havde problemer med at ytre sig. Der må jeg bare sige, at det altså er et statement, en udtalelse, som jeg ikke er enig i. Der er mange offentligt ansatte, der ikke har fine forhold, og som har problemer med at ytre sig, og lige præcis derfor går vi jo også ind for, at der skal gøres noget ved det.

Så spurgte hr. Ammitzbøll for det andet til racismeparagraffen, og her må jeg sige at der overhovedet ikke var nogen åbning. Jeg lagde mærke til, at ordføreren selv sagde, at racismeparagraffen var et udtryk for, at staten ville forbyde det, som man ikke kan lide at der bliver sagt. Jeg har en anden indstilling til det. Jeg har den indstilling til det, at tanker er todfri og holdninger ikke er strafbare, men holdninger eller tanker, der bliver til ytringer, bliver til handlinger, og handlinger skaber et rum for, at andre handlinger igen kan genereres. Derfor er der en forskel, og derfor skal racismeparagraffen fastholdes.

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:33

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I forhold til de offentligt ansatte er jeg selvfølgelig spændt på, om man vender tilbage til det, man har fremsat tidligere, altså at ville indføre omvendt bevisbyrde i endnu flere sager, end der er i dag. Jeg kan allerede sige, at jeg der synes, at man går på kompromis med principperne, hvis det er det, der er tanken.

Hvad angår racismeparagraffen, synes jeg, at det var noget af en kædevandring, som fru Karen Hækkerup begav sig ud på, altså at hvis man tænkte noget og mente noget, var det sådan set o.k., bare det ikke kom ud til en videre kreds, for så kunne vi begynde at gøre det strafbart. Det, jeg ikke forstår, er, at Socialdemokratiet, oprindeligt et arbejderparti, ikke kan se, at der kan være en social skævhed i forhold til, hvem det er, der bliver ramt. Det er de færreste – selv om vi kan finde enkelte eksempler også fra huset her – af de meget skrivende, meget intellektuelle, meget begavede, som bliver ramt, mens der er mange, måske ikke så kvikke, måske ikke så skarpt formulerede, der bliver ramt af den paragraf. Hvordan kan det være, at der er forskel på ens formuleringsevner og ikke på ens holdninger?

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:35

Karen Hækkerup (S):

Det synes jeg er en rigtig spændende problemstilling, men jeg må sige, at jeg ikke har noget kendskab til, at det særlig er dårligt bemidlede og dårligt mentalt udrustede, der bliver ramt af racismeparagraffen. Sådan et statistisk belæg har jeg faktisk ikke set, så jeg ville kunne kommentere den situation.

Men jeg vil bare generelt sige, at vi, når vi kigger ud over vores fængsler, ser, at der jo der ikke sidder toppen af den danske ungdom eller den danske befolkning i det hele taget. Der sidder primært mennesker, som har haft en dårlig opvækst, som er vokset op i misbrugsfamilier og brudte familier, som er flyttet mange gange, som har haft det skidt, som har haft dårlige betingelser for at kunne få en uddannelse, og som ikke har kunnet lykkes med deres familiestruktur. Der sidder en masse mennesker, som kommer fra bunden af det danske samfund.

Derfor kan man sige: Der er allerede i dag den skævhed, at vi i Danmark sender overklassen på universitet og underklassen i fængsel. Det er i øvrigt et forhold, Socialdemokraterne meget gerne vil være med til at rette op på. Vi har fremsat flere forslag til, hvordan

man kan reformere Kriminalforsorgen, hvordan man kan sætte ind med en tidlig indsats, hvordan man kan sikre, at de indsatte i vores fængsler får uddannelse, får social træning og bliver hjulpet videre til at kunne klare sig i et liv uden kriminalitet. For der har vi dokumentationen i orden. De, der sidder i vores fængsler, vil jeg sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, er dem, der er vokset op på samfundets skyggeside.

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg gør for god ordens skyld opmærksom på, at selv om vi diskuterer ytringsfriheden, har den altså sine begrænsninger her i Folketinget – i hvert fald med hensyn til korte bemærkninger, for der strækker den sig ikke over mere end 60 sekunder.

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Jesper Langballe som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:36

(Ordfører)

Jesper Langballe (DF):

Hvis vi går en halv snes år eller længere tilbage, ville et principielt spørgsmål om trusler mod ytringsfriheden i Danmark sandsynligvis koncentrere sig mest om en vurdering af trusler fra statsmagten. Det skal vi fortsat holde et vågent øje med. Den danske grundlovs § 77 er klokkeklar: Censur kan ingen sinde mere genindføres. Det er en paragraf, der står i skærende kontrast til § 266 b, hvis værste egenkab jo er, at den straffer holdninger og ikke, som vi har tradition for i vores retspleje, straffer handlinger.

I dag ved vi, hvis vi ellers vil vide det, at trusler mod ytringsfriheden fra private grupper i ind- eller udland, trusler begrundet i religion og ideologi i forhold til trusler fra statsmagten er som en elefant over for en mus.

Hvornår begyndte vi at forstå den ændring i tingenes tilstand? Det kan der faktisk sættes nøjagtig dato på. Datoen er den 30. september 2005. Det var den dag, da Jyllands-Posten bragte 12 tegninger af profeten Muhammed, og nogle måneder senere brød et helvede løs i den islamiske verden, bl.a. pisket op af imamer, bosiddende i Danmark, og med krav om, at den danske statsminister skulle beskytte islam mod karikaturtegninger ved at udøve censur. Det var sandhedens time for Jyllands-Postens medarbejdere og for alle os andre.

Siden har vi jo så set, hvordan der er groet en krænkelsekultur op. Truslerne fyger i luften med formål som at få kunstværker censureret bort fra udstillinger, når de anses for krænkende for islam, og at få en opera af Mozart taget af plakaten, fordi der er noget i den, der kan virke krænkende på islam – alt kan krænke islam. Nuvel, dette vanvid kunne man jo se stort på, hvis ikke det var, fordi det allerstørste problem er den form for censur, der hedder selvcensur – fejhedens given køb. Man kommer jævnligt truslerne i møde ved at fjerne kunstværker fra udstillinger, og et forlag og en forfatter fjerner relevante islamkritiske tegninger fra en lærebog, så eleverne ikke kan vide, hvad de egentlig læser om. Gymnasieelever har med fuld ret protesteret mod selvcensuren.

Daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen håndterede Muhammedkrisen med mod og værdighed og afviste de rasende stormløb, og han tilføjede endog det profetiske udsagn, at denne sag havde skilt fårene fra bukkene. Ja, det skal jeg love for. Med ét afslørede en række ellers respekterede mennesker karaktertræk, som ingen havde drømt om at de besad:

En tidligere overrabbiner, Bent Melchior, rasede så sent som i september i år i en kronik i Politiken, ikke imod den religiøse, fanatiske vold, der var svaret på tegningerne, men imod tegningerne selv. De skyldige var ikke dem, der brændte ambassader af, men de danske bladfolk, der redigerede en avis, sådan som man nu en gang redigerer en avis her til lands. Melchior skrev: En skelnen mellem får og

bukke i ytringsfrihedens navn er absurd, vi sætter blot grænserne forskelligt. I virkeligheden sagde han, at ytringsfriheden kan gradbøjes, alt efter den enkeltes humør.

En tidligere udenrigsminister, Uffe Ellemann-Jensen, omtalte ytringsfriheden som håneretten – håneretten – og direkte tog begrebet selvcensur i forsvar, for, som han sagde, selvcensur er nødvendigt. At det ikke er forbudt at slynge skældsord i hovedet på en anden, betyder jo ikke, at man nødvendigvis skal gøre det. Nej, men det eksempel har intet med selvcensur at gøre. Det er det, man kalder selvdisciplin eller bare god opførsel. Selvcensur derimod er altid drevet af frygt, frygt for udefrakommende trusler.

Kl. 14:42

At stå imod i denne kamp mod et massivt pres, der vil ytringsfriheden til livs, kan ikke bare være den enkelte borgers sag eller den enkelte gruppes sag i civilsamfundet. Her må staten være med. Staten med regering og Folketing må understøtte den kulturkamp, som simpelt hen er et spørgsmål om frihedens overlevelse. I stedet har vi alt for længe opretholdt en dyrkelse af § 266 b og af blasfemiloven, som burde være afskaffet for længst. Lad mig gentage: Problemet med § 266 b er først og fremmest, at man her straffer holdninger og ikke handlinger.

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:43

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Hele diskussionen om tegningerne tror jeg næppe at der er nogen her i salen der er uenig i.

Jeg vil egentlig gerne spørge ind til Dansk Folkepartis opfattelse af ytringsfriheden, altså hvad der er Dansk Folkepartis egne begrænsninger, og hvad Dansk Folkeparti begrunder de begrænsninger, de lægger, med. Jeg kan jo tage en aktuel sag, hvor fru Pia Kjærsgaard er ude at foreslå, at man forbyder paraboler, med henblik på at bestemte tv-stationer ikke skal være tilgængelige for befolkningen, eller for dele af befolkningen.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad hr. Jesper Langballe mener om, at man fra politisk side skal gå ind og definere, hvilke kanaler folk kan se. For hvis nu der skulle komme et andet politisk flertal, skulle man så pille f.eks. Fox News af, altså den her ekstremt højreorienterede tv-kanal i USA, som kalder ledende politisk valgte mennesker i USA for nazister? Er det Dansk Folkepartis begreb om ytringsfriheden, at det er politikere, der skal definere, hvilke tv-kanaler folk kan se?

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ordføreren.

Kl. 14:44

Jesper Langballe (DF):

Jamen det vil jeg meget gerne svare på. Det er klart, at det forslag, fru Pia Kjærsgaard der har fremsat, indebærer et dilemma; der er to alvorlige hensyn, der strider mod hinanden. Men jeg vil bare sige, at for mig at se er fru Pia Kjærsgaards forslag noget af det eneste, der er sagt i den sag, som er på niveau med sagens alvor.

Før hr. Kamal Qureshi og andre farer forarget op, skulle de tænke på, hvad det egentlig er, der er tale om. Der er tale om ghettoer, hvor man indkapsler sig i et ubændigt had til Danmark og alt, hvad der er dansk, som bliver mere og mere åndeligt indavlede, og hvor man ikke engang har fjernsynet som et vindue til Danmark, fordi man kun ser Al-Jazeera – Al-Jazeera, som ofte prædiker had og jihad, og som

har børneudsendelser, hvor de søde dyr – svarende til Bamse og Kylling herhjemme – opfordrer til drab på jøderne.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak for det. Og der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:46

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg skal ikke gøre mig til dommer over, hvad indholdet af de enkelte kanaler er, og hvad der bliver set. Men det synes jeg sådan set meget godt viser, at også hr. Jesper Langballe her synes, at det skal være sådan, at der skal være begrænsninger for ytringsfriheden. Altså, så lægger vi snittet forskellige steder. Hr. Jesper Langballe synes, det er i orden, at man forbyder bestemte kanaler og pålægger befolkningen ikke at se det, man fra Dansk Folkepartis side synes er forkert. Det er hr. Jesper Langballes begreb om ytringsfriheden.

Så vil jeg gerne tage en sag op om de offentligt ansattes ytringsfrihed. Det er en sag fra den 14. juni 2005, hvor hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti advokerer for, at professor Vagn Greve, som udtalte sig i Berlingske Tidende, skal fyres, fordi han mener, det er uforeneligt med professorembetet at have nogle meninger om sharia-lovgivningen. Er det den måde, Dansk Folkeparti synes at kampen for ytringsfriheden skal føres på: at de offentligt ansatte, som man mener at man er uenig med, skal fyres, hvis de udtaler sig?

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:47

Jesper Langballe (DF):

Jeg tror oprigtigt talt, at hr. Kamal Qureshi tager fejl. Jeg tror ikke, at hr. Morten Messerschmidt har fremsat den udtalelse. Jeg tror, at hr. Kamal Qureshi tænker på en udtalelse af fru Louise Frevert, der dengang var medlem af Dansk Folkepartis folketingsgruppe – en udtalelse, som jeg i øvrigt ikke brød mig om.

Men så vil jeg sige til alle hr. Kamal Qureshis formalistiske spørgsmål – hvis han har tid til at høre efter – at jeg ikke gider forholde mig til spørgsmål, hvor spørgeren overhovedet ikke overvejer, ikke et sekund, det problem, som fru Pia Kjærsgaard havde set. Hvis hr. Kamal Qureshi kunne se, at der var et problem, men sagde, at han alligevel ikke ville være med til at lukke for adgangen til de kanaler, så var der noget at tale om. Nu er hr. Kamal Qureshi sådan en fuldstændig bevidstløs forsvarer af den ghettomentalitet, som er et af landets største problemer.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 14:48

Lone Dybkjær (RV):

Hr. Jesper Langballe gik jo meget op i censur og mener, at racisme- og blasfemiparagrafferne er genindførelse af censur. Hvorfor er fru Pia Kjærsgaards ønske om at forhindre kanaler i at sende ikke censur?

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:49

Jesper Langballe (DF):

Det vil jeg ikke forbyde fru Lone Dybkjær at kalde det. Jeg ser også et problem, jeg ser også et dilemma, men prøv da en gang lige at tage stilling til, hvad det er for et problem, vi er oppe imod. Her er tale om noget, som kan risikere at rive landet fuldstændig i stykker eller føre til en borgerkrigslignende tilstand. Det er den ene ting, jeg vil sige.

Den anden ting, jeg vil sige, er, at jeg tidligere har ment, at internettet principielt var totalitærstatens død, fordi det sikrede, at alle mennesker kunne få oplysninger om sandheden. Det er jeg ikke så sikker på mere. Internettet viser sig i højere og højere grad ikke bare at være et medie for oplysning, men i høj grad et medie for manipulation. Taleban bruger det. Al-Qaeda bruger det. Det er det, som de folk i ghettoerne sidder og hører, fuldstændig døve og blinde for, hvad vi f.eks. diskuterer her.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 14:50

Lone Dybkjær (RV):

Jeg forstod hr. Jesper Langballe sådan, at censur var noget af det vigtigste at forhindre. Vi har nogle andre måder, vi synes ghetto problemerne skal løses på. Jeg må bare konstatere, at den måde, hr. Jesper Langballe og hans parti ønsker at løse det på, er ved at indføre censur, som hr. Jesper Langballe så i øvrigt siger han er imod.

Jeg vil så sige, at der er mulighed for manipulation på mange forskellige måder. Det er jo ikke nyt, at der kan manipuleres på internettet. Der kan sandelig også manipuleres med tv og alle mulige andre medier, der går ud til mange. Det skal vi forhindre på anden vis.

Men det, jeg ikke fatter, er, at hr. Jesper Langballe kan gå ind for censur, når han nu synes, noget af det vigtigste for et samfund er, at man ikke har censur, men ytringsfrihed.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Værsgo.

Kl. 14:51

Jesper Langballe (DF):

Nej, det fatter fru Lone Dybkjær ikke, fordi De Radikale ligesom hr. Kamal Qureshi jo overhovedet ikke er interesseret i sagens indhold, men bare i at stille sådan nogle spidsfindige formalistiske spørgsmål.

Må jeg svare fru Lone Dybkjær med et modspørgsmål? Hvad ville der ske, hvis Danmarks Radio viste en børneudsendelse, hvor der gik sådan nogle søde dyr rundt og opfordrede børnene til, når de bliver store, at slå jøder ihjel? Hvad ville der egentlig ske? Der ville da blive gjort kort proces, den pågældende medarbejder ville øjeblikkeligt blive fyret, og man ville selvfølgelig få stoppet sådan noget vanvid. Men det er ikke desto mindre det, som de folk, der bor i ghettoerne og har deres paraboler indstillet på Al-Jazeera, bliver fodret med, al den tid de ser fjernsyn.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 14:52

Line Barfod (EL):

Lige præcis det eksempel, hr. Jesper Langballe kommer med her, ville jo være omfattet af den racismeparagraf, som hr. Jesper Langballe gerne vil have afskaffet. Men sådan kan man jo have så forskellige opfattelser, afhængigt af hvem der er afsender af et budskab.

Det, jeg gerne vil spørge til, er hr. Jesper Langballes udtalelse om, at et af de største problemer, vi overhovedet har i landet i dag, er de såkaldte ghetto problemer. Mener hr. Jesper Langballe virkelig det? I en tid, hvor ungdomsarbejdsløsheden er eksploderet, i en tid, hvor flere og flere mennesker er arbejdsløse, i en tid, hvor masser af familier har meget alvorlige økonomiske problemer og risikerer at skulle gå fra hus og hjem, fordi de ikke kan betale udgifterne til deres bolig, mener hr. Jesper Langballe så virkelig stadig, at det største problem er, om der er nogen, der har paraboler og ser nogle udenlandske tv-kanaler?

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:53

Jesper Langballe (DF):

Ja, jeg mener helt klart, at ghetto problemerne er vores største problem. Arbejdsløsheden kan gå op og ned, og det er altid trist at være arbejdsløs, men her er der tale om en tilstand, som jo er forberedt af venstrefløjten, den nuværende opposition, før 2001, og som vi andre har måttet kæmpe for at råde bod på lige siden. Ja, det mener jeg.

Men så vil jeg sige, at det nu altså er – undskyld, jeg siger det – for dumt, når fru Line Barfod mener, at før racismeparagraffen kom, ville sådan et eksempel som det ikke blive stoppet, altså at man i Danmarks Radios børneudsendelser opfordrede til drab på jøder; det er kun racismeparagraffen, der hindrer, at sådan noget finder sted. Undskyld, sikke noget sludder!

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 14:54

Line Barfod (EL):

Nu er det hr. Jesper Langballe, der står og bruger et vanvittigt eksempel, det er ikke mig. Jeg kan slet ikke forestille mig, at man i Danmarks Radio overhovedet kunne finde på at gøre den slags. Jeg siger bare i al fredsommelighed, at det eksempel ville være omfattet af den bestemmelse, som hr. Jesper Langballe gerne vil have afskaffet.

Men jeg vil stadig væk gerne høre: Mener hr. Jesper Langballe virkelig, at det, som vi først og fremmest skal bruge tid på i Folketinget, det, som er et af de alvorligste problemer i vores land, og som vi virkelig skal bruge rigtig, rigtig mange ressourcer på, er, om folk tager udenlandske tv-kanaler ned via deres paraboler, og ikke, at vi har en ungdomsarbejdsløshed, der eksploderer? Vi risikerer ligesom i 1980'erne at have en hel årgang af unge, der aldrig nogen sinde kommer ind på arbejdsmarkedet, og vi har i dag mennesker på førtidspension, fordi de aldrig nogen sinde fik en chance. Vi risikerer, at det samme sker med vores unge i dag, fordi de ikke kommer i arbejde. Mener hr. Jesper Langballe virkelig, at det er et mindre problem, end hvorvidt der er nogen, der ser nogle udenlandske tv-kanaler via deres paraboler?

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:55

Jesper Langballe (DF):

Altså, der er spørgsmål, som det er meget vanskeligt at give et fornuftigt svar på, og det behøver ikke at være svarerens skyld, det kan jo også være spørgerens skyld. Altså, hvad er højest: Rundetårn eller et tordenskrald? Det er jo sådan noget i den retning, fru Line Barfod

spørger om. Hvad er værst: ghettoer eller ungdomsarbejdsløshed? Det er jo en fuldstændig meningsløs måde at spørge på.

Ghettoproblemet, som der nu måske virkelig bliver gjort noget ved gennem regeringens ghettoplan, er noget, som truer med på sigt at rive landets sammenhængskraft fuldstændig fra hinanden. Det, at der er øer i Danmark, hele områder, hvor man i hvert fald er enige om én ting, nemlig at kapsle sig ind i had mod Danmark og alt, hvad der er dansk, og få det næret ved at se antivistligt propagerende udsendelser i Al-Jazeera, er faktisk et problem, der vil noget.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er så SF's ordfører, og det er hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Kamal Qureshi (SF):

Hver tredje somalier i Danmark har inden for en periode på 12 måneder været udsat for en racistisk motiveret forbrydelse – en hadforbrydelse. Det viser en EU-undersøgelse fra 2009. Homoseksuelle og særlig transkønnede er overrepræsenteret i forhold til udsathed for vold og trusler. 12 pct. af LGBT-gruppen er inden for en periode på 12 måneder blevet udsat for vold eller trusler. Blandt heteroseksuelle er tallet kun 7 pct. Ifølge regeringens offerundersøgelse, som netop er udkommet i en opdateret udgave, er der i Danmark ca. 16.000 personer, som har været udsat for en voldelig hadforbrydelse – 16.000 mennesker, som er blevet overfaldet på grund af deres etnicitet, tro, hudfarve eller seksualitet. Jeg indrømmer, at der er stor usikkerhed om de her tal, men det er blot for at understrege, at der her er et problem. Mange mennesker i Danmark risikerer at blive overfaldet på grund af deres seksualitet, deres tro, deres etnicitet eller deres religion og de fordomme, som knytter sig hertil.

Så kan man spørge: Hvad har det så med dagens forespørgselsdebat at gøre? Jo, det har med ytringsfrihed at gøre, at ord også kan føre til handlinger, at grove nedsættende udtalelser, når de fremsættes mange gange nok og rettes mod en bestemt gruppe i samfundet, kan få reelle og nogle gange voldelige konsekvenser for almindelige borgere.

Vores racismeparagraf, § 266 b, har en historisk berettigelse. Den blev indsat i 1939 som en reaktion på det, der foregik i Tyskland. Senere er den blevet udvidet flere gange. Men den har ikke udtjent sit formål endnu, tværtimod. Erfaringen er, at nedsættende og forhånende bemærkninger kan anvendes til at mobilisere modvilje over for bestemte befolkningsgrupper. Det kender vi i særlig udtalt grad fra udlandet med Rwanda og det tidligere Jugoslavien som de nyeste og mest forfærdende eksempler.

Kunne en racismeparagraf have forhindret de blodudgydelser? Nej, det kunne den nok ikke – i hvert fald ikke alene. Eller kan racismeparagraffen forhindrer, at der hvert år begås 16.000 voldelige hadforbrydelser? Nej, det kan den tydeligvis heller ikke. Men racismeparagraffen har alligevel en værdi. Den sender nogle vigtige signaler om, hvilke værdier vores samfund er bygget på: I Danmark er alle borgere ligeværdige. Vi har forskellige holdninger, og dem skal man selvfølgelig kunne have helt uforstyrret. Ytringsfriheden er fundamental i demokratiet, den skal vi stå vagt om.

Religiøse, etniske og kulturelle forhold skal kunne udsættes for kritik som alle andre forhold, det er helt grundlæggende i et demokrati. Men heraf følger ikke en berettigelse til at nedgøre eller forhåne bestemte grupper med udgangspunkt i deres etnicitet, religion, seksualitet og lignende. Det er især mindretal som f.eks. muslimer, jøder og homoseksuelle, som nyder godt af den beskyttelse, der er i den såkaldte racismeparagraf, som kriminaliserer grov hetz mod en bestemt gruppe. Den beskyttelse er vi tilfredse med, og den beskyttelse ønsker vi at opretholde.

Derfor har det glædet mig at læse justitsministerens svar på spørgsmål 1383, hvor han på vegne af regeringen siger, at der ikke er anledning til at ændre bestemmelsen i straffelovens § 266 b, og det er også det, justitsministeren har gentaget i debatten i dag.

Så er det også vigtigt for mig at sige, at racismeparagraffen ikke rummer en kriminalisering af politiske synspunkter eller for den sags skyld af racistiske ytringer. Det, som er kriminaliseret, er udtalelser, som retter sig mod en bestemt afgrænset gruppe, som fremsættes i offentligheden, og som er groft nedsættende, forhånende eller truende. Det kan være at sammenligne en gruppe mennesker med dyr eller sygdomme eller at beskyldte dem for grov kriminalitet. § 266 b lægger en ramme for debatniveauet, og det er en paragraf, som vi bakker op om.

I Danmark accepterer vi ikke ytringer, der groft nedsættende eller forhånende decideret truer bestemte grupper i samfundet på grund af deres etnicitet, kultur eller andet. Vi er stolte af vores forskellighed og vil beskytte dem, som bliver udsat for de her urimelige overgreb.

Til sidst vil jeg blot nævne, at vi i SF noterer os, at Danmark også er bundet af internationale forpligtelser i dette spørgsmål, at vi har tilsluttet os den internationale konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination og derfor har en forpligtelse til at opretholde en juridisk beskyttelse.

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 15:02

Søren Krarup (DF):

Jeg vil blot tage fat på en forkert oplysning, som hr. Kamal Qureshi kom med. Han hævder, at racismeparagraffen går tilbage til 1939. Det er fuldstændig forkert. Det, der skete i 1939, var, at man opgraderede injurieparagraffen. Men racismeparagraffen er udsprunget af FN-konventionen imod racisme af 1965, som fører til, at justitsminister Knud Thedstrup i efteråret 1970 forelægger § 266 b. Det vil sige, at forsøget på ligesom at legalisere § 266 b ved at føre den tilbage til en lovgivning mod antisemitisme er fuldstændig forkert. Det var som sagt en opgradering af injurielovgivningen, der fandt sted, mens § 266 b går tilbage til FN-resolutionen af 1965.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:03

Kamal Qureshi (SF):

Hr. Søren Krarup kan jo mene – og det er jo hans ytringsfrihed og ret – hvad han vil. Det her er sådan set en paragraf, der går tilbage til 1939 og siden er blevet opgraderet, moderniseret og aktualiseret i forhold til de udfordringer, der ligger i de pågældende problemstillinger, som der er i samfundet.

Jeg er godt klar over, at det ikke er noget, som hr. Søren Krarup har støttet, men det gør vi, og vi synes, det er et bolværk mod had og hetz mod mindretal.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 15:03

Søren Krarup (DF):

Ja, der findes et gammelt udtryk, der hedder: Jeg benægter fakta. Det vil jeg da ikke forbyde hr. Kamal Qureshi at gøre, men jeg vil så sige, hvad fakta er, og det er, som jeg har sagt, at 1939 intet har med

1970-71 at gøre. Det fremgår også klart. Knud Thestrup drømte ikke om at vise tilbage til 1939. Han viste tilbage til FN-konventionen.

Jeg beklager meget, vil jeg sige til hr. Kamal Qureshi – det er trist at være forkert afmarcheret, når man hævder at være den overlegne – men det er desværre forkert.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:04

Kamal Qureshi (SF):

Jeg kan godt se, at hr. Søren Krarup er vant til at holde prædikener i sit erhverv.

Jeg må sige, at 1939, som jeg fremlægger i mit svar, sådan set er det, som de fleste bøger og fagpersoner betegner som startåret for racismeparagraffen. Men det kan være, det er noget, hr. Søren Krarup gerne vil stå og gøre sig til ekspert på. Jeg er ikke jurist, og mig bekendt er hr. Søren Krarup heller ikke jurist, så derfor vil jeg forholde mig til det, som jurister og andre eksperter siger om de her spørgsmål.

Jeg er sådan set mere optaget af, at der skal være ytringsfrihed i Danmark; at det ikke skal være politikere, der skal definere, hvilke kanaler folk skal kunne se, når de tænder for deres fjernsyn. Det skal ikke være et politisk flertals afgørelse, hvad folk må se. Det skal ikke være politikere, der skal afgøre, om offentligt ansatte må udtale sig imod det, som de nu herinde synes. Det afgørende er, at den franske revolutions definition af ytringsfriheden var at kunne tale magthaverne imod og ikke det modsatte.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:05

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg havde egentlig ikke planlagt at tage en kort bemærkning, fordi jeg tror, at forskelligheden i SF's og Liberal Alliances synspunkt kom glimrende frem, da hr. Kamal Qureshi og jeg debatterede tidligere, da jeg var på talerstolen, men jeg kan alligevel ikke lade være, når nu hr. Kamal Qureshi i sin argumentation for straffelovens § 266 B kom med et langt oplæg om overfald på homoseksuelle. Det er jeg af både politiske og personlige grunde meget optaget af at være imod, men kunne hr. Kamal Qureshi, når nu man er så glad for at spørge til eksempler, sige: Hvordan ligger det egentlig med overtrædelser af § 266 B i straffeloven? Er det særlig mange af de domme, der er faldet, der omhandler noget med homoseksuelle?

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:06

Kamal Qureshi (SF):

Alt i alt må man jo konstatere, at der netop ikke er faldet særlig mange domme som følge af § 266 B, og derfor sagde jeg sådan set også i min ordførertale, at § 266 B næppe er det, der kan stoppe hadforbrydelser. Hvis hr. Simon Emil Ammitzbøll havde hørt efter, så sagde jeg faktisk, at jeg ikke tror på, at det er tilstrækkeligt. Men samtidig handler lovgivningen og den måde, vi taler om lovgivningen på i Folketinget, også om at sende væsentlige signaler. Jeg synes, det er meget afgørende, at vi herindefra sender et tydeligt signal om, at der er ytringer, hadytringer og hetz mod grupper, eksempelvis mod homoseksuelle, som vi ikke mener er acceptable, fordi vi ved, at det er

noget, som kan opildne til had, og had er det, der fører til forbrydelser.

Derfor tog jeg sådan set de forbehold, som hr. Simon Emil Ammitzbøll spørger ind til.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll

Kl. 15:07

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jo, men nu bliver det jo lige let nok. Først fortæller man, hvor forfærdelig verden er, og så tager man det forbehold, at det i øvrigt ikke hænger sammen med det, vi diskuterer. Den holder jo bare ikke, jeg er lige ved at sige, i byretten, men det skal jeg nok lade være med at sige i den her sammenhæng. Pointen er, at hvis man ser på de domme, der falder som følge af § 266 b, er der stort set ingen – jeg sidder her med et langt, langt notat om dommen, det er jo noget, som folk åbenbart går meget op i – der handler om homoseksuelle, måske i en bisætning af en eller anden art, men dybest set ikke.

Vi vil gerne være med til at lave strengere straffe, hvis det er det, for overfald på homoseksuelle og andre. Hvis SF er med på det, så er vi friske. Men at blande de to diskussioner sammen – at vi skulle begrænse ytringsfriheden for at forhindre nogle overfald, der i øvrigt ikke er omtalt i de domme, der er som følge af den paragraf – forstår jeg simpelt hen ikke at SF gør.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:08

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg vil godt lige citere en artikel fra 24timer her den 11. november. Det er nogle citater fra en sprogforsker, Victor Klemperer, som i 1947 har skrevet en bog om sprogets betydning, og jeg citerer: Ord kan virke som bittesmå doser arsenik. De sluges ubemærket, de synes ikke at have nogen virkning, men efter nogen tid viser giftens virkning sig alligevel. Citat slut. Disse ord er jo skrevet for netop at sige, at hvis man igennem længere tid demoniserer en bestemt gruppe med ord, kan det føre til handlinger mod denne bestemte gruppe. Og det er jo typisk mindretal, det går ud over. Vi ser det jo andre steder i verden, hvor det netop er mindretal, det går ud over. Vi har set det i Jugoslavien, vi ser det også i Iran, og vi ser det i andre lande. Så ord har en betydning, og det er sådan set det, der er mit indlæg omkring det her, nemlig at ord har en betydning i forhold til at udsætte grupper for overgreb.

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Dalggaard.

Kl. 15:09

Per Dalggaard (DF):

Tak. Det var jo en typisk SF-ordførertale, som handlede om, at alle ikkeetniske danskere er ofre i dette forfærdelige samfund, og at dem, der gør dem til ofre, er alle os andre. Faktum er jo, at 68 pct. af alle fremstillet i Københavns Byret er ikkeetniske danskere; faktum er, at de i vores fængsler udgør om ikke næsten en majoritet – næsten, fordi de jo trods alt ikke udgør flertallet derinde endnu – så i hvert fald en stor gruppe. Og derinde styrer de hele showet.

Jeg kan ikke få det til at hænge sammen med, at de, alle ikkeetniske danskere, skulle være *ofre*. Når unge mennesker af dansk herkomst færdes i byen, på diskoteker osv., tror jeg nok, de har en helt

anden opfattelse af, hvem det er, der udøver grov magt over for en anden gruppe.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:10 **Jesper Langballe** (DF):

Min korte bemærkning skal handle lidt om debatkultur. Jeg mener faktisk, at hvis man har kvajet sig i en debat, er kommet med en notorisk fejloplusning, så gør man klogest i at sige: Nå, der kvajede jeg mig, det beklager jeg. Jeg var forkert orienteret. Og det har hr. Kamal Qureshi sådan set grund til at være, for den fejlagtige oplysning om, at racismeparagraffen går tilbage til 1939, er hørt før. Men det passer altså ikke.

Så vil jeg spørge hr. Kamal Qureshi, som siger, at det står i en masse bøger: Hvilke bøger? Kan hr. Kamal Qureshi nævne et enkelt citat eller en henvisning til en respektabel bog, der omtaler det og fører racismeparagraffen tilbage til 1939?

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ordføreren.

Kl. 15:14

Kamal Qureshi (SF):

Jamen jeg takker da for, at spørgeren mener, at jeg har holdt en typisk SF-ordførertale. Det håber jeg da jeg gør som ordfører for et parti. Det ville i hvert fald virke meget mærkeligt, hvis jeg pludselig kom herop og holdt en tale, som var fuldstændig atypisk for SF.

Men når det så er sagt, vil jeg sige, at det her er en diskussion, der handler om ytringsfrihed, og hvordan vi sikrer, at ytringsfriheden kan udfolde sig, uden at det er politikere, der skal bestemme, hvilke tv-kanaler der er farlige, eller hvem der ikke må kaldes for racist eller andre ting. Altså, hvordan lægger vi nogle rammer for, at der skal være ytringsfrihed, mulighed for at udtale sig, men at der samtidig også er nogle lovgivningsmæssige hindringer for, hvad man kan?

Der nævner jeg sådan set i mit indlæg eksempelvis dommen mod Hizb ut-Tahrir, så jeg forstår egentlig ikke hr. Per Dalggaard, og jeg nægter simpelt hen også at tro på, at hr. Dalggaard repræsenterer det danske flertal. Det gør han jo simpelt hen ikke; han repræsenterer et politisk parti, ligesom jeg også selv gør.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Dalggaard.

Kl. 15:11

Per Dalggaard (DF):

Selvfølgelig skal ytringsfriheden være fuldstændig, det er klart, og de paragraffer, der er tale om her, bør selvfølgelig afskaffes. Så har man den almindelige retsplejelov, hvorefter man kan dømme folk, hvis de kommer ud i noget skidt, og det har vi jo nogle fortrinlige domstole til at gøre. Det er jo sådan, det skal være. Og det er selvfølgelig rigtigt, at hr. Kamal Qureshi skal holde en typisk SF-tale. Det er klart, når han er SF'er. Men den tilgang til problematikken her, nemlig at det er alle de ikkeetniske danskere, der er ofre, er jo virkelig træls at høre på, for at sige det på jysk.

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:12

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg synes jo egentlig, at det er beklageligt, at hr. Per Dalggaard mener, at det jødiske mindretal i Danmark ikke er etniske danskere, eller for den sags skyld, at de mange muslimer, der er i Danmark, ikke er danske. Jeg ved ikke, hvordan hr. Per Dalggaard definerer sig selv i den kontekst. Jeg har fuld respekt for, at hr. Per Dalggaard repræsenterer Dansk Folkeparti, men jeg kan simpelt hen ikke forstå, at hr. Per Dalggaard siger her, at han går ind for ytringsfriheden, og at man skal kunne udtale sig, samtidig med at det selv samme partis leder er ude at foreslå at forbyde bestemte tv-stationer og tv-kanaler og indføre censur over for bestemte tv-kanaler. Jeg kan ikke forstå, hvordan det hænger sammen med et ønske om en ytringsfrihed uden censur og uden begrænsninger. Det hænger i mine SF-øjne simpelt hen ikke sammen.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kamal Qureshi (SF):

Altså, jeg synes, det er meget begrænset, når jeg har 1 minut til at prøve at læse kildehenvisningerne i det her store notat om § 266 b, jeg står med i hånden, op. Det synes jeg ville blive en meget lang udredning.

Men jeg er da i øvrigt meget enig med hr. Jesper Langballe i, at man, hvis man tager fejl, så gør ret i at erkende fejlen. Det synes jeg da ville være fuldt ud på sin plads, og derfor gjorde jeg sådan set også opmærksom på, at jeg jo ikke er jurist og derfor sådan set kun kan læse op af de notater, jeg får fra folk, som har mere forstand på juraen i det her. Og deri står der, at § 266 b har sin oprindelse i paragraffen fra 1939, som blev indført som reaktion på jødeforfølgelserne. Men det kan være, at hr. Jesper Langballe i kraft af sit præsteembede kender mere til de her paragraffer – det skal jeg ikke gøre mig klog på. Jeg er ikke jurist, så jeg tager sådan set forbehold for, at jeg kan tage fejl.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Jesper Langballe for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:16

Jesper Langballe (DF):

Nej, jeg kan godt se, at hr. Kamal Qureshi har et problem, når han nu står på talerstolen med en liste over de bøger, der fremkommer med denne oplysning, en liste, der er så lang, at hr. Kamal Qureshi slet ikke kan nå at læse den op. Jeg bad sådan set bare om et enkelt eksempel. Men det kommer vi ikke videre med – hr. Kamal Qureshi er på spanden, og der skal han have lov til at sidde.

Hr. Kamal Qureshi drog også de homoseksuelle ind i billedet, hvilket vil sige, at det hele tegnede til, at det, hr. Kamal Qureshi forsvarede, var mindretal, uanset af hvilken art de var. Der foregår jo en dyrkelse af mindretal. Hvis man tilhører et mindretal, har man altid ret; tilhører man den store grå hob af danskere, har man stort set altid uret.

Jeg vil bare spørge hr. Kamal Qureshi, om han har overvejet, at muslimerne – dette lille, stakkels mindretal – i virkeligheden er et mastodontisk stort flertal, fordi muslimerne jo ikke føler sig som tilhørende et folk, hverken det danske eller hjemlandsfolket, men som tilhørende den store Ummah, hvor man siger, at så mange milliarder muslimer ikke kan tage fejl. Det er jo en kolossal styrke for muslimerne og for muslimernes selvbevidsthed. Jeg tror, hr. Kamal Qureshi skulle overveje, om den mindretalsdyrkelse er rigtig anvendt.

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg har siddet og overvejet lidt, om udtrykket, at et folketingsmedlem er på spanden, er et parlamentarisk udtryk eller ej, men jeg har ikke helt kunnet finde det endnu. Men jeg tror, at alle forstod, hvad der mentes med det, så det passerer. Og så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 15:18

Kamal Qureshi (SF):

Man kan sige, at hvis ikke man kan komme på spanden, er det måske en værre situation end at være på spanden, i hvert fald i det rette øjeblik.

Altså, jeg synes jo, at diskussionen bliver meget juridisk. Nu tror jeg ikke, at hr. Jesper Langballe her endnu engang skal stå og fortælle, hvad alle muslimer i verden føler sig som en del af, eller hvad jeg som muslim skal føle mig som en del af. Jeg synes nu, at jeg føler mig som en del af det danske samfund og er ordfører for et dansk parti i et dansk parlament.

Men jeg vil godt lige slutte af med at sige, at jeg har en intention, som jeg synes skal være gældende for den danske debat, og jeg vil egentlig gerne citere Lene Espersen, som i sit svar på et § 20-spørgsmål, jeg har stillet – og det er sådan set som et svar til, hvad man andre steder har sagt til muslimer og til udlandet – siger, at regeringen ved en række lejligheder har søgt »at understrege, at når vi i Danmark har en vidtgående ytringsfrihed, så ønsker vi også en ordentlig tone i debatten. Det at dæmonisere grupper af mennesker på grund af deres religion eller etniske baggrund hører ikke hjemme i et samfund, som netop bygger på respekten for det enkelte menneske.«

Så præcist kan det siges, så jeg vil egentlig gerne rose fru Lene Espersen for at have sagt det så præcist, at det måske også minder om et typisk SF-citat.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Nu bliver der nævnt et citat af en fru Lene Espersen. Jeg er ikke helt sikker på det, men jeg går ud fra, at det er udenrigsministeren, der henvises til. (*Kamal Qureshi (SF):* Det er udenrigsministeren). Tak for det.

Tak til ordføreren. Så går vi videre med den næste ordfører. Det er den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 15:20

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for muligheden for at drøfte ytringsfrihed igen. Tak, fordi vi trods uenighederne har et højt humør, så der trods alt kan komme lidt humor ind i det. Det tror jeg faktisk er noget af det, der knytter sig meget tæt til ytringsfriheden, nemlig at ud over at man selv kan ytre sig, respekterer man, at andre også ytrer sig, og at andre kan have en anden holdning. Og det er helt fint, at andre kan have en anden holdning, og det kan oven i købet nogle gange være sådan, at vi sidder og griner lidt ad hinanden, i al venskabelighed.

Så tak for, at vi kan have en debat og diskussion om ytringsfriheden. Det har vi jo med jævne mellemrum her i Folketinget, og det tror jeg er rigtig godt, også selv om der ikke er kommet noget nyt frem siden sidst. Men jeg tror, det er meget godt, at vi jævnligt har en drøftelse af noget af det allervigtigste her i samfundet, nemlig ytringsfriheden, for så får vi lige taget temperaturen på, hvordan det står til med den ytringsfrihed, hvor det er nogle mener at skoen trykker i dag – er det lidt anderledes, end det var for et halvt år siden eller for et helt år siden? Og på den måde vil ytringsfriheden jo hele tiden kunne spejle sig i samfundet og i samfundets udvikling.

Som konservativ mener jeg, at ytringsfrihed er en kæmpe fordel i et oplyst demokratisk samfund. Jeg mener faktisk, det er hele forud-

sætningen for det, at alle kan deltage i debatten og sige deres mening – i modsætning til i diktaturer, hvor der er nogle få, der bestemmer, hvem der må sige noget, og bestemmer, hvad de må sige. Det er samfund, der går i stå, som ruller baglæns; det kan vi jo se de steder, hvor der er diktatur. Derfor er demokrati og ytringsfrihed hele forudsætningen for, at vi som mennesker udvikler os. Det er hele forudsætningen for, at samfund kan udvikle sig og komme videre. Vores sameksistens i samfundet som mennesker, det, at vi er noget for hinanden, forudsætter en ytringsfrihed, således at man kan få lov til at sige sin mening, og at meninger kan brydes.

Det betyder også utrolig meget for et samfunds udvikling, at alle er vel oplyste. Altså, det, at vi er oplyste, er vi jo kun, fordi nogle andre har fået lov til at ytre sig; ellers ville vi ikke være oplyste. Og et oplyst demokratisk samfund er klart en fordel for alle, der er en del af det samfund.

Når vi så ytrer os, er det vigtigt, at vi holder en ordentlig debat om emnet – uden angreb på mennesker. Vi skal gå efter bolden og ikke efter manden. Derfor er der selvfølgelig helt naturligt, for at vi stadig væk kan have en ytringsfrihed, også nogle grænser for, hvad den ytringsfrihed må bruges til eller rettere misbruges til. Og der har vi jo nogle bestemmelser i vores straffelov, bl.a. racismeparagraffen og blasfemiparagraffen, og jeg kan røbe i dag, at Det Konservative Folkeparti ikke har ændret standpunkt, hvad det angår. Vi mener, at begge bestemmelser er gode nok, som de er. Vi ønsker ikke, at de skal afskaffes. Jeg tror, at det vil være sundt, at vi til evig tid bliver ved med at diskutere indholdet i dem. Jeg tror også, det er vigtigt, at vi ser på, hvordan de pågældende paragraffer bliver brugt og benyttet. Men vi har ingen intentioner om at ændre på dem, endsige afskaffe dem.

Det er jo vigtigt, når vi taler om ytringsfrihed, at vi sikrer ytringsfriheden for alle. Her er de offentligt ansattes ytringsfrihed jo blevet nævnt flere gange. Der er nogle, der mere end andre, synes, det er meget vigtigt, at vi især taler om de offentligt ansattes ytringsfrihed. Jeg synes, at de skal den samme ytringsfrihed som alle mulige andre; til gengæld skal de så også have den. Derfor er det også godt at se, dels at vi altid har en debat om det, dels at vi herinde – alle som en – står sammen og ytrer os og siger: Vi mener, at alle offentligt ansatte selvfølgelig har ytringsfrihed. Det er oven i købet kommet så vidt, at regeringen har sørget for i 2006 at udsende en vejledning til alle offentligt ansatte fra Justitsministeriets side, sådan at man der præcis kan se, hvad man skal, og hvad man ikke skal, hvordan man skal gebærde sig for nu at sikre sig sin ytringsfrihed.

Det er også blevet nævnt af nogle ordførere i dag, at man kunne ophæve nogle af de her paragraffer, altså at der skal være sådan fuldstændig fri ytringsfrihed. Det vil jeg gerne udfordre lidt, sådan rent retorisk i hvert fald, ved at spørge, om der slet ikke skal være nogen grænser for ytringsfriheden. Altså, skal trusler også være lovlige? Det er også en art ytringer, kan man sige. Skal det være lovligt? Er det noget, hr. Simon Emil Ammitzbøll synes at vi skal lovliggøre? Er trusler, injurier, urigtige sigtelser noget, der skal lovliggøres? Nej, selvfølgelig skal det ikke det, og det mener hr. Ammitzbøll heller ikke.

Dermed får vi jo understreget, at selv hr. Ammitzbøll har grænser for, hvad ytringsfriheden må bruges eller misbruges til. Det, vi kan diskutere, er så bare, hvor enigheden er, med hensyn til om vi skal have racismeparagraffen eller ej. Det, der er væsentligt at understrege, er, at vi har ytringsfrihed i Danmark, og som ministeren sagde: Ytringsfriheden lever og har det godt i Danmark.

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Dalgaard.

Kl. 15:25

Per Dalgaard (DF):

Jamen det er jo fuldstændig rigtigt og en masse skønne ord om ytringsfrihed og demokrati, og jeg ved ikke hvad. Men er hr. Tom Behnke ikke enig i, at vi rent faktisk her i landet har nogle områder, hvor det ikke hersker, nemlig i ghettoerne? Og anser han ikke det for at være stort problem, at mange af beboerne dér, specielt kvinderne, ikke har deres ytringsfrihed, ikke har lov til at deltage i det danske foreningsliv f.eks.? Er det ikke et kæmpe problem?

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:25

Tom Behnke (KF):

Jo, det er det i høj grad. Det er også derfor, regeringen har lavet en ghettoplan, hvor vi nu skal have lukket op for ghettoerne og have luftet godt og grundigt ud, og så skal vi sørge for, at der til evig tid er noget gennemtræk, om jeg så må sige, sådan at vi sikrer, at alle mennesker i det her samfund er en del af det fælles samfund.

Men måden at sikre ytringsfrihed på er jo ikke ved at forbyde andre ytringer, sådan som Dansk Folkeparti har foreslået det. Løsningen med hensyn til at sikre ytringsfrihed for dem, der bor i ghettoerne, er jo ikke at forbyde paraboler. Det er ikke at sige: Dermed er det så forbudt at modtage visse informationer, men I må i øvrigt gerne have lov til at ytre jer. Det er jo en omvendt måde at betragte tingene på, og det vil jeg gerne advare imod. Ytringsfrihed skal gælde alle. Det skal også gælde muligheden for og retten til at modtage de ytringer, man har lyst til, uanset om andre er enige i dem eller ikke er.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Dalgaard.

Kl. 15:26

Per Dalgaard (DF):

Nu nævnte hr. Tom Behnke, at trusler osv. medfører, at vi skal have en racismeparagraf. Jeg er sikker på, at hr. Tom Behnke ved, at når man fremfører trusler og anden adfærd, som indirekte kan skade folk, så er det en anden lovgivning, vi har fat i; så handler det om retsplejeloven.

Med hensyn til at alle i ghettoområderne skal have lov til at se hvad som helst, kan der måske være forskellige meninger, men det er jo et kæmpe problem, hvis det bliver så ensidigt, at man ikke aner, hvad der foregår uden for de pågældende ghettoer; at man tror, at alle ens egne dårligheder og ikke ageren frit skyldes det omgivende samfund, og at f.eks. alle dårligheder, som de arabiske lande oplever, har rod i de vestlige lande. Det er da et kæmpe problem. Det er sådan en form for propaganda, man har set tidligere, som er virkelig ødelæggende for folk.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:27

Tom Behnke (KF):

Det ville være propaganda, hvis det var sådan, at man fra statsmagtens side sikrede sig, at det var den eneste information, de pågældende mennesker fik. Så ville der være tale om propaganda. Men det, der er tale om, er, at de pågældende mennesker har ret til at modtage alle de informationer, de har lyst til, og det synes jeg fortsat at de skal have.

I forhold til trusler er der ikke tale om retsplejeloven, det er stadig væk ovre i straffeloven. Det, jeg gjorde opmærksom på, var, at det ikke er et spørgsmål om, at vi, når der er tale om trusler, er nødt til at have en racismeparagraf, for det er noget helt andet. Når nu f.eks. Liberal Alliance ønsker at ophæve racismeparagraffen og blasfemiparagraffen, for at ytringerne skal være fuldstændig frie i Danmark, så spørger jeg bare retorisk: Er der slet ingen grænser for, hvad vi skal have lov til? Og så svarede jeg selv på vegne af Liberal Alliance: Jo, det er der, for selv Liberal Alliance mener jo ikke, at det skal være lovligt at komme med trusler eller injurier eller bagvaskelse; selv Liberal Alliance mener jo ikke, at vi skal ophæve de bestemmelser.

Så det, vi diskuterer, er jo altså ikke, om vi skal have fuldstændig ubegrænset ytringsfrihed, det, vi diskuterer, er: Hvilken grad af begrænsning skal der være?

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:28

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Ordføreren sagde, at Det Konservative Folkeparti ikke havde skiftet holdning, og her tror jeg det er vigtigt at sige: siden sidst. For hvis man går langt nok tilbage, nemlig til før man fik regeringsmagten og retsordføreren hed hr. Helge Adam Møller, så viser infomediaartiklerne i hvert fald, at Det Konservative Folkeparti havde en anden holdning. Men det kan jeg jo få et svar på lige om lidt. Nok om det.

Jeg synes bare, at ordføreren forplumrer debatten lidt, hvis jeg skal være helt ærlig. Der er jo ingen, der taler om, at vi skal til at tillade trusler eller udspredelse af løgnagtige påstande. Det er jo ikke det, det handler om. Det, det handler om, er, at man må sige, hvad man mener, og om vi synes, der skal laves lovgivning, straffelovgivning, for god tone. Det er det, vi diskuterer. Skal vi lovgive om god tone med trusler om straf efter straffelovens paragraffer? Vi mener nej, og jeg forstår så, at Det Konservative Folkeparti mener ja.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:30

Tom Behnke (KF):

Jeg tror, hr. Helge Adam Møller på et andet tidspunkt, hvor det er muligt, selv vil være i stand til at svare på, hvad der er op og ned i den debat. Hvis jeg skal til at stå og analysere, hvad andre politikere har sagt og ment, bevæger vi os ind på journalisternes område; de ser jo i vore dage en stor sport i at kommentere andre journalisters opfattelse af, hvad andre journalister måske en gang har hørt en politiker har sagt, i stedet for at spørge politikerne, hvad det er, vedkommende mener. Så den tid, den glæde.

Det, der gør sig gældende her, er, at hr. Ammitzbøll jo selv, da han var på talerstolen, sagde, at Liberal Alliance ønskede fuldstændig ytringsfrihed, og at hvis ikke man var enig, var det, fordi man var imod ytringsfriheden. Og der var jeg bare nødt til at sætte foden ned og sige: Nej, det gør sig altså ikke gældende. At man synes, vi er nødt til at have en racismeparagraf og en blasfemiparagraf i vores straffelov, er ikke ensbetydende med, at man er imod ytringsfriheden. Og netop for at sætte det på spidsen og for at udstille den hulhed, der er i et sådant argument og en sådan påstand, så siger jeg, at selv hr. Ammitzbøll jo ikke vil være med til, at man ophæver bestemmelsen i straffeloven om, at det er strafbart at gå og true andre mennesker – selv om der jo i virkeligheden bare er tale om ytringer.

Så selv for hr. Ammitzbøll er der grænser for, hvad vi må bruge ytringsfriheden til.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo imponerende. Altså, man kan i hvert fald rose ordføreren for ordekvilibrisme og ivrighed. Men vi diskuterer jo ikke, hvem der kan sige det højest og hurtigst, vi diskuterer, om man vil have, der skal være straffelovsbestemmelser, der skal gribe ind over for, hvad folk må sige. Altså, hvad er det for noget snak! Vi ønsker sådan set strengere straf for trusler, hvis ordføreren endelig vil gøre sig morsom på vores bekostning. Der er ingen, der taler om, at man skal lovliggøre trusler eller injurier – ikke én har talt om det. Men Det Konservative Folkeparti ønsker at gøre sig til smagsdommer over, hvad folk må sige. Det eneste, vi mangler svar på, er hvorfor.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:32

Tom Behnke (KF):

Jeg ved godt, at vi er langt nede i detaljerne nu, og det er egentlig lidt synd, for vi startede med at konstatere, at ytringsfriheden har det rigtig godt i Danmark. Det blev fastslået, allerede da debatten startede, og jeg vil også gerne runde af med for mit vedkommende at sige, når jeg på et tidspunkt ikke får flere korte bemærkninger og spørgsmål, at heldigvis har ytringsfriheden det rigtig godt i Danmark.

Det, hr. Ammitzbøll siger, er, at vi ikke skal have regler, der griber ind over for, hvad folk må sige. Men en trussel er også at sige noget. Hvis man truer med at slå et andet menneske ihjel, er det også en ytring, men den ytring ønsker selv hr. Ammitzbøll jo ikke skal være lovlig; den skal ikke være tilladt. Så det, vi diskuterer, er altså ikke, om der skal være begrænsninger for ytringsfriheden, vi diskuterer hvilke begrænsninger. Det er bare det, jeg ønsker at slå fast. Og så vil jeg prøve måske at vende den om og sige: Hvis man virkelig forestillede sig, at vi ophævede racismeparagraffen, hvilken signalværdi ville vi så sende ud til borgerne i dette samfund? Hvis vi ophævede blasfemiparagraffen, hvilket signal ville vi så sende ud til borgerne i dette samfund i forhold til debatkulturen fremover? Det er de signaler, jeg ikke bryder mig om, og derfor mener jeg, vi er nødt til at bevare de her paragraffer for at have en vis dannelse og pli i vores omgang med hinanden som mennesker og i måden, vi drøfter ting på.

Kl. 15:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 15:33

Søren Krarup (DF):

Jeg får lyst til at sige til hr. Tom Behnke, at spørgsmålet om dannelse og pli ikke er noget, man kan lovgive om. Det er og bliver, om jeg så må sige, noget, der sidder i rygraden. At lovgive er at sætte grænser, men har man ikke sans for, at der er en grænse imellem handling og holdning, så er man ikke i stand til at lovgive uden at ende i et diktatur. Og det er jo faktisk det, vi er i gang med med § 266 b, der er en kvæstelse af ytringsfriheden. Men det har jeg sagt flere gange, og det lader alligevel ikke rigtig til, at det bliver hørt.

Jeg vil lige sige med hensyn til fru Pia Kjærsgaards tale om paraboler, at hvis man ikke forstår, at det fra hendes side er ment som en provokation for netop at pege på det, der er grundproblemet, som ikke er ghettoer med hensyn til lejligheder og ejendomme, der skrives ned, men er spørgsmålet om det helt grundlæggende nationalkulturelle, at vi har en del af dem i Danmark boende, som simpelt hen ikke vil høre til Danmark, ikke vil respektere Danmark, men til syvende og sidst vil forsøge først måske at sprænge det og siden at underlægge sig det; hvis man ikke forstår, at det er den provokation, der ligger i dette billede med parolerne, som hun jo selvfølgelig ikke ville drømme om at begynde at forbyde; hvis man ikke forstår, at det er den hensigt, der ligger i det, så har man slet ikke hørt, hvad hun siger.

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:35

Tom Behnke (KF):

Jamen jeg er da glad for, at vi her har fået dementeret det, og at det nu bliver slået fast, at hverken Dansk Folkeparti eller fru Pia Kjærsgaard ønsker at forbyde paraboler for nogen. Det vil jeg da gerne have lov til at sige tak for, for jeg tror, at der er rigtig mange mennesker, der i hvert fald har fået den opfattelse, at den måde, man vil sikre ytringsfriheden på, er at bekæmpe ytringsfriheden. Det var jo sådan et paradoks og et dilemma. Jeg mener også, at hr. Jesper Langballe tidligere i debatten her fra talerstolen erkendte, at der var tale om et dilemma, og det er jo fint nok.

Nu har vi så fået at vide, at det slet ikke var sådan, det var ment. Det er jeg da kun glad for, for jeg tror ikke, at vejen til bedre integration og til, at vi alle sammen er fælles i det her samfund, og at der ikke er nogen, der vender ryggen til samfundet, er at forbyde paraboler. Jeg tror, vejen er at åbne sig op over for hinanden og sørge for, at vi alle sammen udgør en forpligtende del over for hinanden, og ikke kun, at man er inviteret til at være en del af fællesskabet, men at man rent faktisk har en pligt til at være en del af fællesskabet. Ellers har man ikke noget samfund.

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 15:36

Søren Krarup (DF):

Hvis man nægter at lære sproget i det land, man har taget bolig i, hvis man nægter at forholde sig til det, der møder en i det land, på det sprog, der tales i landet, hvis man omhyggeligt sigter mod kun at forholde sig til det land, man kommer fra, og kun ser fjernsyn derfra, så har man meldt sig ud af Danmark, og det er det, disse ghettomenesker har. Der er det, at det er nødvendigt at sige, at de netop i deres afvisning af dansk kultur og dansk sprog er med til at slå landet i stykker. Og det er et grundlæggende problem. Det har at gøre med sammenhængskraft, det har at gøre med folkelighed, nation, kultur, og hvis man ikke ser det i øjnene, men i stedet begynder at sige – sådan som statsministeren også var inde på – at det hele er et spørgsmål om at bygge de rigtige boliger og placere dem rigtigt i forhold til hinanden, så lukker man øjnene for den meget, meget uhyggelige virkelighed, vi står over for for så vidt disse parabolantennener, som netop kan bruges som den provokation, der kan lukke øjnene op.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Inden ordføreren får lejlighed til at svare, kan jeg sige, at jeg nu kan se, at vi ikke når frem til afslutningen af debatten før kl. 16.00, så en eventuel afstemning blive udsat til på torsdag.

Så er det ordføreren.

Kl. 15:37

Tom Behnke (KF):

Vejen til god integration er ikke at forbyde visse ting, og vejen til god integration er jo heller ikke, at man kun må sidde og læse i den danske kulturkanon og det, der står deri. Vejen til god integration er jo, at vi stiller krav til de mennesker, der kommer og gerne vil være en del af vores samfund, at vi stiller krav om, at man selvfølgelig skal lære sproget, at man skal uddanne sig, at man skal være selvfor-sørgende. Det er krav, som vi stiller.

I forhold til de problemer, der kan være i ghettoområderne, vil jeg sige, at vi jo netop, ved fælles hjælp i øvrigt, har lavet en meget, meget omfattende ghettoplan, som går ind både i forhold til bygnin-gerne – så der bliver gjort noget ved bygningsmassen – og i forhold til de mennesker, der bor i ghettoen, så de også kommer ud af ghet-toen, og også i forhold til de mennesker, der bor uden for ghettoen, så de kommer ind i ghettoen, sådan at der er en lind strøm af menne-sker, der passerer ind og ud, således at vi alle sammen er en del af samfundet, og at ghettoerne ikke er et samfund i samfundet, for det må de selvfølgelig ikke blive. Men løsningen er ikke at forbyde pa-raboler, og nu kan jeg forstå, at heller ikke Dansk Folkeparti mener, at det er det, der er løsningen, og det er jeg glad for.

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Jesper Langballe.

Kl. 15:39

Jesper Langballe (DF):

Jeg kan ikke lide hr. Tom Behnkes tale om signalværdi, altså om, hvad det er for et signal, vi sender ud til befolkningen. Folketinget vedtager love og sætter dermed grænser, det sender ikke signaler ud. Jeg synes, at der i det ligger sådan en nedvurdering af en befolkning, der ikke moralsk selv kan finde ud af tingene, og en ophøjelse af hr. Tom Behnke og resten af Folketinget til sådan nogle overpædagoger, der skal hjælpe befolkningen. Drop det med de signalværdier! Folke-tinget laver love og ikke signaler.

Så vil jeg sige en ting til. Hr. Tom Behnke siger, at der er be-grænsninger på ytringsfriheden under alle omstændigheder, at vi ik-ke vil finde os i trusler. Nej, for trusler er handlinger, ligesom en op-fordring til at begå vold er en verbal handling. Jamen så er der injuri-ellovgivningen, siger hr. Tom Behnke. Det er en dårlig parallel, for injurieparagraffen er godt nok en straffelovsparagraf, men med pri-vat påtaleret, og det vil sige, at den sådan halvvejs er en civilretlig paragraf, mens § 266 b er en ren straffelovsparagraf.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til hr. Jesper Langballe. Man kan se nede på sit lille display, når tiden er gået, og når den er gået 22 sekunder over, kan man også se det.

Så er det ordføreren.

Kl. 15:40

Tom Behnke (KF):

Hr. Jesper Langballe har jo ret i, at vi ikke skal lave paragraffer og bestemmelser alene for at sende signaler. Men man bliver nødt til som lovgiver at gøre sig klart, hvad konsekvensen er af de love, man

vedtager, eller af de love, man ophæver. Det bliver man nødt til, man kan da ikke sidde med bind for øjnene og sige: Jeg er fuldstændig ligeglad med, hvad konsekvensen bliver af, at vi ophæver paragraf-fen.

En ophævelse af den pågældende paragraf vil blive opfattet, som om at nu er alt tilladt, og nogle vil benytte sig af den mulighed for, at alt nu er tilladt. For hvis ikke der er en racismeparagraf, vil racistiske ytringer være lovlige, og det synes jeg ikke at de skal være. Det klæ-der ikke debatten, det er ikke nødvendigt i debatten. Man kan sag-tens ytre sig om sine holdninger og sine meninger, uden at man be-høver at gå over til at være truende, forhånende eller nedværdigende over for andre mennesker på grund af deres race, deres hudfarve el-ler deres seksuelle orientering. Det behøver man ikke.

Derfor synes jeg bare, at det, for at vi nu holder debatten på spo-ret, også er vigtigt, at man gør sig klart: Hvad ville konsekvensen være, hvis bestemmelsen blev ophævet? Det bliver den heldigvis ik-ke.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Jesper Langballe for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:41

Jesper Langballe (DF):

Når man vurderer konsekvensen, kunne man jo tage og gøre det ud fra lovparagraffens indhold – hvad er konsekvensen af denne lovpa-ragraf, sådan som den lyder, med det indhold, den har? – i stedet for at tale sådan ud i den blå luft om en signalværdi, fuldstændig løsre-vet fra indholdet.

Så vil jeg lige fortsætte med det, jeg var i gang med at sige før. Injurieparagraffen er jo sådan et amfibium mellem strafferet og ci-vilret. Den står i straffeloven, men er lige så meget civilretlig. Der er en part, der anlægger sag mod en anden, fordi han føler sig krænket. Det er fint nok, og så er der en dommer, der afgør det. Og der kan man føre sandhedsbevis.

Men når vi kommer over til § 266 b, er der tale om en ren straffe-lovsparagraf, og en straffelovsparagraf vendt mod holdninger. Men den tiltalte har ikke nogen kontradiktionsret, for han må ikke føre sandhedsbevis, og det vil sige, at han overhovedet ikke har mulighed for at svare på anklagerne.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:43

Tom Behnke (KF):

De bestemmelser, vi taler om her, er alle bestemmelser, som står i straffeloven, og jeg tror ikke, at der er sådan en forskel på, om det er rene eller urene bestemmelser i straffeloven. Så til det der med at si-ge, at det er rene bestemmelser, vil jeg sige, at jeg slet ikke tror, at jeg forstår det retoriske i, hvor man er på vej hen med sådan et ud-tryk.

Det, der gør sig gældende – og grunden til, at den sammenlig-ning, jeg prøver på at lave her, faktisk ikke er helt uvæsentlig – er den ubehagelighed, der er for den person, der bliver truet, f.eks. med vold, til at gøre noget eller undlade at gøre noget. Den ubehagelig-hed, der er i at blive truet, kan nemt få den, der bliver truet, forhånet eller nedværdiget på grund af sin race, sin tro eller sin seksuelle ori-entering, til netop at ændre adfærd, til at flytte sig, til at krybe i ly. Og derfor er det ikke helt uvæsentligt, at jeg laver den her sammen-ligning.

Det, der jo er interessant, er, at man ikke må true nogen med, at man vil banke dem, men man kan godt true dem, forhåne dem og nedværdige dem på grund af deres race, hudfarve, seksuelle oriente-

ring. Det er der nogle partier her i Folketinget der mener er helt o.k., selv om konsekvensen hos modtageren er den samme, nemlig at man kryber i ly for at beskytte sig. Det synes jeg ikke at nogen skal i et åbent samfund. Derfor er vi imod at ophæve bestemmelsen.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:44

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg er meget enig med ordføreren i de sidste bemærkninger.

Grunden til, at jeg tager ordet, er den her diskussion, der er om injurielovgivningen set i forhold til racismeparagraffen, og et eller andet sted synes jeg, det er nødvendigt at få sagt det her i forbindelse med injurielovgivningen. Det kræver jo i høj grad nogle ressourcer at kunne anlægge en sag og at kunne føre en sag, og derfor kan man sige, at det typisk vil være noget, der bliver benyttet af stærke folk, folk med ressourcer – partiledere, politikere og andre magthavere. Beskyttelsesparagrafen, nemlig § 266 b, er noget, som er i ytringsfrihedens ånd, for den går netop ud på at tillade, at almindelige mennesker bliver beskyttet, altså folk, som ikke nødvendigvis kan rejse injuriesager selv.

Ytringsfriheden var jo i sin tid under den franske revolution lavet for at beskytte borgerne mod magthaverne. Det var ikke sådan, at magthaverne skulle påberåbe sig ytringsfriheden som redskab til at kunne undertrykke grupper af befolkningen.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:45

Tom Behnke (KF):

Ja, det var mere en holdningstilkendegivelse, og den tager vi så med i debatten her. Men det, der gør sig gældende her, er, at vi samlet set har en udstrakt grad af ytringsfrihed i Danmark, og det er jeg glad for.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger til den konservative ordfører.

Så er det den radikale ordfører, og det er fru Lone Dybkjær.

Kl. 15:46

(Ordfører for forslagstillerne)

Lone Dybkjær (RV):

Det var lidt synd, at hr. Tom Behnke ikke fik lov til at runde af, jeg ville egentlig gerne have hørt, hvad han ville have sagt afrundingsvis. Men i hvert fald vil jeg sige, at jeg synes, det var et meget godt billede, hr. Tom Behnke kom med, nemlig det her med at krybe i ly, for det er jo det, det i en lang række tilfælde handler om.

Så vil jeg så gerne sige noget til DF-repræsentanterne, specielt hr. Søren Krarup, der siger, at fru Pia Kjærsgaards bemærkninger om parablerne og censuren jo var en provokation. Nu er vi jo nogle, der engang i tidernes morgen troede, at når DF sagde noget, var det en provokation, og det var det, fordi vi sådan troede, at det var en måde at forklare tingene på. Men så har vi opdaget, at alt det, de sagde, var ramme alvor. Meget af det, der er blevet sagt, er jo blevet gennemført, og det er da dygtigt gjort, det er da dygtigt, at man har kunnet overtale regeringen til at gennemføre alt det, regeringen har gjort, f.eks. på udlændingeområdet. Men det er derfor, vi er sådan lidt obs på det, når der bliver sagt noget fra Dansk Folkeparti, og ikke helt tror på, at der bare er tale om provokationer.

Så vil jeg godt sige til justitsministeren, at jeg synes, det var godt – der kommer ikke et angreb – at justitsministeren ligesom satte rammen ved at sige, at ytringsfriheden ikke er en selvfølge. Det er jo meget på sin plads, når man netop har set, hvad der er foregået i Kina, fordi Nobelprisen er uddelt til en kineser, og det er meget på sin plads, når man ser på, hvad der er foregået i Burma, for så bliver man yderst klar over, at ytringsfriheden ikke er en selvfølge, og at det faktisk er noget, man skal værne om. Det er selvfølgelig også derfor, vi synes, det er meget chokerende, når Dansk Folkeparti begynder at snakke om censur.

Men så vil hr. Simon Emil Ammitzbøll gerne have noget konkret. Jeg ved ikke, om det er lykkedes for hr. Simon Emil Ammitzbøll at få det her konkrete, han ønskede. Jeg vil dog gerne sige, at det er lidt selvforskyldt, for sjældent har jeg hørt noget mere retorisk end det, som hr. Simon Emil Ammitzbøll sagde i sin tale. Hvis man skal være lidt provokerende, kan man sige, at det var en meget flot studentdiskussion, som hr. Simon Emil Ammitzbøll førte her fra talerstolen. Det mindede mig i meget høj grad om hr. Morten Messerschmidt, når han ligesom procederede. Han var jo også midt i sit jurastudium på et tidspunkt, hvor han ligesom procederede heroppe fra talerstolen. Det var ligesom retorikken, der overtog det, der egentlig skulle siges – det blev retorikken og ikke det konkrete indhold i diskussionen.

Jeg vil komme med et enkelt eksempel – der er også andre. Hr. Simon Emil Ammitzbøll sagde, at det jo ikke er staten, der skal bedømme, om ting er rigtige eller ej. Det er alligevel utroligt, som hr. Simon Emil Ammitzbøll kan få sig selv til at bruge ordet staten i forbindelse med et dog rimelig demokratisk samfund som det danske. Staten, lovgivningen og domstolene er jo sådan set os. Det er os, der direkte eller indirekte har valgt det og har sat rammerne for det. Det giver jo ikke meget mening at tale om staten i den her sammenhæng; der kan være tale om noget i forbindelse med det forvaltningsmæssige indimellem, men det er virkelig, hvad jeg vil kalde retorik for retorikkens skyld.

Så skal jeg sige noget om ytringsfriheden. Det er også hr. Simon Emil Ammitzbøll, der siger, at han har rejst debatten her om ytringsfriheden, fordi det jo altså er de svageste, der kan komme i klemme, og at de begavede nok skal kunne klare sig i enhver sammenhæng, og derfor har han villet have den her diskussion. Jeg synes, det er en rimelig mærkelig udlægning af tingene, men igen synes jeg, det er retorikken, der har grebet hr. Simon Emil Ammitzbøll, og derfor er jeg sådan set ret tilfreds med stadig at være radikal, og jeg vil selvfølgelig mene, at det er hr. Simon Emil Ammitzbøll, der har flyttet sig og ikke så meget os andre. Men det kan han jo replicere, og det vil han måske også.

Det Radikale Venstre ønsker ikke at ophæve blasfemiparagraffen eller racismeparagraffen, og jeg glæder mig meget til justitsministerens svar til Dansk Folkeparti, som jeg håber kommer, om, hvornår den racismeparagraf blev indført. Selve grundlaget for paragraffen er jo fra 1939, men den er blevet rettet senere hen, og der er blevet indført ordet race, og der er indført ordet seksualitet og den slags, men jeg vil meget gerne have justitsministeren på talerstolen og sige noget om det, hvis vi nu kunne være enige om at betragte ham som den relativt øverste myndighed i denne her sammenhæng.

Jeg når så ikke at sige noget om offentligt ansattes ytringsfrihed her. Jeg mener, at der er tale om megen selvensur, jeg mener, der er tale om, at offentligt ansatte ikke selv mener, de har en ytringsfrihed, og der skal jeg så referere til det forslag, vi var med til at fremsætte i sidste folketingssamling med andre gode partier.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der et par korte bemærkninger. Først er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:52

Kl. 15:55

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kan forstå på fru Lone Dybkjær, at ordføreren for Det Radikale Venstre mener, at det største problem ved det, jeg sagde, åbenbart var, at jeg var for veltalende, og det skal jeg selvfølgelig beklage, hvis det generer. Jeg kan så forstå, at man replicerer med en lettere verbal skideballe – må man sige det? Nej, så et lettere verbalt vredeudbrud, men det vil nok være en overdrivelse at kalde det det, for det mener jeg sådan set ikke – jeg håber, at ordføreren forstår, hvad jeg mener, når jeg ikke må bruge de ord, jeg ville bruge.

For hvad er argumentet?, spørger jeg fru Lone Dybkjær. Jeg tror, at De Radikale og Liberal Alliance sådan set kunne blive meget enige om, at man skulle gøre noget for sikre offentligt ansattes ytringsfrihed. Jeg har da også forstået, i hvert fald på nogle ting, at der har været en vis bevægelse i forhold til blasfemiparagraffen hos Det Radikale Venstre – jeg ved ikke, om der stadig er det.

Uenigheden må gå på racismeparagraffen. Hvad er det, der gør, at man ønsker at gøre sig til dommer over, hvem der må sige hvad?

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:53

Lone Dybkjær (RV):

Nej, der var overhovedet ikke tale om nogen form for det ord, man ikke måtte sige, til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Der var bare tale om, at jeg syntes, det var en meget flot retorisk tale, men jeg savnede måske indholdet. Jeg mener, at talen ligesom greb hr. Simon Emil Ammitzbøll, og at det ikke blev indholdet i talen, der ligesom greb hr. Simon Emil Ammitzbøll. Der har ikke været noget skred i Det Radikale Venstres opfattelse af blasfemiparagraffen. Vi vil så høre, hvad der findes frem til, når arbejdet engang går i gang, og resultatet deraf lader jo så vente på sig. Men vi har ikke sagt noget om, at vi vil ophæve den paragraf.

Med hensyn til racismeparagraffen synes vi, at det er en god paragraf. Vi synes, det er rigtigt at have den. Det synes vi så i øvrigt også af konventionsmæssige grunde, så derfor har vi absolut ikke noget ønske om at afskaffe den, og vi mener, ligesom andre har været inde på, at det ville være helt forkert at gøre det.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:54

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg går ud fra, at vi så også kan konkludere, at Det Radikale Venstre heller ikke vil afvise at afskaffe blasfemiparagraffen, fordi man afventer det arbejde, der foregår i Justitsministeriet – men nok om det.

Med hensyn til racismeparagraffen er vores udgangspunkt retsstaten og borgernes rettigheder, bl.a. retten til at ytre sig, også selv om man måske ikke kan ytre sig så skarpt, at man kan formulere sig uden om de krinkelkroge og de forhindringer, som racismeparagraffen indeholder. Jeg tror, at jeg ville være i stand til at formulere de fleste af de synspunkter, som jeg kan finde domme for, på en måde, så jeg ikke ville blive dømt for dem. Det betyder ikke, at jeg har de synspunkter, men jeg ville være i stand til at formulere dem på en sådan måde, at jeg ikke ville blive dømt. Det er der andre, der ikke er i stand til, og derfor bliver de dømt – i modsætning til folk som fru Lone Dybkjær og mig selv, hvis vi sagde det samme. Det synes vi er en social skævhed, og det er sådan set ikke nogen finte, det er faktisk en reel bekymring.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Lone Dybkjær.

Kl. 15:55

Lone Dybkjær (RV):

Jeg synes, at hr. Simon Emil Ammitzbøll skal høre efter, hvad jeg siger, når det drejer sig om f.eks. blasfemiparagraffen. Vi har sagt, at vi ikke ønsker at afskaffe den, men som hr. Simon Emil Ammitzbøll – alene på grund af sit tidligere tilhørsforhold – ved, er Det Radikale Venstre ikke argumentresistent. Og det vil sige, at hvis der kommer nogle argumenter, som vi ikke kan se for os lige nu, så vil vi da kigge på dem, men det betyder ikke, at vi vil afskaffe den. Vi synes, at den er o.k., som den er. Vi tror så i øvrigt også, at den har en vis præventiv virkning.

Så er der spørgsmålet, om jeg ville kunne sige det samme uden at blive dømt efter racismeparagraffen. Det tror jeg ikke jeg ville være i stand til. Jeg er helt sikker på, at hr. Simon Emil Ammitzbøll ville kunne gøre det, og det var jo netop det, jeg roste hr. Simon Emil Ammitzbøll for. Jeg tror ikke personligt, at jeg ville være i stand til det, hverken indholdsmæssigt, selvfølgelig, eller på en så tilpas vel-formuleret måde, at jeg kunne undgå en dom. Det er måske et af mine mange problemer.

Men jeg synes i øvrigt, at man kunne tage mange andre ting op, hvis man endelig ville tale de svages sag, end netop racismeparagraffen.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Kl. 15:56

Søren Krarup (DF):

Jeg har vist allerede sagt, at jeg mener, at jeg var første, der reagerede over for § 266 b. Den 8. november 1970 skrev jeg en dobbeltkronik i Berlingeren, hvor jeg påtalte, at justitsministeren ville indføre en paragraf, der ophævede sondringen mellem holdning og handling. Jeg sagde, at det var begyndelsen til et ensretningssamfund, hvor man vil påbyde, hvad der må siges, og især, hvad der ikke må siges.

Samtidig vil jeg sige, at jeg for en måned siden var på Aarhus Universitets juridiske fakultet for at diskutere § 266 b med bl.a. professor Eva Schmidt, hvor jeg fik lejlighed til at undersøge og netop konstatere, hvad jeg har ment hele tiden, nemlig at § 266 b som sagt er fra 1970-71, mens det i 1939 simpelt hen var en opgradering af injurielovgivningen, som intet har at gøre med den racismekonvention, som ligger bag § 266 b.

Jeg kan godt se, at hvis man kan have held til at føre § 266 b tilbage til en lov mod antisemitisme, så står man stærkt i den offentlige debat, men det er forkert. Det er faktisk kun en opgradering af injurielovgivningen, der sker i 1939.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Lone Dybkjær.

Kl. 15:58

Lone Dybkjær (RV):

Jamen jeg har ikke specielt hæftet mig ved, om det var i det ene eller det andet år, altså, jeg har sagt, at den er ændret med ordet racisme på et senere tidspunkt. Men derfor kan der jo godt i den paragraf, der var, have ligget et begreb, der svarede til det. Jeg har også sagt, at man ikke må diskriminere på grund af seksuel orientering, og det er også noget, der er kommet ind senere. Så jeg vil sådan set ikke ind i den paragrafdiskussion. Hvis det nu viser sig, at justitsministeren

kan sige, at der faktisk allerede i 1939 var noget, der mindede om ordet – ikke det ord, for det var der ikke i 1939, men derfor kan der jo godt have været et andet ord, der indeholdt det samme – håber jeg, at hr. Søren Krarup eller hr. Jesper Langballe vil sige: Godt, vi tog fejl. Jeg vil sådan set glæde mig til det, hvis man kunne komme så langt.

Kl. 15:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Søren Krarup for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:59

Søren Krarup (DF):

Jeg har forsøgt tidligere i dag at gøre opmærksom på, at selve begrebet racisme for så vidt er en bagvendt overtagelse af nazismen. Hvem er det, der opfatter mennesket som et racevæsen? Det er nazismen. Og når man begynder at ville lovgive imod racisme, er det, fordi man altså accepterer hele denne bestemmelse af mennesket, hvor jeg naturligvis vil sige, at det er en korrumpation af menneskesynet, det er en afstumpethed, som kun kan skyldes, at man tager nazismen alvorligt. Nej, vi er ikke racevæsener, vi er Guds skabninger i skyld og ansvar, og derfor er det fuldstændig meningsløst og også afsporende i et samfund, at man lovgiver på den måde, hvor man jo altså simpelt hen til syvende og sidst forsøger at ensrette talen, sådan at de, der taler forkert, dvs. har en holdning, man ikke kan lide, skal afskæres fra ordet.

Kl. 16:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:00

Lone Dybkjær (RV):

Altså, hr. Søren Krarup har mange holdninger, jeg ikke kan lide, men det har nu ikke forhindret hr. Søren Krarup i at tale. Og jeg skal ikke gå ind i hele hr. Søren Krarups argumentation, for den ved jeg at jeg slet ikke kan vinde; så bliver man bare kørt over ende af et eller andet andet.

Det er jo en kendsgerning, at vi har haft nazismen, og det er en kendsgerning, at hr. Søren Krarup og hr. Langballe og alle mulige andre siger, at ghettoerne – og så ved vi jo godt, hvem de mener er i ghettoerne – kan slå landet i stykker. Og det er derfor, at man har lavet den provokation, som jo altså indebærer censur.

Hvis man går ind i den retorik, som Dansk Folkeparti har anvendt i forbindelse med muslimer i forskellige sammenhænge, så er man efter min opfattelse gået langt over stregen i sine generaliseringer af nogle mennesker. Og jeg synes, man sætter dem i en gabestok.

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det Enhedslistens ordfører, og det er fru Line Barfod.

Kl. 16:01

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Ytringsfriheden er jo en af de allerallervigtigste frihedsrettigheder, vi har i et demokrati. Det er afgørende, at man har mulighed for at ytre sig, at sige sin mening, sige til, hvis man mener, at noget skal ændres. Og jeg er sådan set enig med dem, der siger, at Danmark er et af de lande, hvor ytringsfriheden er godt sikret i forhold til mange andre lande. Men også i Danmark har vi store problemer med ytringsfriheden, og jeg mener, at ytringsfriheden for offentligt ansatte er et af de steder, hvor vi har allerstørst problemer med ytringsfriheden.

Gang på gang har fagbevægelsen lavet undersøgelser, der har vist, hvor mange offentligt ansatte der ikke bruger deres ytringsfrihed, fordi de er bange for at blive fyret eller blive underlagt andre sanktioner. Vi ser gang på gang sager om offentligt ansatte, der faktisk bliver fyret. I øjeblikket kører sagerne i Midttrafik, hvor billetkontrollører og andre er blevet fyret for at kritisere de ændringer, der bliver indført, og som både betyder nogle helt urimelige vagtforhold for dem, der skal arbejde, og som også betyder, at de ikke længere må udvise menneskelighed, ikke må tage hensyn til børn eller ældre, der måske er lidt forvirrede og måske er kommet til at glemme deres billet, men skal give dem en bøde på 600 kr., hvad der gør arbejdsforholdene fuldstændig urimelige. Når de er gået til offentligheden med det, har konsekvensen været, at de er blevet fyret. Det viser for mig, at ytringsfriheden for offentligt ansatte ikke har det særlig godt.

Derfor glæder jeg mig til, at vi får et nyt flertal, for det er jo lykkedes at samle hele oppositionen om et beslutningsforslag, som vi senest debatterede i sidste folketingssamling, og hvor vi både indfører et nævn, der skal sikre ytringsfriheden for offentligt ansatte, og også får indført den samme beskyttelse, som man har for tillidsrepræsentanter, for gravide og andre. Den beskyttelse indebærer, at hvis man bliver fyret, når man har brugt sin ytringsfrihed, så er det altså arbejdsgiveren, der skal dokumentere, at man ikke er blevet fyret, fordi man har brugt ytringsfriheden. Det tror vi faktisk kommer til at hjælpe, og vi håber, at det også vil være med til at skabe en holdningsændring, så man faktisk opfordrer offentligt ansatte til at deltage i den offentlige debat, for det er helt afgørende, hvis vi skal få en bedre offentlig sektor.

Så har der under debatten her været diskuteret forskellige andre aspekter af ytringsfriheden. Jeg skal bare for god ordens skyld gentage, hvad vi har sagt under adskillige tidligere debatter, nemlig at Enhedslisten mener, at blasfemiparagraffen skal afskaffes; vi er glade for, at Straffelovrådet vil se på bestemmelsen og se på, hvordan man kan gøre det.

Vi kunne også godt tænke os, at vi havde samfund, hvor man ikke behøvede racismeparagraffen, men vi mener, at som samfundet ser ud i dag, så er det desværre nødvendigt at have en beskyttelse mod trusler – ikke kun den beskyttelse mod trusler mod enkeltpersoner, som der ligger en anden bestemmelse for i straffeloven, men også en beskyttelse mod trusler mod grupper. Det mener vi altså desværre gør, at det er nødvendigt at opretholde racismeparagraffen.

Jeg vil så også gerne sige, at jeg overhovedet ikke mener, at det lægger nogle begrænsninger på, at folk kan komme med deres holdninger og meninger – det kan man tydeligt høre i den offentlige debat. Jeg mener f.eks. sagtens, at man kan diskutere med Dansk Folkeparti, også selv om man ikke kan sige, at de alle sammen er racister. Man behøver heller ikke henvise til, at der er enkelte, der har fået dom efter racismeparagraffen. Man kan sagtens diskutere på holdninger og meninger, uden at man behøver at komme med generaliserende holdninger om hele den gruppe, man taler om. Måske bliver debatten også mere nuanceret og rigtig, hvis man faktisk er i stand til at nuancere sine synspunkter og ikke behøver at komme med generaliseringer og trusler mod mange.

Det er også blevet diskuteret, hvad der er de største problemer i Danmark i dag. Jeg vil gerne sige, at jeg mener, at vi har nogle meget store og alvorlige problemer, som først og fremmest handler om den kolossale arbejdsløshed og store økonomiske krise, vi står midt i. Jeg mener også, at klimakrisen en kæmpe udfordring.

Så har vi nogle mindre problemer. Jeg mener klart, at den store fattigdom og de mange sociale problemer, der er i de udsatte boligområder, er et problem, men jeg synes altså ikke, at det er et af de største problemer, vi har i dag, at der er mennesker, der ser arabiske tv-kanaler via parabol. Jeg mener, at der andre spørgsmål, der er vigtigere. Det betyder ikke, at man ikke skal diskutere dem, men det er spørgsmål om, at man godt kan tale om, hvad det er, der skal bruges

flest kræfter på, og jeg mener altså, at den eksploderende ungdomsarbejdsløshed er noget at det, vi burde bruge allerflest kræfter på.

Til sidst vil jeg bare tale om en ting, som ikke været diskuteret her. Jeg mener, at den store begrænsning af ytringsfriheden, der er sket med terrorlovgivningen, er et kæmpeproblem for ytringsfriheden i Danmark. Det, at man reelt har undergravet pressefriheden og mediefriheden, så politiet har mulighed for at gå ind og lukke et medie, er meget alvorligt. Vi har set det med Roj TV, og jeg mener, det er et stort problem, at man har givet myndighederne så meget magt, at de bare kan gå ind og lukke et medie, og det synes jeg faktisk vi en dag burde have en selvstændig debat om i Folketinget.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak. Der er ingen bemærkninger til ordføreren, så vi går videre, og det er så justitsministeren.

Kl. 16:07

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes, det har været en god, en interessant og også en lang debat, vi har haft i dag om ytringsfrihed, men jeg vil godt holde fast ved det, jeg også startede med at sige, nemlig at jeg synes, det er et rigtig godt initiativ, for det er jo egentlig meget fornuftigt, at vi i Folketinget får lejlighed til at diskutere noget så vigtigt, som ytringsfriheden er.

Jeg skal ikke sige så meget nu, for jeg havde jo lejlighed til for nogle timer siden, da debatten startede, at komme med mit indlæg, men bare komme med et par enkelte betragtninger her ved debattens afslutning.

Meget af debatten har jo handlet om den såkaldte racismeparagraf, § 266 b, i straffeloven. Jeg må sige, at jeg for mit vedkomme-nde undrer mig over, at der er væsentlige grupper her i Folketinget, som har den opfattelse, at det nu skal være tilladt offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds at fremsætte udtalelser eller andre meddelelser, med hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af deres race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, for det er jo det, der ville blive tilladt, hvis det var sådan, at man ophævede racismeparagraffen. Jeg undrer mig bare i mit stille sind over det synspunkt.

Jeg synes, at det er en god og en rigtig bestemmelse, vi har her. Det er jo i virkeligheden dybest set også et spørgsmål om at beskytte de pågældende gruppers personlige frihed at vi har den bestemmelse. Dertil kommer så, som flere også har været inde på, at vi slet ikke kan afskaffe den, medmindre vi ikke længere vil opfylde FN's race-diskriminationskonvention. Der er også en EU-rammeafgørelse, der gør, at vi simpelt hen ikke kan ophæve bestemmelsen. Så dels er det en udmærket bestemmelse at have til beskyttelse af disse grupper, dels er det også sådan, at vi internationalt er forpligtet til at opretholde bestemmelsen, sådan som den er formuleret i dag.

Hr. Simon Emil Ammitzbøll havde en interessant betragtning, som jeg ikke har hørt før, nemlig at racismeparagraffen, som den jo populært kaldes, skulle have en social skævhed, fordi man måtte forstå, at hr. Simon Emil Ammitzbøll har den opfattelse, at de kloge og de smarte er i stand til at formulere sig sådan, så de undgår at blive dømt efter den, mens det er dem, som ikke er helt så kloge og smarte, som så bliver fanget af den.

Nu skal jeg ikke nævne nogen navne, men når jeg ser tilbage på, hvem der er blevet dømt for overtrædelse af racismeparagraffen igennem årene, så synes jeg nu ikke, man kan sige, at det er folk, som ikke er kloge og smarte. Der er såmænd mange kloge og smarte folk, der er blevet dømt efter den bestemmelse. Der er i øvrigt i de sidste 6 år 22 personer, der er blevet dømt efter bestemmelsen.

En lille detalje, som jeg sådan set er enig med hr. Simon Emil Ammitzbøll i, er, at det er lidt underligt, at man ikke længere må have lov til at købe og læse, i hvert fald købe og sælge originalversio-

nen af Tintin i Congo. Nu forstår jeg, at det eksemplar, som hr. Simon Emil Ammitzbøll har med, ikke er den originale version af Tintin i Congo, den ville jeg ellers gerne have haft lejlighed til at læse, men betragtningen er udmærket i øvrigt.

Flere var også inde på blasfemiparagraffen, det var hr. Simon Emil Ammitzbøll, det var fru Karen Hækkerup, med reference til, at Straffelovrådet skal se på sagen – det nævnte jeg også i mit indlæg – og det er rigtigt, men Straffelovrådet har simpelt hen været bebyrdet med rigtig mange opgaver. Jeg havde faktisk lejlighed til i går at drøfte arbejdsprogrammet for Straffelovrådet med medlemmerne af rådet, og de har mange meget omfattende opgaver, som vi sådan set har været med til at pålægge dem, men jeg tror snart, at de når frem til blasfemibestemmelsen.

Så sagde hr. Jesper Langballe, at man med § 266 b straffer holdninger, ikke handlinger. Det helt præcise er vel, at man straffer nogle ytringer. Det er ytringen, der straffes for. Så kan man diskutere, hvad en ytring nærmest kan kategoriseres som. Jeg vil nu mene, at en ytring er en slags handling, men det er i hvert fald en ytring, der straffes for i bestemmelsen.

Kl. 16:11

Jeg er enig i meget af det, hr. Jesper Langballe sagde om hele forløbet i forbindelse med tegningesagen i Jyllands-Posten. Det er jo et godt eksempel på, og det er vi meget enige om, at der er dem, der vil knægte vores ytringsfrihed. Der er dem, der mener, at vi i dette land ikke skal have den ytringsfrihed, som vi gerne vil have, og derfor er det vigtigt, at vi står vagt om ytringsfriheden. For der så vi jo, hvilke angreb og trusler der blev rettet mod Danmark, fordi en avis altså havde tilladt sig at benytte sig af sin redaktionelle frihed.

Jeg vil sige, at når hr. Jesper Langballe kritiserer både Uffe Ellemann-Jensen, og jeg tror det var Bent Melchior, for at kritisere tegningerne, så er det jo også deres gode ret ikke at bryde sig om tegningerne. Man kan jo godt gå ind for ytringsfrihed og samtidig synes, at man ikke kan lide tegningerne. Der er jo ikke noget modsigende i det. Ligesom man kan have ytringsfrihed til at tegne tegninger eller godt kunne lide tegningerne, så kan man jo også bruge sin ytringsfrihed til at sige, at man ikke bryder sig om tegningerne, men samtidig sige, at andre selvfølgelig har ret til at trykke dem. Jeg tror, at det var sådan – uden at jeg i øvrigt skal tale på deres vegne – Uffe Ellemann-Jensen og Bent Melchior havde tænkt det.

Men jeg skal ikke føje yderligere til. Jeg tror, at jeg sagde rigeligt i starten af debatten. Så det var, hvad jeg havde af kommentarer til dagens debat, som jeg som sagt synes har været rigtig god.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Per Dalggaard.

Kl. 16:13

Per Dalggaard (DF):

Tak. Jeg kan næsten ikke lade være med at tage ordet, når nu justitsministeren nævner, hvilke restriktioner vi har her for at skrotte love, vi ikke bryder os om, i forhold til hvad FN og EU siger vi skal gøre og ikke gøre, FN, som jo i vore dage er ledet af tredjeverdens diktaturstater, flertallet i FN, og EU, som jo begrænser vores udfoldelsesmuligheder mere og mere for hver dag, der går, i og med at 75 pct. af samtlige love, vi vedtager her, er nogle, der har rod i EU.

Finder justitsministeren, at det er en god udvikling?

Kl. 16:14

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Justitsministeren.

Kl. 16:14

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Altså, det er jo sådan, at vi selv er en del af FN og selv har været med til at vedtage den konvention. Vi er selv en del af EU og er dermed selv med til at beslutte bestemmelserne i EU. Så det er jo ikke sådan, at det er nogen os helt uvedkommende, der kommer udefra og bestemmer, hvad vi skal mene, eller hvilke regler vi skal have i Danmark. Det er jo en FN-konvention, Danmark frivilligt har tilsluttet sig. Det er jo en rammeafgørelse i EU. Vi er selv en del af EU og er selv med til at træffe de beslutninger, så det er jo ikke noget udefra kommende.

Jeg tror, at det er rigtig godt, at vi har et internationalt retssamfund. Jeg tror, at det er rigtig godt for Europa, at vi har fundet sammen i Den Europæiske Union, hvor vi har et demokrati mellem lande, der kan træffe afgørelser, i stedet for at de store lande skal knægte de små lande.

Jeg tror, at det er rigtig godt, at vi har Forenede Nationer, hvor landene på fredelig vis kan mødes og nå frem til enighed om konventioner, som man så kan tilslutte sig og indordne sig under for at have en vis international retsorden. Det tror jeg faktisk er rigtig godt.

Kl. 16:15

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Per Dalggaard.

Kl. 16:15

Per Dalggaard (DF):

FN var et fantastisk instrument, da det blev oprettet, det er helt sikkert, og det har det været mange år efter. Men i vore dage, hvor man faktisk har et menneskerettighedsråd, som for et stykke tid siden havde Gadaffi som formand, vil jeg nok sige, at udviklingen i FN ikke ligefrem er demokratisk fremmende.

EU, ja, det er rigtigt, at vi er med i EU, og vi har sikkert lidt at skulle have sagt, selv om det ikke er særlig meget, og det må vi altså leve med. Så det var mere en konstatering af forholdene fra min side vedrørende EU. Men FN og FN's restriktioner over for os med hensyn til de ting vedrørende racismeparagraffen er noget som jeg ikke bryder mig om eksisterer.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Justitsministeren.

Kl. 16:16

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nu har Gadaffi ikke haft meget at gøre med FN's racismekonvention, fordi den sådan set blev vedtaget for mange, mange år siden. Vi tilpassede os den i 1971, og jeg kan godt garantere for, at det havde Gadaffi ikke meget indflydelse på.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Jesper Langballe.

Kl. 16:16

Jesper Langballe (DF):

Ytringer kan selvfølgelig være handlinger, hvis ytringen består i, at man truer et andet menneske ved f.eks. at sige: Hvis ikke du gør, som jeg vil have det, får du tæsk. Eller hvis man opfordrer andre til vold. Så er det jo sådan ifølge grundloven, så vidt jeg husker, men det kan justitsministeren sikkert bekræfte, at så anses en sådan ytring for at være en handling, en strafbar handling, og det synes vi vel egentlig alle sammen er rigtig fornuftigt.

Men en ytring kan også være rent holdningsbærende, og det er vel oftere tilfældet, altså være et synspunkt, man fremsætter. Så er der altså tale om, at man rammer holdninger, og det er lige præcis det, § 266 b gør.

Så vil jeg sige, at når nu justitsministeren siger... Har jeg ikke mere tid?

Kl. 16:17

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Nej, ikke i den her omgang, men hr. Jesper Langballe har mulighed for at spørge en gang til. Justitsministeren.

Kl. 16:17

Justitsministeren (Lars Barfoed):

§ 266 b taler om at fremsætte udtalelser eller andre meddelelser, hvormed man truer, forhåner eller nedværdiger nogen. Og så fortsætter paragraffen. Man kan have en holdning, og det er ikke en handling at have en holdning, så kan man give udtryk for sin holdning, man kan ytre sig, og så mener jeg, at man handler. Derfor kategoriserer jeg ytringer i gruppen af handlinger. Men det er selvfølgelig en diskussion om ord, og jeg ved ikke, om det egentlig gør nogen forskel.

Det afgørende er, at jeg egentlig synes, det er ganske fornuftigt, at vi har denne beskyttelse af disse grupper i denne bestemmelse, og jeg mener ikke, at den på nogen måde lægger alvorligt beslag på vores ytringsfrihed i Danmark. Jeg mener, vi har fuld frihed til at sige vores mening i Danmark. Det er en meget afgrænset kreds af ytringer, som denne bestemmelse udelukker.

Kl. 16:18

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Jesper Langballe.

Kl. 16:18

Jesper Langballe (DF):

Jeg mener, at den skelnen mellem holdning og handling simpelt hen er grundpillen i al retsforståelse. Men lad nu det være.

Så siger justitsministeren, at han ikke fatter, at nogen kan have noget imod, at det er strafbart at true, forhåne og nedværdige andre mennesker. Lad os så sige, at den intention er udmærket, men justitsministeren ved jo godt i sin egenskab af justitsminister, at hvis en lovparagraf er uklar, så den kan bruges til alt muligt forskelligt, hjælper det ikke, at lovgiverens intention var god. Den gode vilje redder ikke den dårlige lovparagraf. Det, der er problemet, er spørgsmålet om, hvad det er at true, forhåne og nedværdige. Hvis jeg fremsætter en teologisk kritik af islam eller af en anden religion og begrunder den, skal der som nok være primitive gemytter rundt omkring, der betragter det som nedværdigelse og forhånelse. Altså, tolkningsspørgsmålet kommer ind, og det er det, der gør racismeparagraffen så utrolig farlig. Det er simpelt hen som lovgivning noget makværk.

Kl. 16:20

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Justitsministeren.

Kl. 16:20

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nu er dette jo ikke den eneste bestemmelse i dansk lovgivning, som fra tid til anden kræver lidt tolkning af domstolene. Det er jo ikke alting, man kan fastlægge krystalklart, så man ved, om man har overtrådt loven eller ej. Det er jo ofte sådan, at domstolene ved fortolkninger skal udfylde de lovbestemmelser, som vi har fastlagt.

Men det fremgår jo klart af forarbejderne til det her lovforslag, at det må være ytringer af en vis grovhed, før man kan dømme nogen

efter det, og det er jo også det, domstolene holder sig efterretteligt. Vi har jo netop domstolene til at sikre, at det ikke bare er tilfældige indskydelser, der afgør, om man falder inden for eller uden for den her bestemmelse, det er landets domstole, og der kan man jo altså anke til en yderligere retsinstans, der kan afgøre, hvordan loven skal fortolkes, og om en udtalelse har en sådan grovhed og i øvrigt falder inden for bestemmelsen. Og det kan vi være helt trygge ved.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Kamal Qureshi.

Kl. 16:21

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Nu fik jeg nogle spørgsmål fra hr. Søren Krarup, som sagde, at det var trist, at jeg var galt afmarcheret, i forhold til hvornår § 266 b er fra, i forhold til hvor den har sine rødder fra.

Så jeg vil da meget gerne spørge ministeren, om ministeren kan finde »en respektabel bog« – hvis jeg må citere hr. Jesper Langballe, som efterlyste en sådan – hvor der står noget om, hvornår paragraffen er fra.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ministeren.

Kl. 16:22

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det er der slet ingen tvivl om. Altså, bestemmelsen er i sin oprindelse fra 1939; det ligger fuldstændig fast. I 1939 fik den følgende formulering:

Den, der ved udspredelse af falske rygter eller beskyldninger, forfølger eller ophidser til had mod en gruppe af den danske befolkning på grund af tro, afstamning eller statsborgerforhold, straffes med hæfte eller under formildende omstændigheder med bøde.

Så stod der lidt mere om, at hvis ryterne var fremsat i trykt skrift, var straffen hæfte eller under skærpende omstændigheder fængsel i indtil 1 år.

Nu hørte jeg godt, at der blev spurgt lidt til, hvilke bøger det står i. Det fremgår altså af Jurist- og Økonomforbundets kommenterede straffelov – kommenteret af nogle af landets fremmeste straffelovs-eksperter. Og de skriver her: § 266 b blev indføjet i straffeloven i 1939.

Så det er helt klart, at det blev den. Så blev den ændret i 1971 – det har hr. Jesper Langballe jo fuldstændig ret i – fordi den skulle ændres i overensstemmelse med FN's racediskriminationskonvention; der fik den så den nuværende udformning. Den konvention kunne man naturligvis ikke tage hensyn til i 1939, for da var konventionen der ikke. Så den del af det er selvfølgelig rigtig nok.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 16:23

Kamal Qureshi (SF):

Så vil jeg benytte mig af lejligheden til også at komme med en kort bemærkning om det her. Hr. Jesper Langballe sagde jo om en god debatkultur: Hvis man har kvæjet sig og er kommet med notorisk fejlagtige oplysninger og er på spanden, skal man være mand nok til at indrømme, at man har lavet fejl og har udtalt sig forkert. Det håber jeg så at hr. Jesper Langballe er mand nok til at gøre.

Så vil jeg bare slutte af med at sige om hr. Jesper Langballe, altså sådan som han sagde til mig: at han er på spanden, og så skal han

have lov til at sidde der. Det er et direkte citat fra hr. Jesper Langballe, og det synes jeg sådan set han skal have lov til.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Justitsministeren.

Kl. 16:24

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg hørte ikke så mange spørgsmål til mig i det, men det er vel heller ikke påkrævet.

Så kan jeg tilføje – og det er måske meget interessant for historikken – at det, der så i øvrigt fremgår af den kommenterede straffelov, er, at § 266 b blev indføjet i straffeloven i 1939 af hensyn til – og det er jo så et citat fra parlamentets behandling af den dengang, går jeg ud fra – »de i den nyeste Tid opdukkende Foreteelser som Forfølgelser af Racer, Troessamfund m.v.«.

Så fremgår det i øvrigt, at under behandlingen i Landstinget, ændredes forslaget »tro, afstamning eller kald« til »tro, afstamning eller statsborgerforhold«.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Jo, der kom søreme lige en – fra hr. Simon Emil Ammitzbøll. Der må være en forsinkelse på knappen dernedefra.

Kl. 16:25

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Åbenbart, og jeg kan også se, at den starter på 14 sekunder. Det håber jeg ikke er korrekt.

Undskyld, jeg nu prøver at være fjerde led i den diskussion mellem hr. Jesper Langballe og hr. Kamal Qureshi og justitsministeren. Jeg vil sådan set bare spørge, især på grund af justitsministerens sidste kommentarer: Er det ikke korrekt forstået, at man indførte det her for, kan man sige, at stå imod det, der skete i Europa i 1930'erne? Man lavede dengang en lov, der indholdsmæssigt handlede om at sprede løgne, usandheder, mens man i 1970 ændrede den til at handle om ytringer, der ikke nødvendigvis er forkerte, men som man ikke bryder sig om. Og det er jo sådan set det, der er det væsensforskellige på den oprindelige § 266 b og så den, der blev ændret efter FN-konventionen. Det synes jeg bare sådan for det faktuelles skyld er værd at have med. Det er jo også sådan, indledningen af paragraffen, som justitsministeren læste op, lyder.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ministeren.

Kl. 16:26

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes ikke, jeg vil begive mig ind i – det kan vi jo studere i fællesskab, eventuelt ved udvalgsspørgsmål eller lignende – sådan en nærmere motivfortolkning af parlamentets, Folketingets og Landstingets, begrundelser for at indføre reglerne. Det er korrekt, at teksten er – og jeg kan jo læse den igen: »den, der ved udbredelse af falske rygter eller beskyldninger forfølger eller ophidser til had mod en gruppe af den danske befolkning på grund af tro, afstamning eller statsborgerforhold«. Det er sådan, det er formuleret, men det er altså også sådan, at det er den almindelige opfattelse, at det er den bestemmelse, der så blev ændret – og det var det altså – til den nuværende § 266 b i 1971, dog med en lidt anden udformning, især fordi man skulle tilpasse sig FN's konvention.

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:27

Det var sådan set bare det, jeg lige havde lyst til at tilføje, da jeg nu ikke fik mulighed for at komme med en kort bemærkning tidligere.

Kl. 16:30

Kl. 16:27

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen jeg er sådan set meget tilfreds med den besvarelse, for jeg havde ingen interesse i at gå ind i den formelle diskussion – altså, selvfølgelig var det straffelovens § 266 stk. b, derom er der jo ingen tvivl, men jeg var bare interesseret i at sige, at det indholdsmæssige i paragraffen blev ændret markant i 1970 fra noget, som der måske kunne have været en bredere opbakning til også i dag, til noget, som der ikke er opbakning til. Det tror jeg også var det, som hr. Søren Krarup og hr. Jesper Langballe mente.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Justitsministeren.

Kl. 16:27

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg opfatter det mere som en diskussion mellem medlemmerne, der pågår nu, med mig som sådan et eller andet medium. Så jeg tror ikke, jeg har noget at tilføje.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jamen så lader vi den stå med den bemærkning og siger tak til ministeren.

Jeg kunne forstå, at der var en ordfører, der ville have en andenrunde. Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:28

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er egentlig kun, fordi der gik noget galt i det tekniske system, det er ikke, fordi jeg har tænkt mig at opføre en ny retorisk tale for fru Lone Dybkjær. Men det var mere, fordi jeg ikke fik lov til at stille et spørgsmål til fru Line Barfod eller kommentere det, fru Line Barfod sagde, for jeg synes egentlig, at jeg som forespørger skyldte at kommentere det, fru Line Barfod sagde, især fordi fru Line Barfod sammen med hr. Jesper Langballe – i øvrigt uden sammenligning for nogen af de to parter – jo var den, som gjorde mig mest glad ved de ordførertaler, der blev holdt. Og det synes jeg da også er værd at bemærke, når der var så mange, der virkede så afvisende; så vi er sådan set meget glade for, at vi i forbindelse med den del, der handler om blasfemi, jo faktisk er enige med Enhedslisten.

I forhold til racismeparagraffen tror jeg at fru Line Barfod formulerede det sådan, at i det rigtige samfund kunne det være, at vi var enige, hvis der ikke var nogen problemer – jeg tror, det var sådan formuleret. Man kunne måske godt forestille sig, at man også med Enhedslistens medvirken på et tidspunkt kunne have en anden form for racismeparagraf end den, der er i dag, men det kan vi jo altid diskutere.

Endelig vil jeg gerne have lov til at kvittere for den indsats, der bliver gjort og er blevet gjort fra Enhedslistens side i forhold til at sikre offentligt ansattes ytringsfrihed. Jeg ved ikke, om det er det samme beslutningsforslag, som vi diskuterede sidst, der nu er blevet genfremsat, for så har vi stadig nogle uenigheder i forhold til det afsnit om den omvendte bevisbyrde. Men hvad angår det med et navn, der skal sikre de offentligt ansattes ytringsfrihed, bakker Liberal Alliance sådan set op om den idé, og vi mener faktisk, at det er den hidtil bedste idé, der er fostret i forhold til at kunne styrke offentligt ansattes ytringsfrihed.

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Så er der ingen korte bemærkninger til ordføreren.

Jo, der er kommet en – men man skal trykke på knappen dernede. Men fru Lone Dybkjær vil gerne have en kort bemærkning.

Kl. 16:30

Lone Dybkjær (RV):

[Lydudfald] Det er mere, fordi hr. Simon Emil Ammitzbøll nu har kastet sig ind i den her paragraf, selv om han sådan set ikke havde nogen interesse i oprindelsen. Udbredelse af falske rygter eller beskyldninger, at forfølge eller ophidse til had, var det, der stod oprindeligt, og så står der nu: fremsætte udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken grupper af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af deres race osv., og så mener jeg jo bare: Det er da klart nok, at sprogbrugen er anderledes, for det er lavet i en anden tid, om jeg så må sige. Det er godt 30 år efter – ja, 30 år efter. Men det er da det samme indhold, det synes jeg man er nødt til at sige. Men vi kan for min skyld godt stoppe her.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Altså, det synes jeg faktisk er en forhånelse af hr. Poul Dam, som i sin tid stod på denne talerstol for SF og kæmpede ihærdigt imod, at man gik fra den oprindelige bestemmelse til en bestemmelse, der minder om den nugældende. Man implementerede den vedtagelse fra 1960'erne, fra FN, der netop gjorde, at det kom til at handle om forhånelse bl.a., ytringer, hate speech, i stedet for det, der handlede om udspredelse af løgn og usandheder.

Så det mener jeg simpelt hen er faktuel forkert, vil jeg sige til fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:31

Lone Dybkjær (RV):

Jeg er ikke i besiddelse af de papirer med, hvad hr. Poul Dam har sagt, men selv om han skulle have sagt det, er det jo altså ikke ensbetydende med, at det er sandhed.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu var det såmænd også kun i respekt for en mand, som kæmpede ytringsfrihedens sag allerede for 40 år siden, og hatten af for det. Det var sådan set ikke for at kanonisere hr. Poul Dam på en eller anden særlig måde som det eneste sandhedsvidne.

Men man kan sige, at når man nu – endda under en VKR-regering, så vidt jeg husker, og dermed også med deltagelse af fru Lone Dybkjærs parti – fremsatte forslag om at ændre lovgivningen med baggrund i den vedtagelse, der havde været i FN, må vi gå ud fra, at den daværende regering har ment, at der var en indholdsmæssig forskel, altså siden man ændrede loven.

Jeg kan bare sige, at jeg er fuldstændig enig med den daværende regerings opfattelse af, at der var en indholdsmæssig forskel, hvilket jo også klart og tydeligt fremgår af teksterne, nemlig at det går fra at handle om, at man ikke må sige noget, der er forkert, til, at man ikke må sige noget, man ikke kan lide. Og det er en afgørende forskel.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Jesper Langballe.

Kl. 16:33

Jesper Langballe (DF):

Jeg vil gerne kvittere for en god debat, som hr. Simon Emil Ammitzbøll og Liberal Alliance har æren af at have rejst.

Jeg vil så derudover sige, at lige præcis det allersidste, hr. Simon Emil Ammitzbøll siger, jo er en rigtig god pointe, nemlig at paragraffen, der blev vedtaget i 1939, var et forbud mod at udspredde løgne, mens racismeparagraffen, der er fra 1971 og ændret i 1987, som vi kender den i dag, jo altså er et forbud mod at sige noget, vi ikke kan lide.

Nu er jeg så ude på glatis, for jeg udtaler mig om noget retshistorisk, som jeg vitterlig ingenting ved noget om, men jeg går ud fra, at når det hed, at man ikke måtte udspredde falske rygter, lå der også i det, at den tiltalte kunne sige: Jamen det er ikke falskt, det, jeg har sagt, er faktisk rigtigt. Han kunne altså føre sandhedsbevis. Det kan man ikke ifølge racismeparagraffen, og det vil sige, at den tiltalte er fuldstændig bastet og bundet; han kan ikke svare på anklagen.

Kl. 16:34

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jeg vil sige til hr. Jesper Langballe, at der er sådan et display, der viser tiden, og der kan man se, hvor lang tid der er gået.

Nu er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:34

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Nu skal jeg se, om jeg kan huske andet end det om displayet.

Til det første, som hr. Jesper Langballe siger, kan vi i hvert fald sige, at folk har kunnet lære noget om det juridiske ved den debat, vi har haft i dag, men at det til sidst også endte med noget oplysning om de historiske forhold – om hvordan det har været både tidligere og på nuværende tidspunkt – og om nogle af de debatter, der har medført vedtagelsen.

Jeg synes også, det har været en god debat – og jeg vil gerne takke for den kvittering, der var fra hr. Jesper Langballes side – der har sat spot på nogle af de ting, der er væsentlige, i forhold til hvad vi kan gøre i Folketinget for at sikre bedre forhold for ytringsfriheden. Det var sådan set det, vi gerne ville fra Liberal Alliances side. Vi kan så sige, at der i forhold til racismeparagraffen er rigtig, rigtig langt, og i forhold til blasfemiparagraffen har vi lige fire mandater til og måske Socialdemokraterne og De Radikale, hvem ved? Det afgøres åbenbart i Straffelovrådet.

Kl. 16:35

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Vil hr. Jesper Langballe på for anden gang?

Tak. Så går vi videre til fru Lone Dybkjær i ordførerrækken i anden runde.

Kl. 16:36

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Nu kan jeg ikke bare sige ja til hr. Simon Emil Ammitzbøll, som, da jeg gik på talerstolen, sagde til mig, at jeg var stædig, men det kan jeg bekræfte. Så det er vi faktisk ikke uenige om.

Så vil jeg gerne lige sige, at det ikke afgøres i Straffelovrådet, hvad vores holdning til blasfemiparagraffen er. Det mener jeg simpelt hen er usandt at sige og ikke i overensstemmelse med det, jeg har sagt. Jeg har sagt, at vi ikke er argumentresistente, og derfor vil vi høre og se på de argumenter, Straffelovrådet kommer frem til, og hvis der er nogle argumenter, som vi kan sige vi ikke har hørt før, jamen så vil vi selvfølgelig vurdere, om vi skal sige ja eller nej til en eventuel afskaffelse af blasfemiparagraffen. Det er det, jeg har sagt, og det synes jeg sådan set kan være meget logisk. Nu kommer det jo ikke foreløbig, men det er så en anden snak.

Så vil jeg bare gerne sige, at jeg simpelt hen er uenig i den fortolkning, som hr. Simon Emil Ammitzbøll lægger ind i det skifte, der er sket i 1971 eller 1970, eller hvornår det nu var – det er lige gyldigt – hvor man indførte ordet race. For der står »ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges«. Det er jo noget, der siges. Der står altså »fremsætter en udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges«. Det er klart, at der ikke bruges formuleringen udbredelse af løgne, men der er dog tale om en handling, og med hensyn til det der med, at man truer, kan det da i allerhøjeste grad også være en løgn, hvad man siger om en person: Jeg truer dig af den og den grund, og dermed lyver jeg om dig.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll har bedt om en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 16:38

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kunne godt tænke mig at høre fru Lone Dybkjær's opfattelse af den indholdsmæssige forskel på paragraffen fra 1970 og paragraffen fra 1939.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:38

Lone Dybkjær (RV):

Jeg siger ikke, at der ikke er sket en ændring. Jeg siger bare, at den gang måtte man ikke udbrede løgne etc. Det siger hr. Simon Emil Ammitzbøll så er fuldstændig forskelligt fra i dag, det indeholder det slet ikke længere. Det gør det da, men det er udvidet. Det er også udvidet til at omfatte seksuel orientering senere hen.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:38

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Så ved jeg ikke, om det er misforståelser eller uenigheder, vi diskuterer i øjeblikket. Jeg siger ikke, at det ikke drejer sig om § 266 b begge gange. Det, jeg siger, er, at paragraffen fra 1939 handler om udbredelse af løgne. Slut. Det, man indfører i 1970 på baggrund af FN's resolution fra 1960'erne, handler primært om f.eks. forhånelser, og man har jo i den offentlige debat i nyere tid opdaget, at folk kan blive forhånet på grund af de mest overraskende ting. Derfor handler det altså om noget andet end at sprede løgne, det handler i virkeligheden også om, hvad som måtte opfattes som en forhånelse. Det var det, som hr. Poul Dam fra SF i sin tid klagede over. Det er det, CEPOS' chefjurist, Jacob Mchangama, har påpeget i de seneste måneders debat om racismeparagraffen.

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Fru Lone Dybkjær.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg har jo ikke sagt, at den ikke er ændret. Jeg har bare sagt, at fundamentet er det samme, og det tror jeg er der, uenigheden er. Så vil jeg bare gerne sige, at det, at alle mulige kan opfatte tingene, som om de bliver hånet, jo ikke er ensbetydende med, at den, der siger noget, får en dom efter paragraffen.

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet, og dermed er forespørgslen sluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 12:

Forslag til folketingsbeslutning om pligt for børn under 15 år til at bære cykelhjelm.

Af Pia Olsen Dyhr (SF) og Lone Dybkjær (RV) m.fl.
(Fremsættelse 28.10.2010).

Forhandling

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der skal have ordet, er justitsministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Efter beslutningsforslaget skal regeringen i indeværende folketings-samling fremsætte et lovforslag om, at cyklister i alderen 0-14 år skal bære cykelhjelm – skal bære cykelhjelm. Forslaget indebærer altså, at politiet skal kunne stoppe cyklister under 15 år, som ikke kører med cykelhjelm. Men barnet skal ikke pålægges nogen sanktion, derimod skal personer over 18 år – ifølge forslaget – som cykler sammen med barnet eller har barnet med som passager på cyklen, kunne pålægges en bøde. Det forudsættes i beslutningsforslaget, at påbuddet bliver fulgt op med informationskampagner og øget kontrol på området, ligesom det foreslås, at brugen af cykelhjelm fortsat skal overvåges og cykeltrafikarbejdet for den pågældende aldersgruppe skal følges.

Der er jo i store træk tale om en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 55, som blev behandlet i sidste folketings-samling, og beslutningsforslag nr. B 132, som blev behandlet i folketingsåret 2008-09. I de to tidligere beslutningsforslag var forslaget om at påbyde brug af cykelhjelm dog alene rettet mod børn under 12 år, og nu er det børn under 15 år, så en vis udvikling af forslaget er der dog sket undervejs.

Som begrundelse for beslutningsforslaget har man fra forslagsstillernes side henvist til, at Danmark er det land i Skandinavien med den laveste andel af cykelhelmsbrugere, og at der i 2007 var 24 trafikdræbte børn under 15 år. Forslagsstillerne har også gjort gældende, at et lignende påbud i Sverige har medført en stigning i brugen af cykelhjelm fra 40 pct. til 60 pct. for børn under 15 år.

Jeg kan vist godt tillade mig at konkludere, at der i det store og hele er tale om en gentagelse af de argumenter, som lå bag de to tid-

ligere beslutningsforslag, som Folketinget altså allerede har forholdt sig til. Jeg vil derfor starte med at konstatere, at jeg vil henholde mig til det, som min forgænger sagde under førstebehandlingen af forslagene, senest den 26. januar i år, og derfor må jeg endnu en gang slå fast, at regeringen gerne ser, at så mange cyklister som muligt, både børn og voksne, vælger at bruge cykelhjelm; en hjelm er et udmærket og godt redskab, hvis man vil øge sin egen og sine børns sikkerhed, og det kan vi naturligvis kun opfordre til at man gør.

Derimod er det fortsat regeringens opfattelse, at et påbud om brug af cykelhjelm ikke er vejen frem. Regeringen har ikke ændret sin holdning om, at der er god grund til at frygte, at en hel del vil fravælge cyklen helt, hvis vi ved hjælp af lovgivning forsøger at tvinge hjelmen ned over hovedet på dem. Cykling har jo en gavnlig effekt, både for folkesundheden, miljøet og trafikafviklingen, og for børns vedkommende også for udviklingen af en sund trafikopdragelse, og derfor vil det være meget uheldigt, hvis vi med sådan et forbud foranlediger, at nogle tager bilen eller bussen i stedet for at tage cyklen.

Ved behandlingerne af de to tidligere beslutningsforslag anførte min forgænger bl.a., at et påbud rettet mod børn under 12 år efter Rådet for Sikker Trafiks vurdering vil kunne gøre det vanskeligt at fastholde brugen af cykelhjelm, når børnene når over den aldersgrænse. Som nævnt er det nye beslutningsforslag jo lidt mere vidtgående end de to tidligere, da det altså ikke blot retter sig mod børn under 12 år, men også mod børn på 12-14 år. Jeg kan ikke af bemærkningerne til forslaget se, hvad begrundelsen er for udvidelsen af aldersgruppen, men som jeg ser det, ændrer det ikke noget på selve vurderingen. Et aldersbegrænset påbud vil, uanset om aldersgrænsen er 12 år eller 15 år, signalere, at cykelhelme kun er noget, som er for børn op til en vis alder, og så er det i børnenes øjne sådan, at så bliver det legitimt at lægge hjelmen væk, når man når op over aldersgrænsen. Derfor vil det være et meget uheldigt signal at sende, hvis man fulgte det her forslag om et påbud. Og faktisk er det ifølge Rådet for Sikker Trafik navnlig ældre mennesker over 65 år, der har fordel af at benytte cykelhelmen. Det hænger sammen med, at skaderne ved selv simple faldulykker ofte har alvorlige konsekvenser for ældre. Det betyder ikke, at børn ikke skal bruge hjelmen, det skal de naturligvis.

Som min forgænger redegjorde for under førstebehandlingen i januar i år, har Rådet for Sikker Trafik gennemført en undersøgelse af danske cyklister over 65 år, og det fremgår heraf, at der er ældre, som opfatter cykelhelmen som noget for børn, og som derfor tager afstand fra at bruge hjelmen. Den tendens formoder rådet vil blive styrket, hvis et påbud rettes mod børn, og det vil være meget problematisk i lyset af de alvorlige konsekvenser, som cykelulykker kan have for navnlig ældre mennesker.

Så har forslagsstillerne i begrundelsen for beslutningsforslaget henvist til en meningsmåling, som angiveligt skulle vise, at 80 pct. af danskerne ønsker, at det skal være lovpligtigt at bruge cykelhjelm. Så vidt jeg har forstået, angik den pågældende meningsmåling spørgsmålet om cykelhjelm for børn under 12 år, altså ikke for alle aldersgrupper. Men det er da ganske interessant, at hvis 80 pct. af den voksne befolkning går ind for, at børn skal bruge cykelhjelm, så er det jo et godt signal, for de bør bruge cykelhjelm. Man kan jo så spørge sig selv, hvorfor de samme 80 pct. af de voksne ikke selv tager hjelmen på, så de optræder som gode rollemodeller for børnene. Og rollemodelaspektet er jo vigtigt – jeg er i hvert fald ikke uforstående over for den 14-årige, som spørger sine forældre: Hvorfor skal jeg køre med cykelhjelm, når I ikke selv gør det? Og hvis man laver et påbud om brug af cykelhjelm for børn under 15 år, giver man altså børnene en ny begrundelse for at lægge hjelmen fra sig, når de fylder 15 år.

I begrundelsen for beslutningsforslaget bliver det også anført, at 24 børn under 15 år blev dræbt i trafikken i 2007. For god ordens skyld skal jeg gøre opmærksom på, at det tal altså omfatter det samlede antal trafikdræbte børn under 15 år i 2007, dvs. såvel passagerer i biler som cyklister og fodgængere osv. Min forgænger redegjorde ved behandlingen af de to tidligere beslutningsforslag for, hvorfor det tal selvfølgelig ikke kan bruges som et argument for at påbyde brug af cykelhjelm, og det kunne man jo godt have taget højde for i bemærkningerne.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at det ifølge Vejdirektoratet er sådan, at der blev dræbt tre cyklister under 15 år i 2007, og i det ene tilfælde, hvor spørgsmålet om brug af cykelhjelm er oplyst, brugte den dræbte rent faktisk cykelhjelm. Derudover blev der i 2007 dræbt én cykelpassager under 15 år, og også i det tilfælde anvendte den dræbte cykelhjelm. I 2007 var antallet af trafikdræbte cyklister under 15 år, som med sikkerhed ikke brugte cykelhjelm, med andre ord nul. Det tilsvarende tal for 2008 var to, mens der i 2009 var to dræbte cyklister under 15 år, som efter det oplyste ikke brugte cykelhjelm.

Derudover fremgår det af Vejdirektoratets statistiske oplysninger, at hovedtraumer ikke er den mest almindelige årsag til alvorlige skader på cyklister under 15 år, tværtimod viser oplysningerne fra både 2007, 2008 og 2009, at alvorlige arm- og benskader er hyppigere forekommende end alvorlige hovedskader. Bl.a. derfor er det regeringens opfattelse, at et påbud som foreslået simpelt hen savner et empirisk belæg i ulykkesstatistikkerne.

Så vil jeg gerne minde om, at andelen af cyklister, derunder børn, der bruger hjelm, faktisk generelt er steget, uden at vi bruger påbud og tvang. I 2008 gennemførte Rådet for Sikker Trafik en optælling på en række skoleveje, som viste, at andelen af 6-9-årige, som brugte hjelm, var steget fra 52 pct. i 2004 til 72 pct. i 2008. Og i samme periode var der for de 10-12-årige sket en stigning fra 33 pct. til 44 pct., hvorimod andelen for dem over 12 år var 13 pct. i både 2004 og 2008.

Nu er der så gennemført en ny optælling i efteråret, og resultaterne af den er ikke endeligt opgjort, men jeg har dog fået oplyst, at tællingen viser et rigtig positivt resultat for alle aldersgrupper, også de unge, og i nogle aldersgrupper er der endda sket en fordobling, kan jeg forstå, i andelen af cyklister, der bruger hjelm. Men det kan vi vide mere om, når den optælling er gjort helt færdig. Faktisk er det sådan, at det er rådets vurdering, at hvis man sammenligner brugen af cykelhjelm i Danmark med brugen i lande, der har indført lovgivning på området, kan man se, at udviklingen fortsat er lige så god her i landet som i de lande.

Så jeg skal endnu en gang understrege, at jeg er helt enig i den overordnede intention, nemlig at så mange børn som muligt skal bruge cykelhjelm, og at forældrene aktivt skal påtage sig et ansvar for deres børns trafikssikkerhed, men som jeg har nævnt, er det ikke regeringens opfattelse, at et påbud som foreslået er vejen frem. Det er frivillighedens vej, vi skal gå ad, og det går det egentlig ganske godt med, så af de grunde kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er en enkelt, der har bedt om en kort bemærkning til ministeren, og det er fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:50

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ministeren siger i sin indledning, at han tror, at færre vil bruge cykelhjelm, hvis vi gør det lovpligtigt at bruge cykelhjelm. Jeg vil da gerne have en begrundelse for, hvorfor ministeren tror, at der er færre, der vil bruge cykelhjelm, især set i lyset af at den Catinétundersøgelse, der refereres til, jo handler om, at 80 pct. af danskerne siger, at

de synes, det er i orden, at det bliver lovpligtigt – ikke at det er i orden, at man skal bruge hjelm, men de siger, at de godt kan støtte, at det bliver lovpligtigt at bruge cykelhjelm. Derfor vil jeg gerne høre: Hvad er begrundelsen for, at færre skulle begynde at cykle?

Kl. 16:51

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Kl. 16:51

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg ved ikke, om færre skulle begynde at cykle generelt, men det kan afholde nogle af de unge fra at cykle, at de bliver påbudt at bruge en cykelhjelm. Det andet problem er, at det legitimerer, at de unge, når de så fylder 15 år og der ikke længere er nogen lov om, at de skal bruge hjelm, kan slutte, at de ikke behøver at bruge hjelm længere og så holder op med at bruge den. Derfor synes jeg, at der er en risiko for nogle meget uheldige effekter i beslutningsforslaget, sådan som det er konstrueret.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:51

Pia Olsen Dyhr (SF):

Et af de steder, hvor man har statistisk materiale for at lave et påbud om at bruge cykelhjelm, er New Zealand. Der har man kunnet se, at da det blev påbudt, faldt – som ministeren ganske rigtigt siger – antallet af folk, der cyklede, i det første år, og efterfølgende kom det tilbage til normalen. Det tog altså et år at justere sig ind, i forhold til at det blev lovpligtigt at bære cykelhjelm. Vi har set det samme i Danmark på et andet område, nemlig da vi tvang rygeloven igen. Da var der masser, der opponerede og sagde: Det er forfærdeligt, det går galt og puha. Det samme så vi, da vi fik påbud om, at man skulle bruge sikkerhedssele. Da var der også masser, der råbte op, men det interessante er, at det jo ikke gør, at folk ikke kører bil.

Jeg vil høre ministeren, om han ikke mener, det er et spørgsmål om, at antallet af cyklister vil falde i en periode, og at man så kan forestille sig, at antallet stige igen, ligesom vi kan se i New Zealand.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Kl. 16:52

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Der er vel ingen af os, der med sikkerhed kan vide, hvordan noget som helst vil gå, hvis man gør et eller andet. Det er jo formodninger, og så kan vi benytte os af den empiri, der nu er. Jeg mener ikke, at der er noget i den empiri, vi kender til, som skulle bestyrke os i at mene, at et lovkrav som det, der lægges op til, skulle føre til, at flere unge bruger cykelhjelm, for vi følger jo lige så godt med som de lande, hvor der er et lovkrav.

Jeg skal indrømme, at jeg ikke er så velbevandret i forholdene på New Zealand, men jeg tager meget gerne en cykeltur med fru Pia Olsen Dyhr på New Zealand, hvis det kan hjælpe til, at vi får en fælles afklaring af sagen.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:53

Kl. 16:56

Lone Dybkjær (RV):

Nu skal fru Pia Olsen Dyhr jo selvfølgelig selv afgøre, om hun vil tage med justitsministeren til New Zealand, men jeg synes da, det er et tilbud, der er værd at overveje, vil jeg gerne sige.

Men når jeg er tilhænger af og også med i beslutningsforslaget, er det simpelt hen, fordi vi ved, at i hvert fald en del ikke nødvendigvis opfatter cykelhjelm som smart, som en smart påklædning, og så kan man godt sige, at det måske er bedre, at vi faktisk siger, at det skal folk, når de færdes i trafikken, lige så vel som folk skal anvende sikkerhedsselen, når de sidder i en bil. Det er det der indgreb i en så kaldt frihedsrettighed, vi synes der indimellem skal til.

Det, jeg så vil spørge ministeren om, er: Kunne man ikke forestille sig, at man på en eller anden måde lavede et forsøg? Man kunne prøve at se, om man ikke kunne lave et frikommuneforsøg med påbud af cykelhjelm og så se, hvordan det gik.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Kl. 16:54

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes, at der skal nogle overbevisende grunde til at lave sådan nogle indgreb, som det jo faktisk er. Jeg mener også, at der her ligefrem er risiko for, at det kan have nogle effekter, der går stik imod det, vi egentlig kunne ønske os, sådan som jeg har beskrevet det. Derfor mener jeg ikke, at der er tilstrækkelige argumenter, og jeg mener slet ikke, at det er argumenter, der er på linje med dem, som i sin tid talte for, at man indførte tvungen brug af sikkerhedsseler.

At gøre det til en del af et frikommuneforsøg tror jeg bliver kompliceret. Er det så kommunens borgere, som skal have cykelhjelm på, også når de cykler ind over kommunegrænsen til andre kommuner, eller er det sådan, at alle, så snart de passerer kommunegrænsen, skal iføre sig cykelhjelm? Jeg tror, det bliver svært at håndtere at gøre det til en del af et frikommuneforsøg.

Kl. 16:55

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:55

Lone Dybkjær (RV):

Argumentet er sådan set – og jeg tror, det vil være klogt – at man simpelt hen siger, det er et påbud. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at i løbet af X antal år bliver det et påbud, lige så vel som sikkerhedsselerne blev et påbud, fordi det alt andet lige – uanset antallet af dræbte, eller hvad man har – er mindre farligt at køre med cykelhjelm; det er jo derfor, man har dem.

Jeg prøver så at sige, at jeg tror, det kan være meget godt over for netop den gruppe af unge at sige: Det er ikke til diskussion, det er faktisk noget, I skal, hvis I vil færdes på cykel i trafikken. Det er klart, at det nogle steder er værre end andre steder, men hvis man kører hurtigt, og der bliver mulighed for at køre hurtigere og hurtigere med de nye cykler, er det sådan set farligt. Det er jo også grunden til, at cykelsportens kørere altid kører med cykelhjelm og ikke kunne drømme om andet.

Så det er simpelt hen for at prøve på at sige, at det er farligt, så det bør man gøre, og så ligesom sætte en fælles norm for dem, der nu kører på cykel.

Kl. 16:56

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg er enig så langt, at det er vigtigt at sætte en fælles norm. Det mener jeg at forældrene skal påtage sig, og jeg mener også, at andre myndigheder og Rådet for Sikker Trafik i deres kampagner skal være med til at sætte den norm, at man kører med cykelhjelm – uanset alder i virkeligheden. Men der er et langt skridt fra det og så til at lovgive om det, som der lægges op til her, hvor der så i øvrigt ikke er nogen sanktion forbundet med at overtræde forbuddet, for så vidt angår den unge, mens derimod de, som cykler sammen med en ung person, som ikke har cykelhjelm på, kan risikere en sanktion. Og det synes jeg i sig selv er en lidt speciel konstruktion, som ikke er rimelig.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak. Så er der ikke flere bemærkninger til ministeren. Vi skal i gang med ordførrækken. Hr. Karsten Nonbo fra Venstre er den første.

Kl. 16:57

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil egentlig godt tage den tråd op, som justitsministeren efterlod – den med, at man giver forældrene bøden, hvis de færdes sammen med deres børn og børnene kører uden cykelhjelm. Her ville der desværre være nogle ansvarsløse forældre, der ville sige til barnet, når det ikke har cykelhjelm med, at der ikke er andet at gøre, end at det må cykle lidt i forvejen, og det er i hvert fald den helt forkerte vej at gå.

Så er der en anden ting, og det er, at hvis nu vi indførte det her totale påbud om brug af cykelhjelm, skal det være de steder, hvor færdselsloven gælder. Der skal man jo lige huske på, at færdselsloven gælder alle steder, hvor der kan komme en bil. Det vil sige, at den gælder på en campingplads, den gælder på en parkeringsplads. Det vil sige, at børn under leg, når de går i vandet osv., også skal have cykelhjelm på. De kan ikke færdes nogen steder med deres cykel, uden at de har hjelmen med. Man skal gøre sig helt klart, at det også er en konsekvens.

Jeg tror også, at det desværre får den konsekvens inden for det, der hedder mobning, som der jo også foregår, at man gemmer hinandens cykelhjelm. I gamle dage, kan jeg huske, piftede vi cyklen, så de skulle trække hjem. Nu kan man gemme cykelhjelm, så de skal trække hjem. Så det er en stor risiko, der også skal overvejes.

Der er ingen tvivl om, at det er pip uden hjelm, som man siger. Derfor er det glædeligt at konstatere, at antallet af cykelhjemsbrugere her i Danmark er voksende. Den vej med det voksende antal brugere synes jeg vi skal gå. Der må forældrene altså meget gerne gå foran. Det kan godt undre mig lidt, at der er 80 pct., der siger, at det er i orden at kræve cykelhjelm. Det er i hvert fald ikke 80 pct. af cyklisterne, for der er ikke så mange af dem, der bruger cykelhjelm. Det er jo så nemt at sidde hjemme i sofaen og sige: Sådan vil vi godt have det, vi vil bare ikke selv yde noget til det. Det er i mine øjne mere dobbeltmoral, end det er egentlig moral. Så jeg synes, at vi ved hjælp af kampagner skal få nogle flere til at bruge cykelhjelm. Forældrene skal gå foran, og forældrene skal også være dem, der siger, at de bruger cykelhjelm, og derfor skal børnene også bruge cykelhjelm, fordi det er klogt.

Så lige et trøstende ord: Nu står der her i beslutningsforslaget, som jo ikke er bearbejdet meget, siden vi behandlede det sidst, at 24 børn under 15 år døde i trafikken i 2007. Der kan jeg så glædeligt sige, selv om man ikke kan tale om glæde i sådanne sager, at i 2008 faldt det tal til 15, og i 2009 faldt det til ni, og her i år er vi nede på syv. Med hensyn til hvor mange af dem der var på cykel, er det sådan, at ud af de 15 i 2008 var syv passagerer i en bil, syv var fod-

gængere, en var cyklist, og det var en, der blev kørt ned af en knallert, der kørte fuldkommen vanvittigt. I 2009 var fire ud af de ni, der var under 15 år, passagerer i en bil, tre var fodgængere, og to var cyklister. Og i år er det sådan, at fire ud af de syv har været passagerer og to har været fodgængere. En cyklist blev kørt ned af et tog, og der må man nok sige at cykelhelmen desværre ikke hjælper ret meget. Så hvis jeg må være en lille smule polemisk, vil jeg sige, at den cykelhjelme gør størst gavn inde i en bil.

Det er så nemt, når man selv kører i bil, at stille krav til, hvad cyklister skal gøre, men hvis vi virkelig ville noget, stillede vi krav om, at bilister skulle køre med hjelm, for dér kan reddes mange mennesker. Der er mange, der får hovedkvæstelser, når de sidder i et køretøj og køretøjet vælter rundt osv. Så vi skal altid starte med at feje for egen dør, og her synes jeg, at vi i den grad skal motivere folk til at bruge hjelm, fordi det alle steder er klogt at have hjelm på. Vi ser også, at de professionelle cykelryttere og racerkørere bruger hjelm, når de kører. Og alt andet lige er det nemmere at sidde i et motoriseret køretøj med hjelm, for der sveder man ikke så meget. Det gør man altså indimellem en varm sommerdag på en cykel. Men den undskyldning skal vi jo helst ikke bruge over for børnene, for vi skal motivere dem og os selv til at bruge hjelm.

Det er det klogeste at bruge hjelm, men tvangen er jeg bange for rammer os som en boomerang. Nu har jeg været i New Zealand, Australien og Canada, og det er ikke just cyklister, man ser der, så jeg vil godt tro, at deres benyttelsesprocent er oppe i nærheden af 100, men det er et spørgsmål om, at de alle tre bruger cykelhjelme, når de cykler. Der er ikke mange cyklister i nogen af de tre lande. Tak.

Kl. 17:02

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 17:02

Pia Olsen Dyhr (SF):

I foråret 2008 fremlagde Rådet for Større Færdselstrafik – det er svært at huske, når de skifter navn – Rådet for Sikker Trafik en rapport om cykelhelme. En af de ting, der er tankevækkende og grunden til, at vi har ændret indholdet i vores beslutningsforslag, er jo netop, at der med hensyn til cyklister i aldersgruppen 11-15 år i 2006 var 22 pct., der brugte cykelhjelme, mens der i 2008 kun var 16 pct., der brugte cykelhjelme. Det vil sige, at der er et fald i forhold til denne aldersgruppe. Fra 2006 til 2008 er der også sket et lille fald fra 67 til 66 pct. i antallet af cyklister under 11 år, der bruger cykelhjelme. Det er så inden for en statistisk sandsynlighed, men det andet er faktisk en faretruende tendens. Nu har vi ikke nyere tal, de kommer senere, så det er de tal, vi har at henholde os til.

Synes ordføreren ikke, at det er problematisk, at vi har et fald i brugen af cykelhjelme hos dem, vi kan kalde præteenagere og teenagere?

Kl. 17:03

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 17:03

Karsten Nonbo (V):

Jo, men jeg tror, at vi alligevel er på rette vej, for vi har samlet set en stigning fra 11 til 15 pct. i årene 2006-2008, altså en total stigning fra 11 til 15 pct. Det vil sige, at der er meget, der tyder på, at vi får flere forbilleder, og vi får flere forbilleder i form af voksne. Det viser sig også, at antallet af voksne mellem 26 og 60 år, der bruger cykelhjelme, er steget fra 11 til 16 pct. Det kan så måske være med til at forklare, at der er et fald i den anden ende, men jeg tror virkelig, at der er tale om et momentant fald. Hvis vi kører på og siger, at det er

sundt og godt at cykle, og at det er sundt og godt for hovedet at bruge cykelhjelme, er det virkelig noget, der kommer til at tælle.

Sagt som en sidebemærkning, det glemte jeg før, så begrænser vi – ud over det med strandene – også det, der hedder bycyklen, altså den bycykel, der er i København. Så er det også slut med at køre på bycykel, hvis vi tvinger folk til at bruge cykelhjelme. Det var en sidebemærkning her til sidst.

Kl. 17:04

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 17:04

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen jeg vil gerne kommentere ordførerens sidebemærkning. Der findes faktisk byer rundtomkring i verden, der har både bycykler og bycykelhelme, så den mulighed findes faktisk. I Danmark er vi bare håbløst bagud i forhold til det. Men lad det nu ligge.

Jeg synes jo, at det, der må være interessant, er, om der er flere af de helt unge, der cykler med cykelhjelme, for deres forudsætning for at have en cykelhjelme på handler også om, at der er nogen, der kører den til dem. Hvis vi kigger på de voxpops, der er blevet lavet rundtomkring i forhold til de her cyklister, så siger 20 pct. af de unge, at deres forældre ikke vil købe en cykelhjelme til dem, fordi det jo ikke er lovpligtigt og spørgsmålet er, om det overhovedet hjælper.

Hvad skal vi gøre i forhold til de 20 pct.? Er ordføreren villig til at sige, at vi i forbindelse med de kampagner, vi laver, uddeler gratis cykelhelme, eller hvad skal der til for at frivillighedens vej at få de 20 pct. af forældrene med på vognen?

Kl. 17:05

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 17:05

Karsten Nonbo (V):

Her er vi i tanker og ord egentlig meget enige. Det disharmonerer jo sådan set med, at 80 pct. af befolkningen kræver, at de unge bruger cykelhjelme, og så vil mange af dem ikke engang give de unge en cykelhjelme. Her må vi simpelt hen slå på, at det er dobbeltmoral af værste skuffe.

Nu står vi foran julen, og det vil være en helt perfekt julegave, hvis man som forældre giver sit barn en cykelhjelme, og jeg skal opfordre børnene til at give deres forældre en cykelhjelme. Det kan blive en rigtig cykeljul. Det, der skal til, er, at man giver dem en cykelhjelme, og i dag kan de fås i pæne modeller. Det tal skal vi have meget højere op, men jeg tror ikke, at vi skal have det ad tvangens vej, for jeg er bange for, at det vil få antallet af cyklister til at falde, og det er ikke min mening, at det skal det.

Når man ser på risikoen, er risikoen for at dø af hjerte-kar-sygdomme trods alt meget større end for at slå hovedet i asfalten. Så vi må ikke sætte begrænsninger for folk, der cykler, men vi skal motivere dem til at cykle noget mere.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Lone Dybkjær er den næste, der har bedt om en kort bemærkning.

Kl. 17:07

Lone Dybkjær (RV):

Altså, der bliver hele tiden fremført det her med – og det gør ordføreren også – at antallet af cyklister vil falde, hvis man påbyder cykelhelme. Det har vi for det første ingen viden om. Og så må man for det andet sige, at med den kollektive trafik og de priser, som regerin-

gens politik har medført, er der nu nok ikke så stor en risiko, for der er jo ikke noget særligt alternativ for de unge mennesker. Derfor vil de blive ved med at cykle – og det er det, man kan tage som udgangspunkt – fordi de gerne vil hurtigt frem, og det kan de ikke komme uden en cykel, hverken i byen eller på landet, og slet ikke på det tidspunkt, hvor de gerne vil.

Så vil jeg gerne sige, at jeg tror, at når der er 80 pct., der kræver det, er det, fordi der er grænser for, hvor mange slåskampe forældre vil tage med deres børn. Det kan være hårdt nok i forvejen – også uden at skulle slås om det. Og jeg tror, det er begrundelsen for, at man siger: Kunne vi dog ikke bare få en lovgivning om det, for så var vi ude over det. Så skulle de der børn og unge cykle med den cykelhjelm, og så var den ged barberet.

Kl. 17:08

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 17:08

Karsten Nonbo (V):

Det er desværre nok rigtigt. Og når jeg siger, at jeg synes, det er sølle, er det ikke fru Lone Dybkjær betragtninger, der er sølle, men det, at det nok er sådan, at man ikke fra starten tør tage en debat med sit barn og sige, at når det sætter sig op på en cykel i 2-års-alderen, skal det have cykelhjelm på, og det skal det også, når det er 3, og når det er 4. Jeg mener, så er man ikke ret meget bevendt som opdrager af børn, hvis man ikke kan motivere dem til at bruge cykelhjelm i den alder.

Man kunne jo også netop kigge på sig selv i spejlet og se, om man selv har en cykelhjelm på, lige før man skal ud at cykle. Det er bare det, jeg mener. Fru Lone Dybkjær har desværre nok ret, men jeg er ikke til fals for det.

Kl. 17:09

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Fru Lone Dybkjær.

Kl. 17:09

Lone Dybkjær (RV):

Det er jo ikke et spørgsmål om at være til fals, det er et spørgsmål om at befinde sig i virkeligheden. Jeg må dog sige, at jeg nu ikke synes, at jeg ser børn i den aldersgruppe, som ordføreren snakkede om, køre uden cykelhjelm. Og jeg ser så nogenlunde efter.

Problemet kommer jo, når man når lidt højere op i alderen og ikke synes, det ser vildt smart ud, og de andre kammerater ikke har hjelm på og siger: Arj, mand. Og det kan godt være, at ordføreren mener, man kan blive mobbet og drillet, hvis man har en cykelhjelm – at nogle kan tage cykelhelmen, så man skal trække hjem – men jeg tror, det er meget værre i øjeblikket, når ikke alle bruger hjelm og man synes, at dem, der bruger cykelhjelm, ikke ser tilstrækkelig smarte ud. Med al respekt for cykelhelme har jeg nu ikke set sådan en supersupermodel udfolde sig, men det kan jo selvfølgelig være, det kommer på et tidspunkt.

Så jeg har sådan set det simple argument, at det er nemmere for forældrene – og jeg synes, at man somme tider godt kan lette deres tilværelse en lille smule – og det er nemmere i forhold til kammeraterne, hvis alle skal. Sådan er det jo. Og eftersom det er et gode for den enkelte unge, synes jeg faktisk, det er en udmærket idé. Det er jo også derfor, vi er med på forslaget, selvfølgelig.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Karsten Nonbo (V):

Jamen så har jeg en anden synsvinkel. Jeg synes egentlig, at det f.eks. var noget, man kunne snakke om i skolebestyrelsen: at man ikke vil have børn, der kommer cyklende til skole, uden at de har cykelhjelm på. Der kunne man også som forældre have en holdning, og det skal ikke altid være nemt. Det er ikke nemt at opdrage børn, det er faktisk besværligt. Men det bliver ekstra besværligt, hvis ikke man tør tage konfrontationerne. Og i mine øjne er det for vattet, at man ikke tør sige til sit barn: Du skal altså have cykelhjelm på, indtil du er 14 eller 13 eller 12 år – eller hvad man bliver enige om. Og hvis man cykler sammen med dem og selv har cykelhjelm på, kan man altså faktisk få dem til at cykle med den ud over den alder. Så det er et spørgsmål om at turde være forældre frem for at sige: Det er det offentlige, der skal opdrage mine børn.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Så er der ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Tak. Den næste ordfører i rækken er hr. Flemming Møller Mortensen fra Socialdemokraterne.

Kl. 17:11

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Jeg kan da sige, at jeg i og for sig synes, at det er udmærket, at vi får debatten endnu en gang i år. Dermed siger jeg jo også, at man ikke kan sige andet, end at der sniger sig en vis effektivitet ind i Folketinget, når man kan nå at behandle det samme forslag to gange inden for samme kalenderår – godt nok med den forskel, at nu har forslagsstillerne ikke 12 år, men 15 år som grænse. Som medlem af Retsudvalget, men også som forebyggelsesordfører synes jeg faktisk, at det er udmærket at tage debatten. For som vi også diskuterede sidste gang, er der rigtig mange elementer, som sniger sig ind over hinanden i argumentationen for og imod påbudt brug af cykelhjelm for børn.

Jeg vil med det samme slå fast, at fra Socialdemokraternes side gør vi alt, hvad vi kan, for at fremme cyklismen i Danmark. Det er dog på alle måder forbundet med sund fornuft: Det er sundt, det er billigt, det er hurtigt, det er praktisk, det er miljømæssigt fornuftigt, og så giver det gode oplevelser. Det er skønt at cykle. Derfor skal vi som politikere sørge for at gribe de muligheder, vi har, for at skabe netop de rigtige muligheder for at fremme cyklismen. Det kan være ude i kommunerne, hvor man kigger på planlægningen, på infrastrukturen, for det kan selvfølgelig også være et spørgsmål om på den måde at gøre det meget sikkert at cykle.

Når det kommer til det, vi diskuterer her i dag, netop om man er for eller imod påbud om cykelhjelm, så synes jeg, at det bør være en folkesag at tale om cykelhjelm, altså få motiveret både børn, unge og voksne til at gøre brug af cykelhelmen. Det er forbundet med sund fornuft.

Tidligere i år har jeg fremført, at den socialdemokratiske holdning er præget af, at der altså er en positiv tendens til, at flere danskere – også børn og unge – bruger cykelhjelm. Holdningen er også præget af, at der ikke er en stigning i skaderne, og her taler vi i høj grad om hovedtraumerne og hovedskaderne. Et andet faktum er, at danske børn får alt for lidt motion, og derfor er det nødvendigt at indtænke, om der kan være den sammenhæng, at kommer der et påbud om cykelhjelm, er der måske færre børn, der vil cykle. Det er der i hvert fald flere der fremhæver. Så er de forskningsmæssige resultater altså heller ikke entydige, i forhold til at det på alle måder vil være entydigt godt at lave et påbud om cykelhjelm.

Jeg vil fremhæve et par af de instanser, som fremhæver det negative ved at lave et påbud, og det er altså ikke to hvilke som helst in-

stitutioner i Danmark. Det er Dansk Cyklist Forbund, og det er Rådet for Sikker Trafik. Jeg vil gerne komme med et par udtalelser, først fra Dansk Cyklist Forbund. De siger, at f.eks. i Sverige har man et påbud om cykelhjelm til børn under 15 år, men man kan sige, at det alligevel ligger på samme niveau som i Danmark. De siger også i Dansk Cyklist Forbund, og jeg citerer:

Vi bakker op om en stillingtagen i forhold til cykelhjelm, men vi går ikke ind for lovgivning i forhold til det.

Jeg fortsætter citatet:

Erfaringerne fra udlandet tyder på, at mange står af cyklen, når der indføres påbud om at køre med hjelm.

Dermed bakker de også op om frivilligheden.

Så vil jeg gerne komme med et par udtalelser fra Rådet for Sikker Trafik. De siger – det var ministeren også inde på, og jeg har fået de samme oplysninger fra Rådet for Sikker Trafik – at der er nye oplysninger undervejs, som viser, at for alle aldre er der en væsentlig stigning, en markant stigning, i brugen af cykelhjelm, og det uden et påbud. Rådet for Sikker Trafik siger også, at der altså ingen stærke og sikre erfaringer er fra udlandet, som viser, at et påbud er den rigtige vej at gå. Dermed siger de også, at information og oplysning virker, at det nytter, og at det derfor, så længe det er situationen, ikke er tiden til at indføre et påbud. Rådet for Sikker Trafik siger direkte, at man skal være varsom med det, og det er naturligvis ud fra, at de ikke mener, at det er den rigtige måde at motivere på.

Brugsgraden af cykelhjelm er stigende i Danmark. Det synes jeg er det helt afgørende. Hvis ikke det var tilfældet, ville vi fra Socialdemokraternes side have en langt større forståelse for forslagsstillerens beslutningsforslag her. Jeg fremførte tidligere på året over for fru Pia Olsen Dyhr, at det da også må gøre indtryk, at hvis vi kigger på de andre skandinaviske lande, så kan vi se, at Sverige og Finland har påbud om cykelhjelm, men det land, som ligger højest, i forhold til at flest bruger cykelhjelm, er Norge. Norge har intet påbud, lige såvel som Danmark ikke har et påbud.

Jeg vil også sige til forslagsstillerne, at det dog ikke er så ringe, at sidste måling viste, at to tredjedele af alle 11-årige og derunder faktisk brugte deres cykelhjelm. I kraft af at Rådet for Sikker Trafik nu siger, at tallene fremover vil være endnu bedre, så synes jeg, at vi skal vente og se på det. Hermed har jeg også givet det svar til forslagsstillerne, at Socialdemokraterne vil fremme cyklismen, men at vi ikke vil støtte påbuddet om brug af cykelhjelm for børn under 15 år. Tak.

Kl. 17:16

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er en enkelt kort bemærkning. Jeg skal minde om, at man skal trykke på knappen og eventuelt også markere med hånden, for hvis man trykker på knappen, kommer man på talerlisten. Og nu ved jeg, at fru Pia Olsen Dyhr var den første, så selv om det står i en anden rækkefølge, er det fru Pia Olsen Dyhr, der får den første korte bemærkning.

Kl. 17:17

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg lærer nok på et eller andet tidspunkt det der med knappen.

Nu siger ordføreren, ligesom justitsministeren også gør, at han har nogle tal, der viser noget andet. Altså, nu er der så mange, der har citeret de der tal, og så kunne det da være rart at høre dem, for jeg synes, det er lidt underligt at bringe dem frem i en debat uden at gøre dem konkrete. Det er det ene.

Det andet er, at når ordføreren er i så tæt kontakt med Rådet for Sikker Trafik, kunne det da være interessant at høre, om ordføreren har opfordret Rådet for Sikker Trafik til i stedet for at give gaver som den, min datter, der er 3 år, fik, og som var en madkasse, en ske og en gaffel, tror jeg, måske gav en cykelhjelm fremover. Den koster ikke mere, den kan man få ganske billigt, helt ned til 50 kr. Har ord-

føreren benyttet sig af den mulighed, når ordføreren nu er i så tæt kontakt med Rådet for Sikker Trafik?

Kl. 17:18

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 17:18

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for spørgsmålene. Jeg vil sige, at med hensyn til den tætte kontakt til Rådet for Sikker Trafik er det såmænd kun at foretage en op-ringning til deres kommunikationschef og spørge, om holdningen i Rådet for Sikker Trafik er den samme, som den var tidligere på året. Når man gør det – og det tror jeg er det, ministeren også har gjort, for det, ministeren sagde, lød meget som det, jeg har fået refereret derudefra – så får man at vide, at det her er undervejs, og at de tal ikke er offentliggjort endnu, og det var også det, der var ministerens udsagn. Og med baggrund i det – og det er trods alt en institution i Danmark, som fru Pia Olsen Dyhr selv har refereret her i dag, og som hun dermed også giver en vis vægtning, og hvis undersøgelser hun tillægger en vis lødighed – må jeg sige, at ja, jeg tror på, at vi går den rigtige vej, også ved at rådspørge dem forud for beslutningsforslaget i dag, så vi får den nyeste og mest aktuelle viden på bordet.

I forhold til gratis cykelhelme til børn vil jeg sige, at det slet ikke er et forslag, som virker ufornuftigt i socialdemokratiske ører, så hvis ellers fru Lone Dybkjær senere her i debatten kunne give udtryk for det samme, tror jeg, at vi, når vi får dannet en ny regering, nok skulle finde plads til sådan en lille udgift på finansloven.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 17:19

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen jeg har ikke behov for, at det kommer på finansloven, jeg synes bare, at når Rådet for Sikker Trafik alligevel sender de her ting ud til 3-, 4-, 5-, 6-årige som en del af deres kampagne, og når det jo er sådan, at man som forælder betaler for at melde sig ind i den her klub, kunne man jo få en hjelm til børnene i stedet for en ske, en gaffel og en madkasse. Det ville måske også være mere relevant i forhold til trafikken. Men lad det nu ligge.

Jeg er helt enig med ordføreren i, at Rådet for Sikker Trafik er en væsentlig interessant i det her, og dem lytter jeg til, men jeg noterer mig bare, for jeg har også kontaktet dem, at jeg ikke har hørt noget om nogen nye tal. Det er så fair nok, men derfor spørger jeg jo bare, hvad de nye tal indeholder, og det ved ordføreren så ikke. Jeg noterer mig, at de tal, vi har, klart viser, at fra 2006 til 2008 har vi i den forbindelse en tilbagegang i aldersgruppen 11-15-årige fra 22 pct. til 16 pct., og det synes jeg er ærgerligt, især hvis det er en tendens, der fortsætter. Det kan jeg jo så ikke vide, fordi jeg ikke har de her tal, og derfor kunne det være fint at have dem med i debatten.

Kl. 17:20

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 17:20

Flemming Møller Mortensen (S):

Nu synes jeg jo også, at man inden for en ny regeringssammensætning skal fordele sol og vind lige, så jeg synes, fru Pia Olsen Dyhr skal foreslå Rådet for Sikker Trafik at afsætte ressourcer til at putte det i pakkerne fremover. Ideen er ikke dårlig.

I forhold til alt det her med tal vil jeg sige, at det klæder den her talerstol, at man en gang imellem lader være med at være så talfikse-

ret, men prøver at kigge på det overordnede, det holdningsmæssige i forhold til det. Og der er det altså Socialdemokraternes helt klare holdning, at det på et område som det her viser sig, at nytten af information og oplysning slår igennem, at det har effekt. Det er det samme, jeg refererede til i forhold til Norge, og jeg refererede også til, at udenlandske undersøgelser ikke er entydige, med hensyn til at et påbud hjælper i forhold til at få børn til det. Så jeg mener, vi skal hæve debatten, og vi mener i hvert fald fra socialdemokratisk side, at vi har vurderet det her nøgternt, og det er naturligvis også, fordi forslaget kommer fra SF og fra Det Radikale Venstre.

Kl. 17:21

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er endnu en kort bemærkning til ordføreren, og det er fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 17:21

Lone Dybkjær (RV):

Nu vil jeg lige med hensyn til gentagelser bare sige stilfærdigt, at jeg også har været ude for, at Socialdemokraterne er kommet med nogle forslag, som man synes var gentagelser. Så jeg synes, det er legitimt for partier at fremsætte nogle forslag, når de gerne vil have en debat til at rulle. Jeg synes også, det er lidt sjovt, at Socialdemokraterne er så negative, for i en lang række andre sammenhænge synes jeg da nok at Socialdemokraterne kan være ganske førende med hensyn til påbud.

Kl. 17:22

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 17:22

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil gerne svare på det sidste først. Jeg tror, at alle partier og alle grupper her i Folketinget tænker sig meget, meget nøje om, inden de kommer med påbud og forbud. Det gør vi i hvert fald hos Socialdemokraterne. Hvis noget er direkte farligt, hvis noget er direkte skadeligt, ligger det meget lettere for at overveje, om der skal et påbud eller et forbud til.

Her må vi blot sige, at der er en balance mellem, om man skal give et påbud om cykelhjelm til børn, som måske kan resultere i, at de motionerer mindre, eller om man skal sige: Lad os nu fortsætte massivt med information og oplysningskampagner, som gør, at måske endda endnu flere vil begynde at cykle, fordi man fremhæver de positive elementer i det at cykle. Det her er en helhed, og det er en helhedsbetragtning, vi har gjort os på det her område.

Jeg vil sige til fru Lone Dybkjær, at det da er fuldstændig korrekt, hvad hun siger. Det er fuldt ud legitimt at genfremsætte forslag – det har jeg også selv gjort mange gange – og jeg har slet ikke kritiseret jer for at genfremsætte det. Jeg forsøgte måske bare at være en lille smule morsom ved at sige, at vi kan nå det to gange inden for samme år, for det er faktisk ikke så hyppigt, det sker her i Folketingssalen.

Kl. 17:23

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 17:23

Lone Dybkjær (RV):

Nej, men det sker.

Det, som jeg synes er hovedargumentet i modstanden mod det, er, at man er nervøs for, at cykling aftager. Det synes jeg er et acceptabelt argument, men jeg synes ikke, det er underbygget. For det kræver, at de unge har et alternativ, og det har de efter min opfattelse

ikke – altså et alternativ, der kan konkurrere med cyklen. Og det er derfor, at jeg ikke synes, det argument holder.

Så vil jeg kun sige med hensyn til de unge og deres fiksering på udseendet – det er de unge ikke ene om, det skal jeg gerne medgive, men de er det altså også, og det bliver i hvert fald også understøttet af en række tendenser som talentshows, og hvad har vi – at jeg måske synes, at der er nogle områder, hvor man simpelt hen bliver nødt til at sige, at det alligevel er så farligt, at det er et påbud værd.

Kl. 17:24

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 17:24

Flemming Møller Mortensen (S):

Jamen her er det jo, jeg blot siger, at det ikke er entydigt fremlagt – hverken i danske undersøgelser eller internationale undersøgelser – at det vil reducere det voldsomt. Til gengæld, og som jeg også gav udtryk for i min ordførertale, er det dog forbundet med sund fornuft at gøre brug af den. Derfor tror jeg, og der er jeg af samme holdning som Rådet for Sikker Trafik, at vi simpelt hen skal være dygtige til at informere og oplyse om det her. Om vi skal gøre det ved også at lokke børnene til det, ved at de får gratis cykelhelme, ved jeg ikke, men sådan nogle elementer synes jeg da giver meget, meget mere mening end at komme med et påbud, hvor man kan være i tvivl om effekten.

Jeg vil også gerne sige, at hvis vi kigger på de tal, vi har for 2008, ser vi, at for så vidt angår børnene under 11 år, var der altså to tredjedele, som brugte den. Det er måske også det, der er årsagen til, at man siger, at der i de tal, som vi altså venter på at se, men kun har hørt om, er en stigning i alle aldersgrupper. For det er jo sådan, at jo mere almindeligt det bliver – sådan er det jo også blandt os voksne, også os voksne, der er forfængelige, når vi f.eks. ser vores kolleger køre på arbejde med cykelhjelm i en passende størrelse – jamen des bedre er det også for ens egen forklaring og overbevisning om, at det er det rigtige at gøre.

Jeg vil bare afslutningsvis sige til fru Lone Dybkjær om det med det samme eller næsten det samme beslutningsforslag inden for 1 år: Ja, det kan godt være, at jeg også ad åre vil opleve flere fremsat inden for det samme år.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er kun 1 minuts taletid. Der er, i hvert fald foreløbig, bare en sidste kort bemærkning fra hr. Karsten Nonbo.

Kl. 17:26

Karsten Nonbo (V):

Jeg skal ikke blande mig i oppositionens splittelse, men jeg vil nødig gå herfra med en indestængt ros til ordføreren. Den må ud, synes jeg, den ros, jeg har til ordføreren, for det er fuldkommen rigtigt og velafbalanceret, som ordføreren siger, at det er et spørgsmål om holdningen til at få cyklet noget mere, der skal vejes op mod det at bruge cykelhjelm. Jeg synes, det var en fantastisk god tale, ordføreren holdt, og jeg vil nødig gå herfra fuld af aggressioner, fordi jeg ikke fik den ros ud mellem sidebenene. Så en god kvittering for en pæn tale, tak.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 17:26

Flemming Møller Mortensen (S):

Den kvitterer jeg for.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Det var det. Så er der ikke flere korte bemærkninger til hr. Flemming Møller Mortensen, og vi går videre til hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti som næste ordfører.

Kl. 17:27

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Jeg skal starte med at sige, at vores ordfører, hr. Kim Christiansen, desværre ikke kan være til stede, så jeg skal redegøre for Dansk Folkepartis holdning til cykelhjelm.

Her vil jeg gerne starte med at sige, at Dansk Folkepartis holdning til cykelhelme er positiv. Vi synes bestemt, at børn skal køre med cykelhjelme. Vi mener faktisk også, at voksne med fordel kan køre med cykelhjelme, så forslaget her kan da være udmærket, hvis man bare skal have en holdning til det. Om man så ligefrem skal love om det, er nok der, hvor vi går hen og bliver en smule uenige om det og om, hvorvidt det her skal være sådan en politiopgave.

Vi mener faktisk, at der, når vi snakker om børn, ligger en rigtig stor forældreopgave i at fortælle børnene om det gode ved at køre med cykelhjelme. Vi mener faktisk også, at det er sådan noget, man kan snakke om, når man er til forældremøde og andre steder, hvor forældre mødes og snakker om, hvordan man nu gør det her, sådan at børnene får en ens oplevelse af, at man bruger cykelhjelme, når man kører på cykel, eventuelt til og fra skole. Det kunne jo være rigtig dejligt, hvis der var endnu flere, der begyndte at køre på cykel til og fra skole. Vi ser desværre også, at det er for nedadgående.

Med hensyn til debatten her synes jeg faktisk, at den har været interessant at lytte til. Der bliver sagt meget om cykelhelme her. Man kommer meget vidt omkring dem, de er smarte eller ikke smarte. Her må man jo sige til det med cykelhjelme, at det jo også har en udvikling, og i forbindelse med cykelhelme og det at være smart kan man sige, at det jo også har noget med størrelse at gøre. De findes jo både i store og små størrelser, og der skal man jo altid købe en passende størrelse, når man køber en cykelhjelme. Men der findes også helt andre modeller i dag, nogle har blomster på, man kan få cykelhelme, der er udformet som kasketter og andet, og børnene synes, at de her cykelhelme kan være ganske morsomme.

En ting, jeg faldt over, var egentlig den socialdemokratiske ordførers tale. Her synes jeg, at det var utrolig interessant, at hvis der skulle komme et regeringsskifte, så kommer det på finansloven. Jeg gik lige ind på Danmarks Statistik og så, hvor mange personer der er fra 2 til 15 år, og hvad det her så ville koste, hvis man gangede det antal med 75 kr. Det er ikke en høj pris. Så er vi oppe på lidt over 55 mio. kr. for at give sådan en gratis cykelhjelme til dem her. Men det er da flot, at en ordfører kan stå her og love 55 mio. kr. ud til børn og unge til cykelhelme, det er fint. Det vil vi selvfølgelig huske.

Men vi kan ikke støtte et påbud om cykelhjelme. Vi synes bestemt, at cykelhjelme er noget, man har, og som man snakker med familien om. Og alle de steder, hvor vi kan komme til at snakke positivt om at bruge cykelhjelme, vil vi selvfølgelig gøre det.

Kl. 17:29

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Vi går videre i ordforrækken til hr. Tom Behnke fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:29

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg er helt enig med justitsministeren i den redegørelse, der blev givet her ved starten af debatten, og jeg vil også gerne som formand for Rådet for Sikker Trafik have lov

til at sige tak for de pæne ord fra justitsministeren. Som Konservativ vil jeg fortsætte med at sige, at vi har den holdning, at vi skal gå frivillighedens vej. Det er frivillighedens vej, der sejrer, det er den vej, vi skal gå, det er det, der virker. Vi mener ikke, det er vejen frem at tvinge nogen til at skulle bruge cykelhjelme, og hvis man overhovedet skulle tænke tanken om tvang, mener vi, det er forkert, at man målretter tvangen mod dem, som faktisk er dem, der er allermost flinke til at bruge en cykelhjelme. Det ville da være lidt ærgerligt, at det lige præcis er dem, der skal have at vide, at de skal have et påbud. Men uanset hvilken aldersgruppe man vælger, er det fortsat konservativ opfattelse, at vi skal gå frivillighedens vej. Det er det, der virker, og det er også det, der viser sig.

Grunden til, at man ikke kan offentliggøre de tal, man har samlet sammen, endnu, er, at man, når alt sådan noget datamateriale er samlet sammen, er nødt til lige at få et overblik, og så skal det jo rangordnes, og så kan man få lov til at offentliggøre det. Så det er såmænd ikke et spørgsmål om uvilje, men et spørgsmål om at komme ud med et kvalitetsprodukt, som jo altid kendetegner Rådet for Sikker Trafik.

Det, som Rådet for Sikker Trafik også har konstateret, er, at der egentlig er to væsentlige årsager til, at folk ikke sådan kører med cykelhjelme, og det er tilgængelighed og forfængelighed, men begge dele har man gjort noget ved.

Der er lavet en konkurrence, der gik ud på, at man kunne få lov til at designe sin egen cykelhjelme, og det var der rigtig, rigtig mange, der gjorde. Der var rent faktisk i løbet af ganske få uger over 15.000 inde at designe deres egen cykelhjelme. Så blev der udtrukket nogle vindere, og de cykelhelme er så sat i produktion, og de ligger rent faktisk ude i butikkerne. Så det ene er forfængeligheden, men det har man løst på den måde, at der i dag fås ganske smarte cykelhelme.

Tilgængeligheden sørgede vi også for, nemlig ved i første omgang at lave en aftale med Dansk Supermarked om at få cykelhelme ud at ligge i Nettobutikkerne, og der var nærmest slagsmål i butikkerne for at få fat i de hjelme, der blev lagt ud, så man var nødt til i hast at producere en masse nye hjelme og få dem ud, og de blev også revet væk. Nu i dag er man faktisk oppe på, at det både er i Bilka, Føtex og Netto, man kan få de her hjelme. Det vil sige, at tilgængeligheden lige pludselig er til stede, altså både den fysiske, men også den økonomiske, for i dag er en cykelhjelme jo væsentlig længere nede i pris, end den var tidligere.

Så på den måde har man fjernet de to væsentligste hindringer for, at flere bruger cykelhjelme, nemlig tilgængelighed og forfængelighed, så det ikke er et spørgsmål om, at man behøver at tvinge nogen til at gøre det.

Det, der også er risikoen ved forslaget her, er, at det, hvis man gik ind og sagde, at påbuddet kun gælder børn, så vil efterlade det indtryk hos alle andre mennesker: Nåh, det der med cykelhjelme er jo kun noget for børnene, det er kun noget, børnene har brug for at have på, det behøver jeg ikke som voksen.

Vi risikerer også, at der sker det, at børn, der har været rigtig flinke til at køre med cykelhjelme hele barndommen, når de så bliver 15 år, siger: Nu gider jeg ikke mere, for nu skal jeg jo ikke mere. Så står man der som forældre og siger: Joh, det skal man blive ved med, for det er stadig væk klogt.

Men hvis det er så klogt at blive ved med at køre med cykelhjelme, hvorfor har Folketinget så kun vedtaget, at man skal køre med den, indtil man er 15 år? Så der ligger altså nogle dilemmaer i det forslag, som der er lagt på bordet, og det er også en væsentlig årsag til, at vi stemmer imod, men den primære årsag til, at vi tager afstand fra forslaget, er, at vi ikke mener, at man skal gå tvangens vej.

Man henviser til Sverige, hvor man har tvunget borgerne til at bruge cykelhjelme, når de kører på cykel, og det resultat, man så kan bryste sig af, er, at man er gået fra, at 40 pct. brugte cykelhjelme, til at 60 pct. nu bruger cykelhjelme. Det betyder rent faktisk, at der er 40

pct. af svenskerne, som er kriminelle, og som overtræder lovgivningen hver eneste dag. Alene de politiressourcer, der skal til for at finde dem, hente dem og give bøder osv., synes jeg er et problem.

Nej, det, man bør gøre, er at fortsætte den linje, man har kørt indtil nu, nemlig motivere folk til at køre med cykelhjelm, for det virker.

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Vil fru Pia Olsen Dyhr have ordet nu som ordfører? Nej, kun som ordfører for forslagsstillerne. Fru Lone Dybkjær. Er der ikke flere, der vil have ordet? Det er da en nyskabelse, og det sætter vi stor pris på. Fru Pia Olsen Dyhr som ordfører for forslagsstillerne. Hr. Villum Christensen vil gerne have ordet. Det er bare at melde sig til. Hr. Villum Christensen.

Kl. 17:34

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for at få ordet.

I beslutningsforslaget kan man på bare 15 linjer ved en simpel diskursanalyse, som det hedder på nudansk, på under 30 sekunder registrere ikke mindre end syv formynderiske udtryk. Jeg vil gerne have lov at læse op: påbud om, stoppes af politiet, stoppes og pålægges en bøde, påbuddet følges op, cykelhjelmpligten, øget kontrol, sanktionere forældre.

Det er altså et udpluk fra en tekst på 15 linjer. Jeg må sige, at det ikke er de her begreber, vi hylder i Liberal Alliance – bare for at tage en anden vinkel på det – og jeg synes faktisk, at når det er sådan, at vi kan se, at 80 pct. synes, det er en rigtig god idé at påføre børn cykelhjelm, er det altså ikke lige ideen at gå ud og bruge tvang på det område, vi her har med at gøre. Vi er jo et Folketing, som ynder meget at udstyre politiet med sanktionsmuligheder og få lavet nogle påbud alle mulige steder. I øvrigt er jeg meget imponeret af Socialdemokratiet, og jeg vil også gerne kvittere for, at det var helt opløftende at høre, at også Socialdemokratiet kan diskutere, om det overhovedet er løsningen, når vi har nogle adfærdsændringer, som vi gerne ser ske, hver gang at benytte sig af påbud.

Selvfølgeligt er det vigtigt, at vi får børnene til at påføre sig en cykelhjelm, men vi er altså ikke ret meget for tvangsmidler. Hver eneste gang man pålægger folk nye tvangsforanstaltninger, ved vi godt, at det indebærer, at de selv skal tænke sig lidt mindre om, og så ender det jo tit med, og det har jeg sagt mange gange i andre sammenhænge, at vi får et samfund, hvor vi sætter os ind i en togvogn og tøffer derudad, og staten ordner det hele for os. Hver eneste gang, man gør det, tager man en lille smule ud af det personlige ansvar, man fremmer en måde at leve sit liv på, som vi ikke mener er den rigtige. Staten går ikke hen og bliver løsningen på de her problemer; staten kan meget let gå hen og blive problemet.

Kl. 17:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Pia Olsen Dyhr som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 17:37

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det var af hensyn til salen og til tiden, der går, at min medforslagsstiller, fru Lone Dybkjær, foreslog, at jeg talte på vegne af begge forslagsstillere.

SF vil sammen med Det Radikale Venstre gøre det lovpligtigt for børn under 15 år at bære cykelhjelm, og det er der mange gode argumenter for. Et af dem er beskrevet i en artikel i Berlingske Tidende den 9. august 2009, som jeg vil læse op:

»Havde Mette Krab-Johansen bare haft CYKELHJELM på den dag, hendes liv ændrede sig for altid, havde hun formentlig ikke været hjerneskadet i dag.«

Det er tankevækkende, at vi taler om, at det jo kun er nogle stykker, og at det derfor ikke er så stort et problem osv. Men for de stykker, det drejer sig om, er det her et voldsomt indgreb i deres liv for altid.

Halvdelen af de alvorlige skader, cyklistere pådrager sig, er hovedskader. En stor del af skaderne ville kunne undgås, hvis de brugte cykelhjelm. Brug af cykelhjelm varierer altså meget efter, hvor gammel man er. Hvis man er under 11 år, er det 66 pct., viser en undersøgelse fra Rådet for Sikker Trafik fra 2008. Hvis man er i aldersgruppen 11-15 år, er det kun 16 pct., der benytter sig af hjelmen. Så selv om mange vil argumentere imod forslaget med den begrundelse, at børn er de flittigste brugere af cykelhjelm, så kan vi altså stadig væk se, at der er et fald i brugen af cykelhjelm hos de store børn, for i 2006 var det altså 22 pct. mod de 16 pct. i dag.

Det er jo tankevækkende, når vi så diskuterer det her om lovgivning, at der er så mange i Folketingets partier, der er imod, fordi det vil betyde, at vi så nok vil holde op med at cykle. Men så må vi jo spørge dem, der cykler, hvordan de vil have det med det. Der siger 80 pct. af danskerne i en undersøgelse fra Catinet, at de er for lovgivning. De siger ikke, at de er for, at man skal bruge cykelhjelm. De siger, at de er for lovgivning. De er for et påbud om brug af cykelhjelm. Det synes jeg er lidt interessant. Så danskerne har ikke noget problem med forbud, selv om Liberal Alliance er så bekymret for et forbud. Det har danskerne ikke noget problem med, hvis det er den rigtige form for forbud.

Unge trafikanter har også en større risiko for at komme alvorligt til skade eller blive dræbt i trafikken end deres forældre, og det skyldes primært, at unge tager flere chancer, overvurderer deres kørefærdigheder, og at de mangler erfaring. Derfor har vi en særlig pligt til at passe på de unge trafikanter.

Der er også mennesker, der kategorisk kæmper for, at staten skal blande sig mindst muligt. Det er partiet Liberal Alliance måske et af de partier der gør. De kalder det individets frie ret. Jeg er enig i, at vi ikke skal lovgive os ud af alting herinde i Folketinget, men jeg vil ikke sætte børns sikkerhed på spil på grund af principper. Det er rent ud sagt tåbeligt. Hvor meget er den der frihed så værd? Lovgivning i det her tilfælde er et spørgsmål om at beskytte børn og unge.

De store børn, dem i gruppen 11-15 år, fokuserer meget på, hvad de andre gør, og hvad de andre må. Gruppedynamikken er rigtig vigtig i den her alder. Børn og unge vil ikke være de eneste i klassen, der skal bruge cykelhjelm. Her vil vi jo med et påbud sikre, at der er ens regler for alle. Det ville snarere være latterligt ikke at bruge cykelhjelm.

Noget andet, som måske minder lidt om debatten om cykelhjelm, er sikkerhedsseledebatten. Sikkerhedssele er jo blevet en helt naturlig ting at bruge for langt de fleste, efter at det er blevet lovpligtigt. Det er kun 10 pct. af kørerne derude, der ikke benytter sig af sikkerhedssele. Hvis man husker debatten – nu deltog jeg ikke i debatten dengang for lang tid siden, da man havde debatten om sikkerhedssele, men det gør alligevel indtryk på mig – gik den daværende trafikminister Knud Enggaard fra Venstre ud og sagde, at det var begrænset, hvor meget viden man kunne få uden at agere på det. Vi ved, at hvis man ikke har cykelhjelm på, når man cykler rundt ude i trafikken og kommer til skade, så sker der mere ved en, end hvis man havde den på.

Jeg har også noteret mig alle de her argumenter, man har haft imod det: Hvordan kan man give et barn en bøde? Og vil en løftet pegfinger hjælpe noget? Jamen sådan er det jo allerede i trafikken i dag. Hvis et barn under 14 år går over for rødt lys, gælder færdselsloven jo altså også det barn. Det må man ikke.

Hvorfor er det kun for børn under 15 år? Jo, fordi vi ved, at de vaner, man får i barndommen, bærer vi rundt på resten af livet. Vi kan især flytte noget for gruppen af unge i alderen 11-15 år, hvor kun 16 pct. bruger hjelm, men også for gruppen af børn under 11 år, hvor det stadig væk er en tredjedel af dem, der ikke bruger hjelm.

Skal vi så ikke gå frivillighedens vej? Det er jo hovedargumentet. Jo, det virker et stykke ad vejen, men vi når altså ikke helt i mål med frivilligheden. Hvorfor skulle det så ikke også være frivilligt at bruge sikkerhedssele, for det er jo præcis det samme?

Jeg noterer mig, at Venstres ordfører havde et glimrende forslag om, at vi måske kunne opfordre skolebestyrelserne til at stille krav om cykelhjelme i forbindelse med cyklisme til skole. Nu synes jeg jo ikke, at vi i Folketinget sådan skal beslutte, hvad man skal gøre i skolebestyrelserne, men man kunne jo godt opfordre til det, og hvis der var nogle skolebestyrelser, der var interesseret i et sådant forsøg, kunne vi måske hjælpe herindefra med at stille cykelhjelme til rådighed.

Jeg noterer mig også, at Socialdemokraterne var positive over for ideen om, at man måske kunne lade gratis cykelhjelme være noget, man kunne benytte sig af. Jeg er i hvert fald stadig stærkt undrende over for, at Rådet for Sikker Trafik stadig væk sender madkasser og knive og gafler ud til børn i stedet for at sende dem en cykelhjelme. Det ville måske gøre mere indtryk på de her børn.

Så siger De Konservatives ordfører, noterer jeg mig, er, at det bør gælde alle, hvis man skal gøre det her, for ellers dropper de jo bare cykelhjelme, når de bliver 15 år. Det vil jeg da tage til efterretning. Nu er vi ikke gået så vidt i vores forslag, for vi mener, at det er vigtigt at sætte et eksempel for dem under 15 år, men jeg tvivler på, at De Konservative vil være for, hvis vi lige pludselig kommer med et forslag om, at alle skal være påbudt cykelhjelme.

Jeg er glad for debatten, og jeg er glad for pointerne, og jeg forventer ikke, at jeg har overbevist alle, men man kan være sikker på, at om et år eller to dukker forslaget op i Folketingssalen igen. Måske vil det tage præcis den samme tid i den her sag, som det gjorde med indførelsen af sikkerhedssele, nemlig ti år, før den blev vedtaget, men vedtaget – det bliver det en dag.

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Nej, undskyld, der var en enkelt kort bemærkning. Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 17:43

Flemming Møller Mortensen (S):

Systemet fungerer alligevel. Jeg vil gerne sige til fru Pia Olsen Dyhr, at det godt kan være, at der kommer et lovforslag på et tidspunkt, men det kunne jo også være, at vi når helt i mål eller næsten helt i mål uden at skulle lave et påbud.

På en eller en måde får ordføreren det til at lyde, som om at vi, der ikke stemmer for forslaget, bagatelliserer, at der sker skader på cyklister. Hertil vil jeg blot sige, at jeg har arbejdet som sygeplejerske i så mange år på en skadestue og set så mange skader, at det ikke kunne falde mig ind at bagatellisere det. Til gengæld kan det falde mig ind at forebygge alt det, vi kan, men vi skal forebygge på den rigtige måde.

Jeg vil gerne stille ordføreren et spørgsmål. Med hensyn til forholdene i Norge, Sverige og Finland vil ordføreren så ikke give udtryk for, hvordan ordførerens holdning er til, at man i Norge ingen påbud har, mens man i Sverige og Finland har påbud, men at Norge er det land, hvor flest cyklister bruger hjelme?

Kl. 17:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:44

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg noterede mig, at Socialdemokraternes ordfører brugte det bedste argument imod vores beslutningsforslag. Det argument, jeg i virkeligheden nok selv anerkender allermest, er bekymringen for, at der vil være færre, der cykler. Det synes jeg er et reelt argument. Jeg synes, det er reelt at sige, at vi kan være bekymrede for, om folk får mindre motion og får hjerte-kar-sygdomme, for det er det, vi ved at danskerne dør af. Det synes jeg er et reelt argument, men jeg vil så sige, at jeg ikke er enig i, at vi har undersøgelser, der entydigt konkluderer det. Men jeg synes, det er et meget godt argument, og jeg anerkender også, at Socialdemokraterne mener, at det her er et problem, og at flere skal bruge cykelhjelme. Så jeg tror ikke, at jeg er uenig med ordføreren, med hensyn til hvorvidt man tager det alvorligt.

Hvad angår Norge, Finland og Sverige, vil jeg sige: Ja, jeg har også noteret mig, at Norge er det land, hvor man mest bruger cykelhjelme. Men jeg synes jo, at det, der er lidt interessant, er, at Danmark er i en særlig kategori. Danmark er et af de lande i verden, hvor man cykler allermest. Hvis vi skulle sammenligne os med nogen, skulle vi måske sammenligne os med Holland, og de har så i virkeligheden ikke valgt noget som helst og har faktisk heller ikke et særlig højt antal brugere af cykelhjelme. Det er sværere at sammenligne med Norge, fordi der simpelt hen er færre cyklister i den norske befolkning, og når man kører på de norske veje i et terræn, som er lidt mere kuperet end det danske terræn, kan jeg bestemt godt forstå, at man har cykelhjelme på.

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 17:46

Flemming Møller Mortensen (S):

Det tror jeg rent faktisk at der ligger noget sandhed i, altså at det måske lige nøjagtigt er en af årsagerne til, at Norge ligger foran. Man kan sige, at Sverige og Finland måske burde være lidt i samme boldgade. Men der kan man jo bare sige, at der er så mange ting, vi bygger på antagelser.

Men jeg vil alligevel spørge ordføreren, om ordføreren ikke har bemærket, at der i baggrundsmaterialet til lovforslaget i dag rent faktisk er en videnskabelig undersøgelse fra Australien, som går på – der har man netop været inde på det, som ordføreren også fremhæver som et af de gode argumenter for ikke at indføre et påbud – de sundhedsøkonomiske udgifter. Og der har man rent faktisk fundet ud af, at det at lave et påbud om cykelhjelme koster den australske stat mere end 0,5 mia. dollar ekstra om året i ekstra sundhedsudgifter, altså når man laver påbud modsat ikke at have påbud. Det er netop, fordi der så er færre, der cykler, og dermed færre, der får motion, og dermed flere, som får sygdomme.

Kl. 17:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:47

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jo, jeg er opmærksom på undersøgelsen, men det, jeg synes er interessant, er, om man har en cykelkultur eller ikke har en cykelkultur. Og der må vi jo sige, at der er en afgørende forskel mellem vores to lande; det er der. Danskerne har en helt anden forståelse af cyklen som et naturligt transportmiddel, og jeg tror derfor godt, at danskerne ville acceptere, at man skulle benytte sig af cykelhjelme uden nødvendigtvis at stille cyklen fra sig.

Man har i DSB-kredse begrebet tvangskunder, der går ud på, at ligegyldigt hvor meget man generer de mennesker, der befinder sig ude i fjerntogene, kan de ikke gøre andet end at tage toget, for de har ikke et kørekort eller lignende, så man kan lige så godt bare sætte prisen op – det har den her regering i hvert fald benyttet sig af – for man ved, at de ikke flygter væk. Og jeg tror, det er lidt det samme, vi ser i forbindelse med cyklismen. Vi har i virkeligheden rigtig mange i Danmark, der er tvangskunder til cyklen, og de vil ikke stille cyklen, selv om vi tvang dem til at bruge cykelhjelme. De vil stadig væk benytte sig af cyklen, og derfor synes jeg ikke, den sammenlignelighed er så nem.

Kl. 17:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om en revision af reglerne om børneattester.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.

(Fremsættelse 28.10.2010).

Sammen med dette punkt foretages:

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om børneattester.

Af René Christensen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 28.10.2010).

Kl. 17:48

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Kulturministeren.

Kl. 17:48

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt takke forslagsstillerne for at have fremsat beslutningsforslagene, for der skal jo ikke være nogen som helst tvivl om, at seksuelle overgreb mod børn er noget af det mest modbydelige, der kan finde sted.

Det ligger også regeringen meget på sinde at sikre, at vores børn og unge kan færdes trygt i skoler, institutioner og deres fritidsaktiviteter. Derfor glæder det mig også at se den brede opbakning til den obligatoriske børneattestordning, som regeringen indførte tilbage i 2005. Man kan sige, at børneattestordningen fungerer efter hensigten, alene i de første 10 måneder af 2010 er der indhentet 205.393 børneattester, heraf har 52 været positive.

Børneattestordningen favner bredt. Den dækker både kommunale nyansættelser af pædagoger i daginstitutionerne, den dækker vognmandens ansættelse af chauffører, som skal køre med børn, og den dækker beskæftigelsen af den frivillige træner i den lokale fodboldklub. Vi skal sikre, at ordningen også fremadrettet indeholder den rette balance, så vi beskytter vores børn og unge uden at kvæle det frivillige engagement i foreningerne i administrativt bøvls og besvær.

Jeg har således stor sympati for de fremsatte beslutningsforslag. Begge beslutningsforslag rejser dog nogle væsentlige problemstillinger, som det er vigtigt at få taget rigtigt hånd om. Det er for det første vigtigt, at personkredsen bliver klart afgrænset. Det er jo strafbart ikke at indhente børneattester, og derfor må der ikke være tvivl om, hvorvidt man som institution eller forening er forpligtet til at indhente en børneattest.

Umiddelbart er det uklart for mig i begge beslutningsforslag, hvor vidtgående udvidelsen af personkredsen skal være. Jeg går ud fra, at det ikke er tanken, at alle danske ansatte skal være omfattet. Kontakt med børn opstår jo, hvis en medarbejder tager sit barn med på arbejde, hvis et folketingsmedlem foretager rundvisning af en skoleklasse her i bygningen, eller hvis postbudet afleverer en pakke til et barn. En bred udvidelse af ordningen vil altså medføre mange situationer, hvor indhentelse af børneattest ikke synes at ville give mening, men i stedet vil genere borgerne og virke som administrativt bøvls.

Jeg har sympati for at udvide ordningen til at omfatte alle ansatte på institutioner, foreninger m.v., hvor børn færdes, altså alle ansatte på skoler, fritidstilbud, foreninger, sportshaller osv. Denne løsning vil kræve, at loven indeholder en klar afgrænsning, som sikrer en hensigtsmæssig ordning. Det er en kompliceret afgrænsning at sikre den nødvendige balance i den omfattende personkreds.

En anden udfordring er, at en udvidelse vil medføre væsentlig øgede administrative byrder og udgifter for såvel foreninger, erhvervsliv, kommuner og Rigspolitiet. De fremsatte beslutningsforslag tager ikke stilling til, hvordan en udvidelse skal finansieres, men det er selvfølgelig ikke pengene, der skal afgøre alt her, for her drejer det sig om at beskytte børnene. Vi skal bare være opmærksomme på, at der godt kan ligge det i det, at både DUT-princippet kan blive ramt, og at der kan komme ekstra udgifter til f.eks. Rigspolitiet.

For det tredje mener vi, at en eventuel udvidelse af børneattestloven kunne rejse spørgsmål i forhold til persondatareglerne.

Disse udfordringer skal vi have fundet løsninger på, inden vi udvider børneattestordningen.

Dansk Folkeparti foreslår, at den nuværende ordning skal udvides til også at gælde eksisterende ansættelser. Et krav om, at der skal indhentes børneattester på personer, som har været ansat i samme stilling før 2005, vil komme til at betyde, at en arbejdsgiver i visse tilfælde vil stå med en positiv børneattest uden at kunne gøre noget ved det, og hvad skal han så med den oplysning?

Hvis vi via loven fastlægger en pligt til at afskedige personer med en positiv børneattest, vil det være et brud med de grundlæggende aftalemæssige principper på arbejdsmarkedet, hvor afskedigelsesgrunde normalt reguleres i de kollektive overenskomster. Hvis vi omvendt ikke regulerer, hvad konsekvensen af en positiv børneattest skal være, vil det være op til arbejdsgiveren at beslutte, hvad der skal ske. Som jeg har forstået det, er der tvivl om, hvorvidt en positiv børneattest, der ligger mere end 5 år tilbage i tiden, vil være en lovlig afskedigelsesgrund, særligt for en person, som ikke skal have direkte kontakt med børn. Så her er altså et problem, som vi må se nærmere på.

Jeg er derfor umiddelbart noget skeptisk over for den del af beslutningsforslaget. Hertil kommer så, at en sådan udvidelse vil medføre større administrative udgifter.

I bemærkningerne til SF's beslutningsforslag fremgår det, at en ændring af ordningen også bør medføre klare regler for Rigsadvokatens underretning til arbejdsgiver. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at hvis man udvider den kreds af personer, som arbejdsgiverne i forbindelse med nyansættelser har pligt til at indhente en børneattest på, vil det være nødvendigt at ændre også en række administrative forskrifter inden for Justitsministeriets område, herunder kriminalregisterbkendtgørelsen samt indberetningscirkulæret. Konsekvenserne

af sådanne ændringer bør overvejes på linje med de problemer, jeg allerede har nævnt, og derfor går jeg heller ikke ud fra, at SF forventer, at man kan være færdig inden jul, som forslaget egentlig forudsætter.

Kl. 17:53

SF fremhæver også, at der bør oprettes bedre behandlings- og rådgivningstilbud til potentielle krænker. Som jeg læser beslutningsforslaget, er ønsket at sætte ind over for unge med en afvigende adfærd, inden de udvikler sig til voksne pædofile. Regeringen er helt enig i, at det er vigtigt at sætte ind over for krænkeren så tidligt som muligt. På satspuljen for 2008 er der derfor også afsat i alt 16,4 mio. kr. til gruppebehandlingsforløb for børn, der enten har været udsat for overgreb, eller som selv har en krænkende adfærd.

Derudover har regeringen etableret et videncenter for sociale indsatser ved seksuelle overgreb mod børn, kaldet SISO. Her kan man få telefonrådgivning i sager og spørgsmål om seksuelle overgreb. SISO tilbyder også kommunerne gratis konsulentbistand. Vi har også iværksat Projekt JANUS, som er et center, der giver behandlinger specifikt målrettet børn, der krænker andre børn. Og så har kommunerne etableret behandlingstilbud til unge krænker i både København, Odense, Esbjerg og Århus, og det er tilbud, som jeg ved andre kommuner også vil benytte sig af.

Endelig ønsker SF, at der indføres en europæisk børneattest. Der foregår for tiden forhandlinger i EU-regi om et nyt direktiv om bl.a. bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn. Direktivforslaget indeholder bl.a. regler om udlevering af oplysninger om strafbare forhold i forbindelse med ansættelse af personer, der skal have regelmæssig kontakt med børn. Direktivforslaget er under forhandling, og det er endnu for tidligt at sige noget sikkert om det endelige indhold af direktivet.

Det skal dog bemærkes, at samarbejdet om politi og straffeattest er blevet en del af det overstaltlige samarbejde. Det indebærer bl.a., at direktivforslaget om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn i dag er omfattet af det danske retsforbehold med den virkning, at Danmark ikke vil kunne medvirke til vedtagelsen, og at Danmark ikke vil blive omfattet af forslaget.

Man kan så spørge, om regeringen vil tage initiativ til, at Danmark trods retsforbeholdet bliver omfattet af direktivet, hvis det vedtages. Her har justitsministeren over for mig oplyst, at han først og fremmest vil vente og se, hvad det endelige resultat af forhandlingerne bliver. Først når han kender indholdet, vil Justitsministeriet nøje vurdere, om der vil være behov for helt eller delvist at gennemføre retsaktens i dansk ret.

Jeg vil her til sidst igen takke forslagsstillerne for de fremsatte forslag til en ændring af børneattestordningerne. Når jeg er kommet med alle disse påpegninger af problemer, er det ikke for at skyde det ned, for der skal ikke være nogen tvivl om, at jeg har stor sympati for intentionerne i de fremsatte beslutningsforslag, men de rejser altså som nævnt en række væsentlige problemstillinger, som vi naturligvis er nødt til at adressere grundigt, herunder også et spørgsmål om finansiering, om data, om arbejdsret og om personkreds, inden vi kan beslutte, hvordan ordningen fremadrettet skal se ud. Det må vi arbejde med under udvalgsbehandlingen.

Kl. 17:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er lige et par korte bemærkninger, først fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 17:56

Mogens Jensen (S):

Vi er jo alle enige om, at det her er alvorlige ting, og at vi er nødt til at gøre alt, hvad vi kan, som ministeren også sagde, for at sikre børn og unge mod overgreb af den her karakter.

Sagen er jo rejst på grund af en konkret sag, hvor en person var ansat i en institution, der ikke var omfattet af gældende bekendtgørelse, og den type ansættelse, som personen havde, hvor der faktisk var mulighed for kontakt med børn, var faktisk heller ikke omfattet af bekendtgørelsen.

Er ministeren ikke enig i, at vi er nødt til at sikre, at alle typer ansættelser, hvor der er daglig omgang med børn, er omfattet, og at alle typer institutioner er omfattet? Jeg forstår ud fra det svar, ministeren har givet på et spørgsmål, som jeg har stillet, at ministeren vil drage omsorg for det. Kan ministeren oplyse noget om, hvor lang tid der går, før vi ser et udspil fra ministeren?

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Kulturministeren.

Kl. 17:57

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Det fremgik jo også meget tydeligt af min tale, at der altså har været huller, og det vil sige, at vi skal sørge for, at personkredsen bliver bredere og institutionskredsen bliver bredere. Til gengæld kan vi ikke sige, at alle skal have. Det er den balance, vi skal finde, og det kræver så også et stykke arbejde.

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 17:57

Mogens Jensen (S):

Har ministeren et bud på, hvornår et sådant arbejde så kan være tilendebragt? Det er det ene.

Det andet er, at en af problemstillingerne her jo også var, at politiet ikke havde underrettet den pågældende institution om, at vedkommende faktisk tidligere havde haft en dom for pædofili. Derfor burde politiet faktisk have underrettet arbejdsgiveren, så man var klar over det. Men problemet var også her, at da hverken personen eller virksomheden var omfattet af reglen, kunne politiet selvfølgelig ikke underrette. Har ministeren også en plan for, hvordan der arbejdes med politiets indberetningspligt?

Kl. 17:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Kulturministeren.

Kl. 17:58

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Nu synes jeg, at vi skal arbejde i udvalget med det og få kulegravet de spørgsmål. Det er jo det, der er meningen med en udvalgsbehandling. Det er ikke rigtig meningen, at vi skal stå og lave sagsbehandling på enkeltsager her.

Det vigtige er, at forslagene har en rigtig intention, men vi skal bare sikre os, at de ikke får nogen bivirkninger, som er uacceptable for en masse mennesker. Skal f.eks. det folketingsmedlem, som viser børn rundt her, have en børneattest? Så skal vi jo også omfattes, bare fordi vi viser rundt i Folketinget. Det skal vi så også, hvis vi skal have alle med. Der er jo allerede over 200.000 attester, og jeg tror bare, at vi lige skal passe på, at vi ikke kommer hen, hvor man fra befolkningens side vil sige: Hør, er I nu ikke gået over gevind? Men eksempler som det konkrete eksempel, hr. Mogens Jensen nævnte, skal fanges op i det arbejde, vi har.

Kl. 17:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 17:59

Lone Dybkjær (RV):

Det er ikke for at irritere ministeren, at vi stiller nogle spørgsmål, og det er ikke for at lave udvalgsarbejde. Det kan jo også være en af-søgning af, hvordan vi kan håndtere det her. Det er det i hvert fald for mit vedkommende, for jeg mener, der er nogle huller, og det er jo også det udtryk, ministeren har brugt.

Så det, jeg vil spørge om, er: Hvordan vil ministeren gribe det an? Vil han nedsætte en arbejdsgruppe i sit ministerium, eller hvad vil han gøre? For der er jo den mulighed, at han selv, om jeg så må sige, griber bolden og så får det her kortlagt, frem for at vi lovgiver på basis af enkelttilfælde eller udvider ordningen på basis af visse enkelttilfælde.

Jeg tror, vi alle er enige om, at det er uacceptabelt, hvis der finder overgreb sted. Det er der jo ikke nogen der er uenig i, men så er der altså den praktiske tilrettelæggelse, og det spørger jeg efter. Det vil i hvert fald mit svar på de her spørgsmål afhænge af.

Kl. 18:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 18:00

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Det synes jeg er et meget, meget relevant spørgsmål. Det var så også det, som hr. Mogens Jensen åbenbart fiskede efter, men det var jeg for tunghør til at finde ud af. (*Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Vi bliver gamle alle sammen. Ja, vi bliver jo gamle alle sammen, som formanden siger.*

Det næste skridt ville jeg egentlig have drøftet med udvalget undervejs, men vi kan godt gøre det nu. Selvfølgelig skal vi videre, det skal ikke stoppes nu, for vi skal videre. Det er jo påpeget, at der er ting, som ikke fungerer perfekt. Det har hr. Mogens Jensen givet os et par eksempler på, og det er jeg enig i. Så jeg ville egentlig foreslå, når vi nu skal foreslå noget her fra talerstolen, at man laver en tværministeriel arbejdsgruppe, som skal afsøge både det med persondata, det med Rigspolitiet og det med Arbejdsretten – det kræver jo så, at der er forskellige ministerier inde over, Justitsministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Kulturministeriet – således at vi kan få afsøgt det, for ingen er jo interesseret i pludselig at få lavet sådan noget som stænklapsagen, om jeg så må sige.

Det kunne man jo så forestille sig kunne blive til et lovforslag i næste folketingssamling, altså 2011-12.

Kl. 18:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Lone Dybkjær.

Kl. 18:01

Lone Dybkjær (RV):

Det sidste, ministeren siger, synes jeg er fint. Jeg ved så ikke, hvordan det skal gøres. Man skal passe på ikke at gøre det for bureaukratisk, det siger ministeren jo også selv – så hvordan han vil gribe det an, skal jeg ikke blande mig i. Men altså, man kunne prøve på at trimme det lidt, så det kan gå lidt hurtigt. Altså, nogle enkeltpersoner kan jo sådan set godt indhente oplysninger og viden fra de forskellige steder, så man måske lidt nemmere kommer igennem med det, end når vi har de her store udvalg fra alle mulige ministerier. Det er bare en idé til ministeren.

Så vil jeg egentlig også bede ministeren om en ting, og det er: Jeg tror, at man måske også de forskellige steder kunne være lidt mere opmærksom på, om der er nogle børn, der ligesom viser nogle tegn. Det ser vi forskellige steder, og det kan være lidt svært at gribe fat

om, men man kunne ligesom gøre det mere legitimt, at man på en eller anden måde undersøger, om der er noget galt.

Kl. 18:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 18:02

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Det synes jeg er meget vigtigt. Først vil jeg godt kvittere for, at fru Lone Dybkjær heller ikke ønsker en kæmpe kommission. Det er også derfor, jeg siger, at det kunne være et embedsmandsarbejde, som kunne sættes i gang for at afsøge de forskellige ting.

Så er det fuldstændig rigtig, at vi skal støtte op om de truede unge, de sårbare unge, og det er jo derfor, der er en lang række initiativer i gang rundt omkring, som jeg nævnte. Jeg kan give flere eksempler under udvalgsarbejdet. F.eks. har man jo også lavet filmen »Træneren«, som vises for unge, så de ved, hvornår de er i nærheden af noget, der kunne være krænkende, og hvad deres ret og deres muligheder er i den situation. Det er en form for pædagogik.

Der er en masse initiativer over for de unge, og jeg synes også, at det her filminitiativ med »Træneren« er et godt initiativ. Så jeg er helt enig med fru Lone Dybkjær – og det er jeg glad for.

Kl. 18:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. René Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 18:03

René Christensen (DF):

Tak. Jeg vil som forslagsstiller selvfølgelig gerne kvittere for, at ministeren går så positivt ind i den her dialog i forbindelse med beslutningsforslaget.

Med hensyn til det bagudrettede siger ministeren, at der er nogle udfordringer i forhold til det arbejdsretlige, men er ministeren ikke enig i, at det godt kan være problematisk. Man har lavet en lovgivning, som har været i brug siden den 1. juli 2005, og dem, der er blevet ansat efter det tidspunkt, har skullet aflevere en børneattest. Så er der nogle personer, som arbejder på den samme arbejdsplads, og som er blevet ansat 1 måned før, men som reelt kunne være nogle, som har de her tendenser, og som har forbrudt sig mod børn før den dato. Er ministeren ikke enig i, at det er interessant at finde ud af, om der er flere derude?

Ministeren kommer jo selv med nogle tal her og siger, at der faktisk er nogle, rigtig mange, der har søgt et job, hvor man skal komme med en børneattest. Og det har faktisk vist sig, at der er 52 af dem, der har prøvet at få sådan et job, der faktisk havde en plet på deres børneattest, altså som havde en tendens til at krænke børn og unge. Det vil sige, at der er nogle af dem, som reelt søger de her job. Så kunne man jo også forestille sig, at der var nogle, der i dag var i job, og som ikke havde afleveret den her attest. Ministeren lægger op til, at vi skal diskutere det, og jeg vil bare spørge ministeren, om han ikke synes, det er meget relevant.

Kl. 18:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Kulturministeren.

Kl. 18:04

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jo, det er bestemt meget relevant. Jeg skal bare gøre opmærksom på, at der altså, om jeg så må sige, er fanget 52 i nettet, i rusen, og der er 205.393, der er blevet undersøgt – så kan man selv vurdere det. Men de 52 skulle jo så også fanges op.

Hvad angår perioden før 2005, må vi jo se på det i det arbejde, om man kan gøre det, og hvordan man kan gøre det. Altså, for øjeblikket vil der være persondatabeskyttelse, der vil være ansættelsesretten, og der vil være kollektive overenskomster, som alt sammen gør, at man vil føle, der ligger et problem i at følge Dansk Folkepartis forslag. Derfor må man se nærmere på, om man kan gå længere tilbage end 2005.

Men i dag ville det altså, så vidt jeg er orienteret, ikke være lovlig afskedigelsesgrund på grund af overenskomsterne. Og så kan man spørge: Skal arbejdsgiveren have det at vide, hvis et menneske er kommet videre i sit liv og der ikke kan gøres noget ved det alligevel? Det er det, vi skal se på.

Kl. 18:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. René Christensen.

Kl. 18:05

René Christensen (DF):

Det er nemlig det, vi skal se på.

Men jeg lagde jo mærke til ministerens indledning, hvor han sagde, at seksuelle overgreb på børn er det værste, vi ved, og at vi derfor også skal gøre alt, hvad vi kan, for at forhindre det.

Så kan man sige, at det godt kan være, vi har haft noget administrativt bøvnl med over 200.000 sager, men vi har trods alt fanget over 50 personer, som aktivt har ønsket at søge en stilling, hvor de kunne komme i kontakt med børn, som havde de her tilbøjeligheder, og som faktisk har fået en dom for det. Så det vil sige, at den lovgivning, vi har i dag – og det skal ministeren også have ros for – er en lovgivning, der faktisk fungerer rigtig godt. Nu viser det sig, at der er nogle huller i den, og så siger vi: Jamen kan der være nogle, som ikke er blevet fanget i noget net, og som er gået direkte ind i en institution?

Vi synes jo, det er rigtig interessant, om der går nogle rundt derude, som er potentielle krænkere, og som vi ingenting ved om. Der må vi da bare sige, at vi glæder os over, at ministeren vil se positivt på det her. Jeg tror også, fagbevægelsen vil se positivt på det, for fagbevægelsen ønsker nok heller ikke, at der er børn, der bliver krænket på grund af det her.

Kl. 18:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 18:06

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jamen vi ser alle sammen positivt på det, hvem i alverden ville ikke se positivt på det? Vi vil godt have fanget enhver krænker og forhindre, at krænkere har mulighed for at krænke vore børn og børnebørn, det siger jo sig selv. Det, vi bare skal undgå, er, at vi kommer til at krænke en kolossal masse mennesker fuldstændig unødigt. Det er den balance, der skal findes, og det er det, vi skal se på.

Kl. 18:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 18:06

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil også gerne kvittere rigtig mange gange for ministerens imødekommethed. Jeg synes, det lyder rigtig fornuftigt, at vi får sådan en tværministeriel arbejdsgruppe til at kigge på det her, for ministeren har så uendelig ret i, at det er vigtigt at være præcis og afgrænset i forhold til den her problemstilling.

Man kan ikke helt sige, at de her forslag har mistet aktualitet, men der er i hvert fald kommet en ny problemstilling, siden vi fremsatte de her beslutningsforslag, nemlig om de 15-18-årige. Danmarks Radio havde jo en udsendelse i søndags, som viste, at der er rigtig mange trænere, som på en eller anden måde står i forhold til deres elever, til de børn, de underviser. Jeg vil bare høre, om ministeren også vil lade de 15-18-årige indgå i problemstillingen her, så vi også får undersøgt, om det vil være fornuftigt at udvide børneattestordningen til også at omfatte dem. Det her område er jo kriminaliseret i det, vi kalder skolelærerparagraffen, så det er jo sådan set strafbelagt, og derfor giver det sådan set også meget mening, at vi udvider paragraffen på det her område.

Kl. 18:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 18:08

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jamen det er præcis den der lærerregel, der gælder, altså at man som lærer ikke må benytte sine muligheder for omgang med børnene til at have seksuel omgang med dem. Det var også derfor, jeg nævnte den film, der hedder »Træneren«, som vises rundtomkring i ungdomsklubberne for de unge, så de ved, at de har nogle rettigheder her, og hvordan de kan sige nej. Det kan jo være en 19-årig træner og en 17-årig pige, så der ligger nogle grænsetilfælde. Og der er det meget vigtigt, at det i forvejen er ulovligt, fordi man har den der lærerregel, at man ikke må udnytte sin myndighedssituation, sin autoritative situation over for andre. Og det må de heller ikke over for dem her.

Men lad os da få belyst, hvor stort det problem er. Det kan godt være, at filmen »Træneren« skal have afløb i noget mere.

Kl. 18:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 18:08

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg ville bare gerne have et lidt mere, hvad skal man sige, håndfast tilsagn om, at ministeren lover at tage den her problemstilling med ind i et udvalgsarbejde, for jeg mener faktisk, der kan være et behov for at udvide brugen af børneattester til også at omfatte den her gruppe af unge.

En anden ting, jeg gerne vil spørge ind til, er behandling. Det er faktisk sådan, at potentielle gerningsmænd, potentielle krænkere, mangler et sted at gå hen, altså hvor de kan henvende sig, når de begynder at få de her fantasier, de her tanker, så vi i virkeligheden kan forebygge, at der sker et overgreb. Jeg vil bare høre, om ministeren også vil tage det med ind i sin arbejdsgruppe. Når det nu bliver tværministerielt, må man forvente, at Socialministeriet også i en eller anden udstrækning vil deltage, så vi kan få sådan et tilbud på plads.

Kl. 18:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 18:09

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jeg synes også, det er vigtigt, selvfølgelig. Der er altså fra regeringens side blevet etableret et videncenter for sociale indsatser ved seksuelle overgreb mod børn – det, der kaldes SISO. Her kan man få telefonisk rådgivning i sager og spørgsmål om seksuelle overgreb. SISO tilbyder også kommunerne gratis konsulentbistand til at udvik-

le redskaber til håndtering af sager om seksuelle overgreb – et tilbud, der har været bred interesse for blandt kommunerne.

Så har regeringen også iværksat projektet »Janus« med JanusCentret, der giver behandling specifikt målrettet mod børn, der krænker andre børn, og det er jo der, fru Karina Lorentzen Dehnhardt er på vej hen med sine spørgsmål.

Men jeg er også nødt til at sige, at det er kommunerne, som har pligten til at sørge for behandlingen af unge krænker, og her har kommunerne altså etableret behandlingstilbud til unge krænker i både København, Odense, Esbjerg og Århus, og det er tilbud, som jeg ved at andre kommuner også benytter sig af, som jeg nævnte det i min tale. Så der er fru Karina Lorentzen Dehnhardt jo også inde på det rigtige spor, men det spor er altså opdaget, og man er i gang med at arbejde med det. Men lad os i udvalgsarbejdet se på, om det skal uddybes.

Kl. 18:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karen Jespersen som ordfører for Venstre.

Kl. 18:10

(Ordfører)

Karen Jespersen (V):

Vi har haft børneattester i omkring 5 år, og de udsprang selvfølgelig af, at man erkendte, at der var et meget alvorligt samfundsproblem. De har på mange måder tjent deres formål, men som det også er blevet sagt her, har der jo været tilfælde af, at børn er blevet krænket, uden at man har kunnet opfange det med den eksisterende lovgivning. Det er derfor meget nærliggende at tage det op og se på, hvordan man kan forbedre lovgivningen, sådan at man beskytter flest mulige og selvfølgelig helst alle børn, der kunne komme i den situation. Det er derfor et godt initiativ, partierne har taget.

Lovforslagene er så generelle, at man ikke uden videre kan vedtage dem, men jeg synes, det er meget positivt, at ministeren siger, at han og regeringen er indstillet på at se på hele det her spørgsmål og på de forskellige vinkler, der er taget op i de to forslag, og det kan jeg fuldstændig tilslutte mig.

Kl. 18:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Mogens Jensen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 18:12

(Ordfører)

Mogens Jensen (S):

Det er meget vigtigt, at vi gør alt, hvad der står i vores magt for at forhindre pædofile overgreb, og derfor er vi selvfølgelig alle sammen meget optaget af, at loven om børneattester også kommer til at virke efter hensigten.

Da den her sag, som har dannet baggrund for beslutningsforslagene her, kom frem, rejste jeg den allerede på det tidspunkt over for kulturministeren, fordi det stod helt klart, at der er huller i både lovgivning og i hvert fald i bekendtgørelsen, som det er nødvendigt at få lukket. Derfor spurgte jeg også i et spørgsmål den 4. oktober, om ministeren ville redegøre for, om ikke det er rigtigt, at der er forskelle i diverse ministeriers bekendtgørelser vedrørende den her lov på den måde, at alle relevante personalegrupper reelt set ikke er omfattet, og om det var reelt rigtigt, at heller ikke alle typer institutioner, som burde være omfattet, er omfattet af loven. Jeg spurgte også om, hvorvidt ministeren var indstillet på at ændre lov- og bekendtgørelser, så det sikres, at alle institutioner og personalegrupper er omfattet. Endelig spurgte jeg, om ministeren ville prøve at lave en udredning om fordele og ulemper ved at lade børneattester gælde for ansættelser før 2005, hvor vi jo indførte loven.

På baggrund af de to beslutningsforslag, der er fremsat, har ministeren taget meget positivt imod det, som vi har set her i dag, og jeg er sådan set også meget tilfreds med de svar, der kommer fra ministeren her i dag, nemlig at der er grundlag for at se nærmere på, hvordan loven virker. Jeg synes også, at ministerens konkrete forslag til det, nemlig at der nedsættes et tværministerielt udvalg, der håndterer den sag, er fornuftigt.

Det, jeg synes er vigtigt vi får klarlagt, er, hvad det så er, et sådant udvalg skal kigge på, og der vil jeg bare opsummere, at jeg mener, at det, der er behov for, er, at udvalget skal se på, at de forskellige ministeriers bekendtgørelser bliver koordineret bedre, sådan at alle relevante personalegrupper, alle relevante institutioner er omfattet af bekendtgørelserne, at man tolker dem ens i de forskellige ministerier, og at der også i arbejdet indgår en redegørelse vedrørende fordele og ulemper ved at lade loven om børneattester gælde for ansættelser før 2005. Jeg vil sige, at jeg også er skeptisk over for den del af Dansk Folkepartis forslag, fordi der er en lang række problemstillinger, som jeg synes er svære at løfte, hvis vi skal lade sådan en ordning gælde. Men jeg synes, vi skal have det undersøgt, og jeg synes, vi skal kende fordele og ulemper, og så må vi jo tage stilling til det i det videre forløb. Jeg synes sådan set også, det vil være rimeligt i forhold til diskussionen om de 15-18-årige. Jeg er faktisk ikke umiddelbart tilhænger af i første omgang, at det er et greb, vi skal lave der. Jeg tror, oplysning er vejen frem, som også ministeren er inde på, men jeg synes, vi skal have det ind i arbejdet, sådan at vi får alle tingene belyst.

Endelig mener jeg jo også, at vi skal have proceduren for politiets tilbagemelding til de arbejdspladser, som måtte have ansatte, der kunne have en pædofilidom, ind i arbejdet og på plads. Det er de elementer, som jeg synes er vigtige at få med, og selvfølgelig også det, SF foreslår, om behandlings- og rådgivningstilbud. Den pakke synes jeg vil være fornuftig at sætte i gang i forhold til sådan et tværministerielt udvalg, og jeg regner jo med, at ministeren hurtigt kommer med et forslag til det og også en tidsplan, så vi ligesom ved, hvad vi har at forholde os til i forhold til tidsrammen for det her.

Kunne det blive udgangen på debatten om det her beslutningsforslag, vil Socialdemokraterne være meget tilfredse.

Kl. 18:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Kurt Scheelsbeck som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:17

(Ordfører)

Kurt Scheelsbeck (KF):

Jeg holder denne tale på vegne af vores ordfører, hr. Rasmus Jarlov, der desværre ikke kan være til stede.

Pædofili er en forfærdelig forbrydelse, og vi skal naturligvis gøre alt, hvad vi kan gøre, for at sikre vore børn mod denne forbrydelse. Når vi har at gøre med noget så afskyeligt som seksuelle overgreb mod børn, vil vi politikere jo også gerne fremstå handlekraftige, og vi skal også handle, men vi skal handle velovervejet, så vores løsninger kommer til at virke og ikke til at skabe problemer i stedet for.

Børneattesterne er fortrolige oplysninger fra strafferegisteret, der indeholder oplysninger om, hvorvidt personer tidligere har krænket børn seksuelt. Det er allerede i dag obligatorisk, at en arbejdsgiver indhenter børneattester, hvis en medarbejder har kontakt med børn. Vi vil derfor også gerne diskutere, hvor snævert eller bredt definitionen på at arbejde med børn skal være. Vi kan dog ikke støtte, at samtlige ansatte, f.eks. på en kulturinstitution, skal kontrolleres. Der skal være en fornuftig grund til at indhente fortrolige oplysninger om medarbejderne, ellers er det blot unødigt bureaukrati og mistænkeliggørende over for medarbejderne. En rengøringshjælp, som

arbejder om natten og f.eks. aldrig ser et barn, er der ingen grund til at kontrollere.

Kl. 18:23

Man kunne også komme med andre eksempler, hvor det ville være unødvendigt. Ministeren har allerede tilkendegivet, at der vil blive arbejdet på at få belyst en række forhold omkring, hvor meget man kan udvide den personkreds, der skal indhentes børneattester på, herunder hvordan man som arbejdsgiver skal forholde sig, hvis en medarbejder har registrerede forhold på sin børneattest. Det er helt afgørende, at vi ved, hvad vi skal bruge en ekstra kontrol til, før vi igangsætter den. Derfor støtter vi, at ministeren får udredt forholdene, inden vi beslutter, hvad der videre skal ske. Tak.

Kl. 18:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Lone Dybkjær som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 18:19

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil godt takke for ministerens tale. Jeg synes, det er fint, at ministeren er imødekommende og siger, at der er nogle steder, hvor der er nogle huller, og at dem må vi se at få identificeret. Jeg vil så ligesom ministeren også sige, at heldigvis har de 250.000 børneattester, vi har fået ind, vist, at det ikke er en stor gruppe, vi taler om. Det synes jeg er betryggende. Men jeg hører da også til dem, der mener, at en er en for mange, og derfor skal vi da sætte ind på at finde de huller, der er, og så samtidig glæde os over, at det trods alt ikke er et større tal, vi har fundet frem til. Det synes jeg også skal være vores baggrundsviden. Jeg synes, det er problematisk, hvis vi sådan mere generelt er mistroiske over for en gruppe, der tager sig af vores børn. Det kan ikke fremme noget som helst fornuftigt. Det er jeg meget enig med ministeren i.

Så synes jeg også, det er vigtigt, hvis man overhovedet kan få det til at hænge sammen, at få den nye gruppe med, som vi har hørt om for nylig, denne lidt anderledes zone, kan man rolig sige, nemlig de her forhold mellem trænere og dem, der trænes, og de er unægtelig trods alt en anden type end dem, vi har snakket om i forbindelse med de her to beslutningsforslag. Der tror jeg bare, vi er i den situation, at vi ikke ved ret meget om det. Sådan som jeg har fået oplyst, er der lande, der faktisk har arbejdet med de her problemer omkring træner/traineesforholdet – eller hvad vi skal kalde det; jeg ved ikke, hvad de hedder. Det hedder vel ikke elever, vel? (*Kulturministeren* (Per Stig Møller): De trænede). De trænede, ja, o.k. Der har sådan et land som Australien noget, og jeg tror også, Canada har noget. Spørgsmålet er, om vi kunne indhente noget viden på det her område, og det synes jeg måske vi også kan arbejde på. Ministeren kan måske komme med nogle forslag til, hvordan vi kan gribe det an, så vi får nogle af de her erfaringer fra udlandet.

Vi er altså ikke ret langt fremme på det her område. Det synes jeg også pædofilisagen afslørede. Vi har måske ikke haft fokus nok på de her relationer mellem voksne og børn. Man kan næsten sige, det måske er lidt det samme, som at vi heller ikke har været sådan vildt fremme i skoene, når det drejer sig om afklaringer af incestforhold – det tror jeg faktisk godt man kan sige – og derfor er der virkelig rum for forbedring.

Så det, jeg vil opfordre til, er, at vi får at vide, hvad det er ministeren kunne forestille sig man kunne nå frem til, og også at vi prøver at få nogle erfaringer fra udlandet på det her område. Det gælder nok i hvert fald specielt det der forhold mellem trænere og dem, de træner. Der tror jeg altså at der virkelig er noget at hente. Det er jo sådan, at der faktisk ikke er nogen forskning her i landet på det her område. Jeg siger heller ikke, at vi skal lave store forskningsprogrammer, men det kan godt være, at vi skal kigge lidt på det og se, om der ikke er basis for, at vi gør noget mere, end vi gør i dag.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører for nogle af forslagsstillerne, forslagsstillerne for B 8.

Kl. 18:23

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil godt sige tak for debatten i dag, tak for de mange positive tilkendegivelser og tak til ministeren, som er villig til at nedsætte et udvalg; det synes jeg er rigtig, rigtig fornuftigt.

Til Dansk Folkeparti vil jeg sige, at der er to forskellige forslag her, men intentionerne er jo de samme: at lukke de huller, der er i lovgivningen.

Der er ingen tvivl om, at seksuelle overgreb mod børn er modbydelige, og at vi skal gøre alt, hvad vi kan for at forhindre, at de sker, og hvis skaden skulle ske, skal vi stå parat med den allerallerbedste hjælp til barnet og med behandling til gerningsmanden, så vi kan undgå det næste offer. Det er ikke så lang tid siden, at jeg selv besøgte Team for Seksuelt Misbrugte Børn, og der er ingen tvivl om, at de gør et rigtig godt stykke arbejde og et rigtig vigtigt stykke arbejde, men det var bedst, hvis vi kunne undgå, at børn havner der.

Børneattester er en del af det værn, som vi kan stille op, når kendte krænkere søger nyt arbejde, hvor der også er børn. Der er blevet ændret i lovgivningen rigtig mange gange. Flere personalegrupper er blevet omfattet. Jeg synes, det fortæller en lidt trist historie om, at lovgivningen er hullet, og det tror jeg også ministeren har tilkendegivet her i dag.

Begge beslutningsforslag er et forsøg på at lukke hullerne. Jeg havde et spørgsmål til ministeren om de 15-18-årige. Der er jo netop opstået det problem, at der tilsyneladende også er en manglende beskyttelse i forhold til den gruppe. Når 8 pct. af børn og unge i den aldersgruppe har haft et forhold til en ældre træner eller idrætsslærer, kan det være ret problematisk. Det er i hvert fald ulovligt, og jeg synes, vi skal se nærmere på, hvordan børneattester kan være et redskab. I dag er der jo ikke noget krav om, at der skal indhentes børneattester på f.eks. trænere eller idrætsslærere.

Det er godt, at vi får et udvalg, fordi det er så uendelig vigtigt, at vi er rigtig, rigtig præcise med lovgivningen, så den dels giver en ægte beskyttelse af børnene, dels sikrer den balance, der skal være, sådan at straffede ikke forment arbejder overalt. Så jeg synes, det er fint og fornuftigt, at vi får sat os ned og præciseret, hvad det er for nogle krav og får dem formuleret og undersøgt.

Så vil jeg bare sige, at børneattester alene jo ikke gør det. Der er også behov for det her tilbud, som jeg talte om tidligere, til potentielle krænkere, som bare går med tankerne. Jeg tror ikke, ministeren helt forstod mig, men jeg taler om tidspunktet før et overgreb, hvor man alene går med tankerne. Der har man i dag ikke et sted at henvende sig. Man har ikke et behandlingstilbud, som kan sikre, at det ikke på sigt glider og ender med et overgreb. Så det tror jeg vi simpelthen er nødt til se nærmere på og få tilvejebragt. Det samme gælder noget information, så folk ved, hvor de kan henvende sig, når de går med de her ubehagelige tanker. Det synes jeg vi skal give hinanden håndslag på, for det allerbedste, vi kan gøre, er at forebygge, at der overhovedet kommer ofre.

Så synes jeg også, at jeg bliver nødt til at nævne, at den bedste beskyttelse af vores børn får vi jo ved at lære dem at sige fra og mærke, når noget føles forkert. Det kan selvfølgelig være svært for rigtig små børn, men derfor synes jeg også, der er behov for, at vi åbent taler med dem om muligheden for, at de her ting kan forekomme, og at man skal snakke med en voksen om det, hvis man mærker, at der er noget, der er forkert. Jeg synes faktisk, at man bør få det på skoleskemaet, for jeg synes, at det er et kardinalpunkt, at vores børn og unge ved noget om det her, og at det er helt normalt for dem at føle,

at det er forkert, og kontakte en anden voksen. Det er nok den sikreste beskyttelse, vi har af børn overhovedet, hvis vi kan komme den vej.

Så er det helt nødvendigt med behandling til ofrene, når det går galt, og jeg er glad for, at SF i satspuljeforhandlingerne foreslog, at der skulle være et behandlingstilbud for de 15-18-årige. En af de ting, jeg opdagede, da jeg var ude at besøge Team for Seksuelt Misbrugte Børn, var nemlig, at der her faktisk var et hul i indsatsen. Jeg synes, at det er dejligt, at den gruppe nu er sikret.

Til slut vil jeg så bare nævne, at med hensyn til den europæiske børneattest synes jeg, at det er lidt ærgerligt, at vi har et retsforhold, der spærrer for, at vi umiddelbart kan følge med på en lovgivning, som beskytter børn bedre imod seksuelle overgreb, sådan som landet ligger lige nu.

Tak for debatten og tak for de positive tilkendegivelser.

Kl. 18:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. René Christensen som ordfører for forslagsstillerne på B 10.

Kl. 18:28

(Ordfører for forslagsstillerne)

René Christensen (DF):

Jeg vil også starte med at sige tak for debatten, som jeg synes har været god, og selvfølgelig også sige tak til ministeren, som allerede har nikket anerkendende til de to forslag her og har lagt op til, at vi skal nedsætte en arbejdsgruppe, som arbejder fremadrettet med de spørgsmål, som er blevet stillet i forbindelse med forslagene. Det hilser vi selvfølgelig meget velkommen.

Der har været nogle ting, som vi har talt om her, bl.a. det bagudrettede, og det betyder faktisk meget for Dansk Folkeparti, at det kommer med, sådan at vi ikke kommer ud for, at der ude i institutionerne reelt går nogle, som har de her tilbøjeligheder, og som vi ikke kan få fat i og få synliggjort. I den forbindelse hilser vi meget velkommen, at man laver sådan en gruppe, og der er det selvfølgelig utrolig vigtigt, at der også bliver etableret kontakt til fagbevægelsen. Jeg er overbevist om, at man kan få lavet en fornuftig aftale med arbejdsmarkedets parter, også med hensyn til det bagudrettede.

Jeg vil sige, at den lovgivning, vi har i dag, jo har vist, at den virker. Det er rigtig godt, at man har fundet disse 52 personer, som reelt og aktivt har været ude at søge en stilling, som har med børn med at gøre, selv om de også aktivt har været krænkere tidligere. Så vi kan se, at lovgivningen virker, men det har desværre vist sig, at der er nogle huller.

Ministeren var jo inde på, at persongruppen skal afgrænses, og det er vi meget enige i, men vi har lagt op til, at alle, der kommer i en ejendom eller institution, hvor det primære arbejde drejer sig om børn, skal aflevere en børneattest, og det gælder også dem, der kommer og gør rent om natten. Det vil betyde, at hvis arbejdet ændrer sig og man f.eks. pludselig finder ud af, at rengøringspersonalet skal være del af et beredskab om morgenen og derfor også skal færdes blandt børnene, så vil vi ikke komme ud for den situation, at arbejdsgiveren ikke lige har husket at få bedt om en børneattest, når der nu er blevet ændret arbejdsadfærd. Så derfor mener vi i hvert fald, at den gruppe skal være helt klar.

Så er jeg fuldstændig enig med ministeren i, at der også er nogle grupper, som ikke skal have børneattester, og jeg synes, at vi skal bruge udvalgsbehandlingen og selvfølgelig også det arbejde, som bliver i forbindelse med arbejdsgruppen, til at finde ud af, hvordan vi får defineret de her grupper.

Den anden ting, der også er blevet talt om her, er de 15-18-årige. Her har vi en lidt anden udfordring, synes jeg, for det er jo ulovligt, men man skal også huske på, at man her har med nogle unge at gøre, hvor hormonerne farer rundt i kroppen. Der er to ting i det: Jeg me-

ner bestemt, at der skal kræves en børneattest, men det skal følges op med, at folk får at vide, hvad det er for en stilling, de har fået, når de er blevet trænere. De har fået en autoritet, som kan misbruges i specielle tilfælde.

Man kan sagtens forestille sig en 17-årig dreng, som bliver træner for et badmintonhold, og så er der nogle 15-årige piger, som står med våde øjne og kigger på den her træner, og det er også ham, der sætter dem på holdet, det er ham, der bestemmer, hvem der kommer med ud at spille, så han har en autoritet, som han ikke må misbruge. Der mener jeg bestemt, at børneattesten er en ting, men oplysning er meget, meget vigtigt. Det er utrolig vigtigt, at de frivillige organisationer og idrætsklubber får fortalt de her unge trænere, hvad det er, de går ind til, når de vælger at blive trænere for et hold. Det håber vi også at arbejdsgruppen vil arbejde videre med.

Så vi er glade for det, der er sagt her i dag, og vi ser meget frem til, at denne arbejdsgruppe bliver nedsat, og så ser vi selvfølgelig også frem til, at vi får en dato for, hvornår vi kan forvente at få et lovforslag, så vi kan få lukket de her huller hurtigst muligt.

Kl. 18:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Kulturministeren.

Kl. 18:32

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jeg tager ikke ordet for at genoptage debatten, jeg synes, den har været klog, den har været konstruktiv, så det er slet ikke det, men fru Karina Lorentzen Dehnhardt, som jeg ikke siger det her for at polemisere med, efterlyste behandlingstilbud for folk, der føler sig fristet og egentlig gerne vil have hjælp til ikke at realisere det. Og der ville jeg bare give nogle oplysninger, også fordi det jo er rart for offentligheden at vide, at de findes.

Der findes faktisk en række behandlingstilbud, f.eks. AlbaHus, som yder rådgivning og behandling til voksne, som har været udsat for overgreb i barndommen, eller som har krænket andre. Derudover har Region Hovedstadens psykiatri, JanusCentret og Red Barnet oprettet hjemmesiden www.brydcirklen.dk. Målet med hjemmesiden er at oplyse om, hvor man kan få hjælp, hvis man har seksuelle tanker og fantasier om børn, og det var det, der interesserede spørgeren. Hjemmesiden henviser bl.a. til Sexologisk Klinik, som siden 2004 har tilbudt rådgivning og behandling til voksne med seksuelle tanker om børn.

Jeg siger ikke det her for at genoptage debatten, men for at give denne praktiske oplysning, for jeg synes, det var et meget vigtigt spørgsmål, der blev rejst. Det her er jo den forebyggelse, og folk, der søger forebyggelse, skal jo have hjælp.

Kl. 18:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Nu tror jeg ikke, der er flere, der har bedt om ordet – det er der ikke, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Af kulturministeren (Per Stig Møller).

(Fremsættelse 10.11.2010).

Kl. 18:33

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Troels Christensen for Venstre.

Kl. 18:34

(Ordfører)

Troels Christensen (V):

Kommunalreformen er på plads. Overgangsordningen er nu også på plads, og her tænker jeg specielt på, hvor de kulturinstitutioner, som tidligere var i amterne, nu er hængt op. Det er der styr på nu, og derfor er der også god mening i at få kigget på selve det tilsyn, der skal være, i forbindelse med at man får det statslige tilskud. Det er sådan, at Kulturministeriet har ikke mindre end 800 ikkestatslige institutioner, som får tilskud af den ene eller den anden art – det er i nærheden af 2,2 mia. kr., der deles ud – og der er det klart, at det giver god mening at få styr på de ting og at få forenklet de ting, vilkårene, så man kender aftalegrundlaget, og sådan at vi får orden på de sager.

Selve målet med lovforslaget er jo, at man ligesom skal forbedre overblikket over hele det her regelsæt ved at få nogle ensartede regler for de krav, der stilles op, til økonomiske og administrative forhold hos de her modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet. Sagt med andre ord: Lad os få et system, så det kun er få love og få bekendtgørelser, der ligger til grund for selve styringen af de her mange midler.

Lovforslaget indebærer jo ikke en udvidet regulering – vi er altså meget optaget af i Venstre, at det ikke bliver en udvidet regulering af de her 800 ikkestatslige institutioner, som Kulturministeriet giver basistilskud til – men at man samler det og hovedsageligt, at de eksisterende regler af økonomisk og administrativ karakter bliver forenklet, bliver harmoniseret og bliver mere gennemskuelige. Det er utrolig vigtigt, for vi skal tænke på, at vi jo er inde at røre ved kernen af selve selvejet, når man går ind og kigger på at skulle have godkendt vedtægter. Så vi er meget opmærksomme på, som der står i bemærkningerne, at lovforslaget absolut ikke skal indskrænke foreningernes autonomi; det er vi meget opmærksomme på.

Så derfor er vi også meget tilfredse med, at der i den planlagte bekendtgørelses bestemmelser om indsendelse af de her budgetter og regnskaber er mulighed for at graduere i forhold til størrelsen af de ydede tilskud, altså så vi får en bagatelgrænse, som ministeren skal ind at kigge på. Og der er det jo altså vigtigt, at vi ikke skyder spurve med kanoner, vil jeg sige. Det skal være sådan, at man opfatter det som en hjælp, når de gode folk i ministeriet indkalder vedtægter og regnskaber, når de skal files til, sådan at vi ikke træder de selv- ejende over tærne.

Det er vigtigt for os i Venstre, at vi ikke kommer til at opfatte det her som noget, hvor Big Mother skal ind over for at besværliggøre hverdagen for alle de ildsjæle, der arbejder med kulturen. Det kan jeg se at ministeren også nikker til, så det er rigtig godt. Vi accepterer ikke øget statskontrol – det er vigtigt at få sagt – men der skal være orden i sagerne. Det skal være enkelt, og det skal være transparent og gerne efter nogle standarder, som der er lagt op til her.

Til sidst vil jeg sige, at vi også glæder os over, at der er lavet sådan en indkøringsfase, så man har 1 år til at få tingene på plads. Jeg håber, at det bliver med god pædagogisk rådgivning og vejledning, at ministerens folk tager kontakt til de her mange institutioner, sådan

at vi gnidningsfrit kan få nogle gode transparente løsninger, alle kan være tilfredse med.

Venstre støtter forslaget.

Kl. 18:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Mogens Jensen for en kort bemærkning – nej, det er som ordfører. Beklager. Det er hr. Mogens Jensen som ordfører for Socialdemokraterne. Velkommen.

Kl. 18:38

(Ordfører)

Mogens Jensen (S):

Tak. Også Socialdemokraterne kan støtte hensigten bag det her lovforslag, nemlig at skabe en mere hensigtsmæssig regulering af ikke-statslige tilskudsmodtagere, hvis driftsomkostninger i overvejende grad finansieres af staten. Der er grund til at forenkle, præcisere og samle de eksisterende regler, der er på det økonomisk-administrative område, og som altså gælder op mod 800 modtagere af driftstilskud på Kulturministeriets område. Og der er også grund til at give tilskudsmodtagerne et bedre overblik over de regler, der tilknytter sig det tilskud, som de får, og også til at skabe større ensartethed i de regler, som gælder.

Jeg vil sige, at jo enklere, jo bedre, både for ministeriet og for tilskudsmodtagerne, men selvfølgelig med det klare udgangspunkt, at det skal være tydeligt og gennemsigtigt, hvad statens midler anvendes til, og det skal også sikres, at det selvfølgelig sker på en ordentlig og betryggende måde. Og nu skal jeg ikke sådan gennemgå, hvad lovforslaget nærmere går ud på, for det har den forrige ordfører jo gjort så udmærket, men kun sige, at jeg synes, at hensigten er meget fornuftig. Men der er et par spørgsmål, som jeg synes der er grund til at rejse, og som vi kan give ministeren mulighed for enten at adressere her eller i udvalgsarbejdet.

Det første er jo, om de her nye regler giver mere bøvlg og administration for foreningerne og tilskudsyderne, end tilfældet er i dag. For jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi med nye og mere ensartede regler forenkler administrationen og letter de administrative byrder og ikke gør dem unødvendigt større, særlig for de tilskudsmodtagere, som ikke har ansat administration. Og som det også fremgår af lovforslaget, i hvert fald af høringsbemærkningerne, er der jo også nu sat en bagatelgrænse, så f.eks. 25 pct. af tilskudsmodtagerne ikke behøver at indsende budget og revideret regnskab. Men et spørgsmål til ministeren må være, hvordan det forholder sig med de øvrige tilskudsmodtagere. Vil der her komme mere administration, som det jo f.eks. anføres af Radio- og tv-nævnet i deres høringssvar? Jeg synes, det er vigtigt, at vi får klarhed om det.

Det andet spørgsmål handler om, hvorvidt Kulturministeriet skal godkende budgetter for tilskudsmodtagerne, som der også lægges op til i lovforslaget. Der må vi jo stille spørgsmålet, om det ikke er i modstrid med eller et indgreb i foreningernes autonomi og selvbestemmelsesret. Sådan som jeg læser lovforslaget, også efter at have læst de kommenterede høringssvar, skal tilskudsmodtagere af en vis størrelse indsende deres budgetter til godkendelse, og der synes jeg, vi er nødt til at spørge: Hvorfor det? Jeg synes selvfølgelig, det er forståeligt, at der er regler for regnskab og revision, så vi kan have sikkerhed for, at tilskuddene bruges fornuftigt og ordentligt, og at der er gennemsigtighed, men jeg synes, vi savner et svar på, hvorfor ministeriet skal godkende budgetter. Men jeg kan også se ud af høringssvarene, at der har været et møde mellem ministeren og nogle af tilskudsmodtagerne om det her, og jeg vil selvfølgelig gerne høre, hvad der er kommet ud af det. For det må være klart, at i Foreningsdanmark må foreningerne selvfølgelig have deres selvbestemmelsesret og deres autonomi; det må stå helt klart, selv med et lovforslag som det her, der jo egentlig handler om at forsøge at forenkle reglerne for tilskudsmodtagere.

Men med de bemærkninger tilkendegiver jeg, at vi støtter hensigten med lovforslaget og hovedindholdet i lovforslaget, men har de her par spørgsmål, som vi gerne vil have belyst, enten i dag eller under udvalgsbehandlingen.

Kl. 18:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Karin Nødgaard som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 18:42

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Vi har jo hørt lidt fra de tidligere ordførere om, at det netop drejer sig om at gøre det enklere for de institutioner, der hvert år modtager tilskud fra Kulturministeriet, så jeg vil ikke sådan i det hele gentage det. Men må jeg alligevel sige, at jeg synes, det må opfattes som en lettelse både for ledelserne og for bestyrelserne for de enkelte institutioner, når reglerne nu vil blive gjort mere ensartede og de samles ét sted. Kommunalreformen har jo medvirket til, at der er opstået et behov for en samlet regulering på området for disse institutioner, hvilket bl.a. skyldes, at der i forbindelse med amternes nedlæggelse blev ændret på, hvem der var hovedtilskudsydere, og det blev på flere områder staten, der fik denne rolle.

Dansk Folkeparti ser med glæde på, at der med lovforslagets gennemførelse vil ske en forenkling og en harmonisering, samt at det bliver tydeligere, hvilke krav der stilles fra ministeriet til f.eks. regnskabsaflæggelse og revision. Fremover er der klare regler for, hvad Kulturministeriet kan og skal gøre, hvis beløbsmodtagerne ikke bruger pengene i overensstemmelse med bevillingen eller der er risiko for, at pengene går tabt, fordi institutionen f.eks. er ved at gå konkurs eller standse sine betalinger.

Så derfor støtter Dansk Folkeparti forslaget og finder det positivt, at der nu sker en forenkling, som også de selvejende institutioner og foreninger bør være tilfredse med.

Kl. 18:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Pernille Frahm som ordfører for SF.

Kl. 18:44

(Ordfører)

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil på SF's vegne sige, at vi også støtter forslaget, fordi det jo er en nødvendig efterrationalisering – eller hvad man skal sige – på kommunalreformen og på, at man har overflyttet en del kulturinstitutioner og nogle kulturmidler og sådan noget.

Så det er jo dødfornuftigt at få det gjort, og det er faktisk også et ganske godt eksempel på, at ministeren er i stand til at lytte – det er han selvfølgelig ikke lige nu, kan jeg se, men i det hele taget – for af bemærkningerne til det første udkast til lovforslaget kan man se, at der har været en lang række indvendinger, som ministeren, så vidt jeg kan se, har ...

Kl. 18:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Kulturministeren skal, vil jeg sige, også lytte til debatten i Folketingssalen.

Fru Pernille Frahm har ordet.

Kl. 18:45

(Ordfører)

Pernille Frahm (SF):

Ja, når jeg nu står og siger, at ministeren er i stand til at lytte, synes jeg næsten at ministeren også skal høre det, for det er jo en slags ros.

Altså, ministeren har faktisk lyttet til de indvendinger, der har været til det første udkast, der har været sendt rundt til høring, og det ser ud til, at de indvendinger, der er kommet, både fra DGI, Danmarks Idræts-Forbund og Dansk Firmaidrætsforbund og fra Kommunernes Landsforening, alle sammen er blevet taget med i det udkast, som vi behandler her i dag, og det synes jeg at ministeren skal have ros for.

Vi vil selvfølgelig bare lige sådan for en sikkerheds skyld tjekke op på, om det nu også alt sammen er til deres tilfredshed, men dem, som jeg har talt med, har i hvert fald været tilfredse med det, så hermed foreløbig et positivt tilsagn fra SF.

Kl. 18:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Kurt Scheelsbeck som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:46

(Ordfører)

Kurt Scheelsbeck (KF):

Som det allerede er blevet oplyst, kan hr. Rasmus Jarlov ikke være til stede, så jeg har lovet at afgive denne begrundelse for, hvorfor Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget:

Der er grundlæggende tale om en regelforenkling, og med lovforslaget ensretter vi en masse forskellige regler for, hvordan institutionerne, som ligger under Kulturministeriets vinger, skal styres. Der lægges ikke op til, at praksis som sådan skal ændres, men blot til, at rammerne for, hvordan organisationerne bliver styret, skal ensartes. F.eks. beskrives det, hvordan vedtægterne skal bygges op, men det nærmere indhold af vedtægterne for de forskellige institutioner kommer vi dog ikke med dette lovforslag til at ændre noget i.

Kulturministeren får ret til at fastsætte regler og procedurer for, hvordan der skal budgetteres og føres tilsyn.

Det er vores opfattelse, at denne regelforenkling, hvormed reglerne for at styre kulturinstitutionerne samles i nogle få love, vil give en øget gennemsigtighed, overblik over reglerne og noget mindre bureaukrati. Derfor støtter vi forslaget.

Kl. 18:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Johs. Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 18:47

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Radikale Venstre kan i lighed med de øvrige partier støtte lovforslaget. Som det allerede er blevet sagt, er der i den korte udgave lagt op til, at man gennemfører en ret lang række forenklinger og en samling af tilgangen til, hvordan det her område skal administreres, og det kan vi i udgangspunktet ikke være andet end positive over for.

Sagt med et smil på læben, må jeg også sige, at vi må sikre, at det så sker; der er jo gennem historien set eksempler på, at selv om man har villet forenkle noget, har man kompliceret sagerne yderligere. Men det er min vurdering, at det, der lægges op til her, rent faktisk også vil leve op til det formål, som er blevet udtrykt, og vi har selvfølgelig også under udvalgsarbejdet lejlighed til at bore dybere ned i det. Men der er et godt udgangspunkt her.

Der er kun enkelte elementer, som vi skal have kigget en lille smule nærmere på, også i udvalgsarbejdet. Der er jo en række bemærkninger fra foreninger, som har sagt, at det er vigtigt, at foreningernes autonomi ikke bliver indskrænket, altså deres selvstændighed. Men også det er der jo, så vidt jeg kan bedømme, taget højde for i forbindelse med ministeriets behandling af høringssvarene, og det er, som det også blev sagt af fru Pernille Frahm, absolut positivt.

Så det er vores bedømmelse, at der fra ministerens side er en god tilgang til hele det her felt, og vi kan som sagt støtte lovforslaget.

Kl. 18:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Kulturministeren.

Kl. 18:48

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jeg skal bare takke alle Folketingets partier for den opbakning, der har været til forslaget, som jo ganske rigtigt har til formål at være enkelt, transparent, og det er faktisk det, som hr. Troels Christensen nævnte, der er formålet med det, og som hr. Mogens Jensen nævnte: jo enklere, jo bedre. Det, der sker, er, at lovforslaget tjener udelukkende til at samle disse regler, som man har rundtomkring, ét sted og på den måde gøre det enklere at danne sig et overblik over de gældende regler. Det skulle så forenkle det og gøre det mere transparent i stedet for at have mange forskellige regler. Og er der nogen, der spørger, om det giver mere bøvvl og administration, så var formålet det modsatte, fordi det netop bliver meget enklere, og man derfor er mindre i tvivl om, hvad man må og ikke må.

Det er klart, at omkring budgetterne har Kulturministeriet, vil jeg sige til hr. Mogens Jensen, en forpligtelse til at føre tilsyn med den måde, tilskuddene fra Kulturministeriet anvendes på. Anvendes de forkert, og vi ikke har ført tilsyn med det, så skal vi jo nok ikke se en kulturminister undgå at blive kaldt i samråd i Folketinget. Så tilsynet og kontrollen med budgetterne, sagt til hr. Mogens Jensen, tror jeg faktisk er nødvendigt, for i det øjeblik det svigter, vil hr. Mogens Jensen jo være en af de første, der kalder kulturministeren over i samråd. Det er jo altså også i overensstemmelse med principperne for god tilskudsforvaltning.

Så er der også bagateller, og det her drejer sig jo altså om minimumsregler, som hr. Johs. Poulsen var inde på. Det, man stiller, er en række minimumskrav til, hvilke bestemmelser der skal indgå i vedtægterne, hvorved man altså ikke begynder at styre for foreningerne. Det er minimumskrav, man stiller. Der har vi så på Kulturministeriets område beskrevet reglerne om økonomiske og administrative forhold flere forskellige steder hidtil. Det, vi nu gør, er altså at samle reglerne og gøre dem ens for alle, der modtager driftstilskud. Og så, også som en imødekommelse af hr. Mogens Jensen, lægger forslaget jo bl.a. op til, at der skal ske en graduering af kravene i forhold til en vurdering af væsentlighed og risiko for netop at undgå bagatelbureaukrati. Det kommer til at betyde, at der til hver modtager af små tilskud stilles mere lempelige krav end til de øvrige tilskudsmottagere.

Så vil jeg godt takke fru Pernille Frahm – og undskyldte et øjeblik uopmærksomhed – for, at netop fru Pernille Frahm har bemærket, at der er taget hensyn til høringsrunden, og at det afspejler sig i forslaget. Tak.

Kl. 18:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, lov om værdipapirhandel m.v., møntloven og forskellige andre love. (Kompetencekrav for finansielle rådgivere, risikomærkning af lån, aflønningspolitik, ophævelse af stemmeretsbegrænsninger, oplysningsforpligtelse for udstedere af værdipapirhandler, offentliggørelse, administrative bødeforelæg, clearing og afvikling af betalinger, indløsning af mønter m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 09.11.2010).

Kl. 18:51

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Torsten Schack Pedersen som ordfører for Venstre.

Kl. 18:51

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er et meget omfattende lovforslag fra økonomi- og erhvervsministeren, vi nu skal behandle. Jeg vil allerførst kvittere for, at vi fik flyttet denne førstebehandling, således at vi som ordførere fik bedre tid til at gennemgå det meget omfattende materiale grundigt, inden vi skulle til første behandling.

Det finansielle område har siden finanskrisen påkaldt sig meget opmærksomhed. Vi har lavet en stribe af tiltag og ændringer for at sikre en bedre regulering, mere gennemsigtighed og også sikre de nødvendige redskaber, således at vi kan sikre troværdighed omkring den finansielle sektor – ikke blot for den finansielle sektors skyld, men i allerhøjeste grad fordi problemer i den finansielle sektor kan sprede sig til resten af økonomien og også til familiernes økonomiske forhold. Derfor har hele samfundet en stor interesse i, at vi har en tidssvarende, moderne og effektiv regulering af den finansielle sektor.

Dette lovforslag indeholder en lang række elementer. Jeg vil fremhæve nogle af de centrale dele.

I forligskredsen har vi lavet en aftale om, at regler for aflønning i den finansielle sektor meget lægger sig op ad EU's kapitalkravsdirektiv, men på visse områder går vi videre i Danmark. Det så på et tidspunkt faktisk ud til ikke at være muligt, men regeringens arbejde i EU i forhold til ønskerne i forligskredsen bar frugt, og det muliggjorde så, at vi i forligskredsen kunne lave et loft over aktieoptioner, for det blev en mulighed, medlemslandene kunne gå videre med. Det betyder nu, at vi indfører et loft på 50 pct. på den variable lønandel, og direktivet siger, at her skal mindst 50 pct. være i form af aktier eller aktieoptioner. Med aftalen i forligskredsen begrænses i Danmark bestyrelses- og direktionsmedlemmers maksimale aktieoptionsandel til 12½ pct. af lønnen.

Med forslaget stilles der også krav til kompetencerne hos finansielle rådgivere. Vi har under finanskrisen desværre set eksempler på, at almindelige bankkunder er blevet solgt finansielle produkter af temmelig kompliceret karakter, også uden sikkerhed for at kunden og bankpersonalet var inde i produkternes karakteristika og risikoprofil. Derfor stiller vi nu krav om kompetencerne til bankrådgiverne, når de skal sælge disse produkter.

Der skabes nu mulighed for, at Finanstilsynets vurdering af finansielle virksomheder kan offentliggøres. Tidligere har det alene været penge- og realkreditinstitutter, der har været omfattet af disse regler.

Finanstilsynet får også mulighed for at udstede administrative bøder. Generelt skal vi her i Folketinget være varsomme med lovgivning omkring administrative bøder, men de retssikkerhedsmæssige hensyn er klare og velbeskrevne i dette forslag. Når overtrædelsen er klar og den indrømmes fuldstændig, så er det selvfølgelig hensigtsmæssigt, at vi kan få lukket en sag hurtigt og effektivt ned med en administrativ bøde, i stedet for at sagen skal gå igennem det traditionelle strafferetlige system. Såfremt der ikke er enighed herom, må sagen selvfølgelig gå sin slagne gang gennem domstolene.

De lovgivningsmæssige bestemmelser om stemmeretsbegrænsninger for spare- og andelskasser fjernes med dette lovforslag, og det ved jeg er noget, der har optaget mange. Med en overgangsperiode på 2 år kan sparekasser og andelskasser indføre stemmeretsbegrænsning i deres vedtægter. Så hvis de ønsker det, kan de altså fortsætte med de nuværende vilkår, blot i deres vedtægter i stedet for i loven.

Jeg har ikke været omkring alle elementer i lovforslaget. Det er som sagt meget omfattende, men grundlæggende handler det altså om at styrke troværdigheden omkring den finansielle sektor, øge gennemsigtigheden og forbedre kontrollen af den finansielle sektor. For et samfund i vækst og velstand kræver en velfungerende og effektiv finansiell sektor. At kunne rejse kapital til investeringer er helt centralt i en økonomi, hvor målet er vækst. Derfor bakker vi i Venstre naturligvis op om forslaget og de aftaler, vi har indgået i forligskredsen.

Kl. 18:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jens Christian Lund som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 18:56

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Når jeg ved næste valg træder ud af dette høje Ting, vil jeg selvfølgelig kigge tilbage og spørge: Er der noget, du har opnået? Og så vil jeg i hvert fald sige, én ting, jeg ikke har opnået, er at gøre de finansielle love simple. Det er de ikke. Det har jeg talt med ministeren om flere gange, og jeg synes, det er uforståeligt, at vi ikke gør det bedre over for borgerne og de virksomheder, vi skal lovgive for. Men jeg vil dog her ved L 49 rose ministeren, for her lykkedes det os for første gang at få en teknisk gennemgang før første behandling. Det var fint, og jeg vil gerne rose formandskabet, fordi man udsatte behandlingen, så vi fik lejlighed til at sætte os bedre ind i denne mammutlov.

L 49 ændrer rigtig mange love – jeg skal ikke sige, hvor mange love det er, for det er ikke talt op, og jeg er ikke engang sikker på, at embedsmændene helt er klar over, hvor mange love det er, der bliver ændret ved det her. Derfor vil jeg koncentrere mig om de væsentligste emner, ligesom Venstres ordfører gjorde.

Når L 49 træder i kraft den 1. januar, vil der være regler for aflønning af direktion, nøglepersoner, bestyrelsesmedlemmer m.fl. i finansielle virksomheder. Det gennemgik Venstre på en udmærket måde, så det vil jeg ikke gå ind i. Men jeg vil godt sige til ministeren, at det ikke er for tidligt, at vi får lovgivet om det; det er for sent. Og vi havde nok også gerne set nogle skrappe regler, det ved ministeren godt fra forhandlingerne. Men vi håber nu, at det, der er blevet vedtaget her via positive mennesker, vil gøre, at folk opfører sig ordentligt. For det, der skete, fordi regeringen var kommet for sent, var jo, at nogle bankdirektører opførte sig som banditter i habitter. Det er ikke særlig hensigtsmæssigt, og det har kostet skatteyderne og samfundet ufattelig mange penge, og jeg synes, det er træls, at vi ikke har fået lovgivet om det her på et tidligere tidspunkt.

Lad mig slå fast her, at vi også gerne vil have synlighed om aflønning af direktion og bestyrelse, og vi håber, at branchen vil indføre en kodeks, der kræver det. Hvis ikke branchen vil det, håber jeg,

ministeren nu bagefter vil gå op på talerstolen og sige: Så er jeg enig med Lund i, at vi vil lovgive om det. Generelt bakker vi altså denne del af loven op, selv om det kunne have været bedre og er kommet for sent.

Et andet væsentligt område, der bliver forbedret ved dette lovforslag, er gennemsigtighed og rådgivning for forbrugerne, som Venstre også var inde på. Vi er enige i de ting, der er, vedrørende de finansielle rådgivere. Det er vigtigt, at de får en bedre uddannelse, at de gennemgår nogle prøver og får nogle bedre kompetencer. Men jeg vil da også godt lige sige her, at selv om det sammen med de vedtagne markeringer af de finansielle produkter i grønne og gule og røde produkter vil give kunderne bedre muligheder, skal vi ikke glemme, at der efter min mening også har været banker, der bare har ladet stå til; så vi kan ikke bare sige, at det er medarbejderne, der er skyld i det. Vi er tilfredse med, at kravene, uddannelsesforløbene og prøverne udarbejdes i samarbejde mellem branchen, forbrugerne og Finanstilsynet, og vi er tilfredse med de øgede krav om offentliggørelse. Hvis det her havde virket før, tror vi, at der havde været chance for, at de forfærdelige sager med Roskilde Bank, EBH Bank osv. ikke havde været der. Det er træls, at vi i dag skal diskutere, om det er bagmandspolitiet, der har kapacitet nok, i stedet for at have fået lavet nogle ordentlige regler.

Vi er også godt tilfredse med muligheden for de administrative bødeforlæg, når vi er enige om, at enten vedtager vi ved lov, hvilke typer bøder der skal være, eller også er det domstolspraksis. Så det er fint, og vi mener også, at retssikkerheden er i orden, fordi virksomheden jo skal erklære sig skyldig og acceptere bøden.

Overraskende nok er der i L 49 lovgivet om almenyttige organisationer. Jeg vil godt sige til ministeren, at hvis vi havde været logiske, havde vi lavet en speciel lov om det. Det hænger ikke sammen med det andet. Men det ville jo være alt for simpelt, så derfor har vi også taget det med i den her lov. Selv om vi er uenige i det formelle, er vi enige i intentionerne i denne del af L 49. Vi vil gerne sikre os, at organisationer undgår bevidst eller ubevidst at støtte terrorvirksomhed, og vi er tilfredse med kravene om, at man skal kende bidragsydere, der giver beløb over 100.000 kr., og at det er lige så væsentligt, at organisationerne skal kende modtagere af beløb på 100.000 kr. eller mere. Terror er en så vigtig sag, at vi skal gøre alt for at forhindre det.

Det sidste, jeg vil orientere om – jeg skal nok gøre det meget hurtigt (*Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):* Det regner jeg også med) – er fjernelse af et lovmæssigt krav om stemmeretsbegrænsning med en overgangsperiode på 2 år. Det er væsentligt at slå fast her, at det ikke betyder, at virksomhederne ikke kan lave stemmeretsbegrænsninger, og jeg vil gerne have, at ministeren, når ministeren kommer på talerstolen, siger, at både Falster Andelskasse, Midelfart Sparekasse osv. kan blive ved, som de altid har gjort; de kan bare selv bestemme det nu, der er ikke lovgivet om det, og der sker ikke nogen ændringer. (*Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):* Ja, tak!) Generelt støtter vi forslaget. Tak, fordi jeg fik ordet.

Kl. 19:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det er altid godt med en mild pression, når man er ved at overskride taletiden. Så det var bare derfor, hr. Jens Christian Lund.

Næste ordfører er fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 19:02

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Dette lovforslag er jo noget af en moppedreng af et lovforslag på over 250 sider. Men det er også et resultat af flere års arbejde i et udvalg og flere brede forlig her i Folketinget. Som det også fremgår,

er lovforslaget faktisk et kompleks af et lovudkast, der efter mange høringer er syet sammen til ét lovforslag.

Som det fremgår af lovforslaget, drejer det sig om aflønning i den finansielle sektor, øget gennemsigtighed og rådgivning samt styrket tilsyn og skærpede sanktionsmuligheder. Jeg vil ikke gå i detaljer, da lovforslaget er meget omfangsrigt. Vi har haft muligheden for at få en meget detaljeret gennemgang i Erhvervsudvalget, samtidig med at førstebehandlingen blev udsendt, så vi fik mere tid til at gennemgå forslaget. Det vil jeg gerne kvittere ministeren for.

Som sagt har vi sammen med andre partier i Folketinget indgået et forlig om bl.a. aflønning i den finansielle sektor, om bedre uddannelse hos medarbejdere i den finansielle sektor og om skærpede sanktionsmuligheder til Finanstilsynet, der kan forpligte alle finansielle virksomheder til at offentliggøre oplysninger, der er nødvendige, for at indskydere og aktionærer kan få tilstrækkelige økonomiske oplysninger.

Vi må desværre erkende, at alle disse nye regler er nødvendige. Vi har haft for stor tillid til den finansielle sektor, som både har vildledt og ført uansvarlig udlånspolitik. At det er gået så galt, kunne ingen forudsige. Nu er vi ved at rydde op, og vi er heldigvis snart ved vejs ende.

Vi kan se af høringsnotatet, at der har været mange bemærkninger, og der er sket ændringer i det lovforslag, vi behandler i dag, i forhold til de udkast, der er sendt i høringer. Men derfor kan der jo stadig væk godt være forhold, som skal behandles i udvalget. Vi ser derfor frem til, at vi kan få vendt de mere detaljerede forhold i udvalgsbehandlingen.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 19:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Hanne Agersnap som ordfører for SF.

Kl. 19:04

(Ordfører)

Hanne Agersnap (SF):

SF har arbejdet for en bedre rådgivning og større ansvarlighed inden for den finansielle sektor. Målet har hele tiden været, at private bankkunder skal kunne føle sig trygge ved deres pengeinstitut, og at sunde virksomheder skal kunne låne den nødvendige kapital, så de kan være med til at sikre vækst og beskæftigelse i det danske samfund. Med det her lovforslag kommer vi et væsentligt skridt nærmere en øget tryghed for bankkunderne.

Vi har også hele tiden sagt, at det er væsentligt, at vi i Danmark følger, når der er positive opstrammende initiativer fra EU og på globalt plan. Men samtidig skal vi også sikre os, at vi opnår den styrkelse af ansvarligheden inden for den finansielle sektor, som vi mener at der er brug for. Derfor er det også væsentligt med yderligere nationale tiltag som det her.

Alt i alt er vi derfor tilfredse med det, der ligger nu, selv om det, havde vi selv kunnet bestemme, havde set anderledes ud. Vores konkrete bemærkninger er, som følger:

Vi er i SF glade for, at der er kommet nogle skærpede krav til aflønningerne i den finansielle sektor. Vi havde også gerne set enkelte justeringer i aftalen i forhold til aflønninger, bl.a. at udbetalingen af de variable lønudgifter sker over flere år. Men vi er trods alt glade for de justeringer, der er kommet.

Vi anerkender som i flere af høringssvarene, at lovforslaget alene gælder for danske virksomheder, men ikke udenlandske filialer i Danmark. Det er en svaghed, men vi forventer dog, at EU-landene generelt indfører skærpede krav.

Også de flere kompetencekrav til de finansielle rådgivere er helt afgørende. Rådgiverne sidder dagligt over for bankkunder, der træf-

fer betydningsfulde valg i deres liv; de har selvfølgelig krav på den bedst mulige rådgivning. Vi havde gerne set et krav om en certificering, men det er trods alt lykkedes at sætte ekstra fokus på de store problemer med forkert håndtering, der har været på området.

Vi havde også gerne set, at man havde øget kravene til bankbestyrelsernes kompetencer. Erfaringerne har desværre vist os, at bankbestyrelserne ikke nødvendigvis har de kompetencer, der er behov for. De har i hvert fald været for ukritiske og passive i håndteringen af direktionernes fremlæggelser og meldinger. Vi havde bl.a. gerne set en nærmere beskrivelse af de kompetencer, man mener at der er behov for i bestyrelserne, ligesom vi ønskede at sikre en diversitet i bestyrelserne, så der sikredes bredere og mere forskellige kompetencer.

Med lovforslaget kommer der også et forbud mod at lånefinansiere kunders køb af bankens aktier m.v. Det er en naturlig fortsættelse af bestemmelserne i Bankpakke II. Dermed sikres det, at rådgiverne ikke må udnytte deres kunderelation til at få kunderne til at tage risiko for bankens ønskede vækst. Det er vi selvfølgelig fuldt ud tilfredse med, ligesom vi er tilfredse med, at det præciseres, at det også gælder i tilfælde, hvor tilbud om lån ikke gives på bankens initiativ.

Så alt i alt bakker vi som forligspart op om lovforslaget. Men jeg vil allerede nu bebude et spørgsmål, som jeg vil bede ministeren om at belyse under udvalgsbehandlingen. Det drejer sig om de byrder, dette lovforslag pålægger indsamlingsorganisationerne for at forhindre hvidvask og terrorfinansiering. Er det byrder, der står mål med risikoen, og er de relevante i den danske sammenhæng? Jeg kunne godt tænke mig, at vi fik et notat om proportionaliteten i forhold til de byrder, der pålægges, altså, hvad vi forhindrer, og hvad vi kan finde af hvidvask og terrorfinansiering på den konto.

Kl. 19:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Daniel Rugholm som ordfører for Det Konservative Folkeparti. Velkommen til.

Kl. 19:08

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Det er med stolthed og stor ydmyghed, at jeg betræder Folketingets talerstol for første gang. Mange af mine store forbilleder har stået på netop denne talerstol, siden salen her blev indviet tilbage i 1918. Min helt personlige jomfrutale er desværre først på programmet senere i aften, men da den konservative erhvervsordfører, fru Carina Christensen, ikke kan være til stede i salen, skal jeg på hendes vegne fremføre følgende:

Formålet med dette omfattende lovforslag er at gennemføre en række initiativer som opfølgning på den finansielle krise. Først og fremmest implementerer vi nu de nye danske regler om aflønning i den finansielle sektor. Reglerne gennemfører dels den politiske aftale, som blev indgået mellem alle Folketingets partier minus Enhedslisten i august måned i år, dels gennemføres reglerne i EU's kapitalkravsdirektiv vedrørende aflønning.

Fra konservativ side står vi naturligvis ved den politiske aftale, men jeg vil også gerne her i dag understrege, at vi principielt er imod, at forhold vedrørende aflønning skal reguleres ved lov. Vi mener, at forhold vedrørende aflønning af et selskabs ledelse alene bør være en sag mellem aktionærer og bestyrelse, som selvfølgelig håndteres i overensstemmelse med selskabsloven og virksomhedens lønpolitik. Vi mener desuden, at det er helt afgørende, at der er ens konkurrencevilkår i EU for finansielle virksomheder med samme virksomhedsområde.

Omfanget af danske særregler skal efter vores opfattelse begrænses mest muligt. Vi er derfor også tilfredse med, at der ikke er tale om, at vi overimplementerer EU's nye regler. Der lægges alene op

til, at vi følger de nye regler meget præcist. Fra konservativ side hilser vi det også velkommen, at der med lovforslaget nu kommer en ny risikomærkning af lån, samt at der nu udstedes hjemmel til at fastlægge nye kompetencekrav for finansielle rådgivere. Det sikrer større åbenhed og gennemsigtighed til fordel for forbrugerne.

Vi får nu også en udvidelse af Finanstilsynets pligt til at offentliggøre deres vurderinger, ligesom Finanstilsynet får hjemmel til at fastsætte regler om finansielle virksomheders pligt til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af virksomheden. Målet med disse nye regler er at sikre mere offentlighed omkring tilsynet med de finansielle virksomheder, og også dette hilser vi velkommen fra konservativ side.

Med lovforslaget får Finanstilsynet endvidere en ny mulighed for fremover at udstede administrative bødeforlæg. Det er vi fra konservativ side som udgangspunkt altid en smule bekymrede ved, men vi anerkender, at det af ressourcemæssige årsager kan være hensigtsmæssigt for både virksomheder og myndigheder, at ukomplicerede sager kan afgøres administrativt.

Med lovforslaget lægges der også op til, at man ophæver den generelle regel om stemmeretsbegrænsninger for spare- og andelskasser. Formålet med stemmeretsbegrænsningen har jo ellers altid netop været at sikre sparekassernes decentrale struktur og demokrati uden bestemmende indflydelse fra enkelte deltagere. Når vi fra konservativ side alligevel støtter denne ændring, hænger det sammen med, at vi gerne i fremtiden vil sikre, at det gøres så let som muligt for spare- og andelskasser at tiltrække kapital. Det bliver desuden også muligt for de sparekasser, som ønsker det, at fastholde stemmeretsbegrænsningen, og endelig bliver der nu en overgangsperiode på 2 år, hvor man således har god tid til at forberede sig på denne ændring.

Endelig indføres der med dette lovforslag også nye regler i hvidvaskloven. Formålet med reglerne er at sikre, at de almenyttige organisationer, der indsamler penge til udlandet, ikke misbruges til f.eks. terrorformål, og det er selvfølgelig et tiltag, som vi Konservative støtter.

Alt i alt et godt og fornuftigt lovforslag, som Det Konservative Folkeparti kan give sin fulde opbakning til.

Kl. 19:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Morten Østergaard som radikal ordfører.

Kl. 19:12

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Da den internationale finanskrisen også ramte Danmark, trådte en bred kreds af Folketingets partier sammen og sikrede, at der blev spændt et sikkerhedsnet ud under den finansielle sektor i Danmark, så vi undgik en situation, der havde været helt uoverskuelig i sine konsekvenser, og hvor danskerne ikke kunne anvende deres banker, ikke anvende deres dankort og ikke hæve penge på deres lønkonti. Med den resolute indgriben fra et bredt flertal i Folketinget og hurtige lovgivning, lykkedes det at skabe en vis form for sikkerhed og stabilitet omkring også den måde, som den finansielle uro, som bredte sig overalt i verden, ramte Danmark på.

Den samme kreds har så efterfølgende diskuteret, hvordan Danmark i ly af finanskrisen skulle tage ved lære af de problemer, der opstod, de problemer, der førte til krisen, og på den måde også forebygge, at nye kriser ville ramme os på samme vis. Det har ført til en lang række diskussioner i forligskredsen om, hvordan man bedst regulerer den finansielle sektor for at imødegå disse negative konsekvenser i forbindelse med finansiell ustabilitet.

I Det Radikale Venstre har vi den opfattelse, at den type regulering ikke bør være et isoleret nationalt anliggende, men bør ske i meget tæt samklang med international regulering og for Danmarks ved-

kommende også med EU-regulering, fordi vi jo har et indre marked, hvor kapitalen bevæger sig frit og dermed også et indre marked i den finansielle sektor, som betyder, at det vil have negative konsekvenser for den branche i Danmark, hvis vi laver nogle særskilte regler, som hæmmer mulighederne for den finansielle sektor i Danmark, men skaber fine muligheder for finansielle institutioner og virksomheder fra andre lande, som ønsker at gøre forretning i Danmark. Derfor har vores udgangspunkt igennem de forhandlinger været, at vi skulle følge den internationale udvikling tæt, at vi i videst muligt omfang skulle lave en regulering, der svarede til det, andre finansielle virksomheder i andre lande, herunder særlig EU-lande, blev mødt med. Det synes vi i altovervejende grad det her lovforslag er et udtryk for.

For at sikre den brede enighed medvirker vi på et enkelt område til, at der bliver en regulering i forbindelse med aflønning, og mulighederne for at bruge aktieoptioner som en del af bonusløn bliver måske en særegen dansk fortællelse. Men i al væsentlighed kommer reglerne til at afspejle EU-reguleringen og at leve op til de direktiver, der er på det område, og det betyder, at det er vores vurdering, at vi med lovforslaget her får lavet et udmærket tiltag i forhold til at sikre, at folk, der tager store risici, ikke har nogen forstyrrende hensyn i forhold til bonusløn, da denne nye regulering ikke adskiller sig så væsentligt fra andres lande, at det vil udgøre en konkurrencemæssig bet for de danske finansielle virksomheder. Derfor er vi også glade for, at en væsentlig del af den aftale, der ligger til grund for det her, er et kodeks, der betyder, at branchen regulerer sig selv for at sikre, at der er god og samvittighedsfuld ledelse i den finansielle sektor.

Vi er også særlig glade for det kompetencekrav til finansielle rådgivere, som kommer ind i lovgivningen nu, fordi vi jo kunne se, at en del af dem, som har betalt rigtig meget, set fra deres egen personlige vinkel, i den finansielle krise, har været nogle af dem, som er blevet lokket ind i svært risikable projekter, af bankrådgivere, der måske dårligt selv har kunnet gennemskue de produkter, de solgte, men som har gjort det, måske fordi de kunne få en bonus, måske fordi der har været et pres for at skubbe flest mulige af de her produkter over disken. Det har i hvert fald resulteret i, at nogle, som har troet, at de investerede deres pensionsmidler trygt og sikkert, har bevæget sig ind i nogle stærkt risikofyldte projekter, som efterfølgende har gjort, at de har mistet deres pensionsopsparing. Vi har jo også set, at der er banker, der efterfølgende i de respektive klageorganer er blevet skarpt kritiseret for den praksis. Der tror vi, at det nye kompetencekrav kan være en måde at undgå, at den type situationer opstår igen, når det samtidig bliver sådan, at Finanstilsynet får til opgave også at føre tilsyn med det.

Jeg synes også, det er væsentligt at fremhæve, at det ikke er alt, der er nye spændetrøjer for den finansielle sektor. Der er faktisk i spørgsmålet om administrative bødeforlæg tale om en forenkling, som jeg tror branchen er glad for, i den forstand at man kan få afsluttet sager og udeståender, man har, når man af den ene eller den anden grund er kommet på tværs af lovgivningen. Når man er blevet enig med Finanstilsynet i, hvori ens brøde består, kan man så få det hurtigt ud af verden og få genoprettet tilliden til, at man driver sin virksomhed i overensstemmelse med loven. Det tror jeg er en udmærket nyskabelse, altså, at vi giver den her mulighed for at udstede administrative bøder.

Endelig er der spørgsmålet om hvidvaskloven, der ikke indgår i den aftale, der ligger til grund for lovforslaget, men som er nok så væsentlig, idet vi selvfølgelig på det område også skal sikre, at der ikke er nogen, der i ly af at give den som almenyttig organisation samler penge ind til terrorvirksomheder rundt omkring i verden. Der er det helt fornuftigt, at Finanstilsynet nu får en mulighed for også at føre tilsyn med disse organisationer, så det ikke tager overhånd.

Så samlet set er vi glade for den aftale, som sikrer, at et bredt flertal i Folketinget, i hvert fald på dette område, er med til at skabe

stabilitet om den finansielle sektors vilkår og dermed også bidrager til finansiell stabilitet.

Kl. 19:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 19:18

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Tak for de mange konstruktive, positive bemærkninger. Jeg konstaterer, at alle de ordførere, der har udtalt sig i dag, er positive over for forslaget.

Jeg vil sådan prøve i nogle punktnedslag at komme ind på de tre hovedinitiativer, som forslaget jo vedrører: Skærpede krav til aflønningen i den finansielle sektor, større gennemsigtighed og bedre rådgivning for forbrugerne samt styrket tilsyn og skærpede sanktionsmuligheder. Alt det er jo bundet sammen oven på den finansielle krise, som opstod i New York i september 2008, og som vi jo har ageret på i forskellige processer også i Danmark.

Det ene hovedelement, som flere af ordførerne har været inde på, har jo været den diskussion, vi har haft om aflønningen i den finansielle sektor. Den finansielle krise viste os, at rundhåndede bonus- og optionsordninger kunne være med til at fjerne fokus fra en sund og langsigtet drift af en bank. Det er derfor nødvendigt at tage hånd om den risiko, der er forbundet med at give ledelsen og andre resultatafhængig løn. Formålet med reglerne er dels at implementere den aftale, som vi i forligskredsen har indgået om en forsvarlig aflønningspolitik i den finansielle sektor, dels at gennemføre reglerne i EU's kapitalkravsdirektiv.

Det andet hovedelement er øget gennemsigtighed og rådgivning for forbrugerne. Vi har stadig stor fokus på at skabe de bedst mulige forhold for forbrugerne på det finansielle område, og derfor gennemfører vi en række initiativer for at skabe større gennemsigtighed og sikre bedre rådgivning for forbrugerne. Vi indfører for det første kompetencekrav til de finansielle rådgivere og risikomærkning af lån. Kompetencekravene til investeringsrådgiverne skal medvirke til at sikre, at medarbejdere, der yder rådgivning om investeringsprodukter til forbrugerne, har de fornødne kompetencer hertil. Det gælder i relation til såvel simple som komplekse produkter. Kompetencekravene vil både omfatte danske pengeinstitutter, fondsmæglervirksomheder, filialer af sådanne institutter i udlandet og investeringsrådgivere. Finanstilsynet vil føre tilsyn med, at investeringsrådgiverne opfylder deres kompetencekrav.

Med risikomærkning af lån skaber vi et enkelt redskab til at få en overordnet forståelse af forskellige låns karakteristika. Det vil give låntagerne en let tilgængelig information, når de skal vælge, hvilke lån de skal have. Ordningen vil jo blive bygget meget sådan pædagogisk og overskueligt op med kategorisering af produkterne i en grøn, gul og rød kategori. Det vil supplere de gældende god skik-regler og den gældende risikomærkning af investeringsprodukter, som vi vedtog før sommerferien, og som er ved at blive implementeret.

Det sidste hovedelement er skærpelsen af tilsynet med de finansielle virksomheder og skærpede sanktionsmuligheder. Som led i et sådant styrket tilsyn med de finansielle virksomheder foreslår vi, at Finanstilsynet skal have mulighed for at udstede administrative bødeforlæg. Baggrunden er, at det kan være hensigtsmæssigt, at Finanstilsynet hurtigt kan sanktionere en overtrædelse. Bødeforlæg vil alene blive anvendt, hvor overtrædelserne generelt er ensartede, ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, og hvor sanktionsniveauet ligger fast. Endvidere er det en betingelse, at den pågældende erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig indforstået med, at sagen afgøres administrativt med betaling af bøden. Disse betingelser for udstedelse af administrative bødeforlæg svarer til, hvad der gælder på andre områder, hvor der udstedes administra-

tive bødeforlæg. Den finansielle sektor har i forbindelse med høringen været positiv over for forslaget med de administrative bøder.

Vi foreslår også en række ændringer af hvidvaskloven. Det overordnede formål er jo at begrænse muligheden for, at man sådan på kryds og tværs f.eks. kan finansiere terror.

Alt i alt er jeg glad for de bemærkninger, der har været fra ordførerne. Jeg ser frem til en konstruktiv behandling i udvalget og svarer selvfølgelig på de spørgsmål, der måtte være, under udvalgsbehandlingen, så vi kan få sagen igennem Folketinget.

Kl. 19:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Orla Hav. (*Orla Hav* (S): Jeg troede, det var hr. Jens Christian Lund først). Det har vi ikke registreret her. Så værsgo.

Kl. 19:22

Orla Hav (S):

Tak. Jeg vil gerne have lov til at udtrykke min ros til ministeren, for jeg synes faktisk, at den tale, ministeren holdt nu her ved afslutningen af førstebehandlingen, var rigtig fornuftig. Men da Socialdemokraterne for snart meget længe siden som nogle af de første gik ud og talte om fornuften og hensigtsmæssigheden i de elementer, som ministeren nu har gjort rede for, blev vi nærmest mødt med, at det var den rene og skære socialisme.

Jeg skal bare spørge ministeren: Hvordan har det været at bevæge sig i den proces hen mod sådan nogle fornuftige udspil som det her med en fornuftig regulering af nogle markeder, som helt oplagt har haft behov for en regulering, akkurat som ministeren nu giver udtryk for?

Kl. 19:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:23

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Politik er jo altid det muliges kunst, og jeg er glad over, at vi her har skabt et bredt flertal bag den fremførte politik. Der er ting, der ikke er groet i min personlige have. Jeg har den principielle tilgang til aflønning, at det er en sag mellem arbejdsgiver og arbejdstager, og så er der en bestyrelse, der må godkende det.

Men det her er en aftale, som jeg er glad for, og som vil skabe mere regulerede forhold i finanssektoren. Gennemsigtighed, bedre rådgivning, skærpet tilsyn og skærpede sanktionsmuligheder er groet i en konservativ have. Og med hensyn til aflønningspolitikken er det et kompromis, vi er nået frem til, og som jeg hundrede procent kan stå inde for. Det var for øvrigt et godt forslag – også fra socialdemokratisk side.

Kl. 19:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Orla Hav.

Kl. 19:24

Orla Hav (S):

Jeg skal bare sige, at det jo er rart at høre, at ministeren nu kan se ordentligt og sagligt på tingene. Vi syntes faktisk, det var en saglig afvejning af tingene, da vi spillede ud og sagde, at samfundet ikke kan være tjent med, at man har så uregulerede forhold, som der var tale om.

Jeg skal bare nævne to små citater for ministeren. Det ene går på: Så meget marked som muligt; så meget stat som nødvendigt.

Vi synes, det her har bevæget sig i den rigtige retning, så man får et rigtigt snit til den sikkerhed, borgerne skal have for, at tingene går ordentligt for sig.

Det sidste citat, jeg skal give ministeren, er jo det der med, at der bliver større glæde i himlen over en enkelt synder, der omvender sig, end tusind retfærdige.

Kl. 19:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 19:25

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er jeg sådan set enig i, og derfor er jeg også glad for, at det her forslag er et udtryk for, at man har bøjet sig mod hinanden. Jeg har ikke sådan lavet en vægtskål, hvor der er lodder i den ene eller den anden side, men der har været rigtig god inspiration fra alle de af Folketingets partier, som har deltaget i og har indgået den her aftale, som jeg som sagt kan stå hundrede procent inde for. Der var også god inspiration fra Socialdemokraternes side, og jeg synes, det har været et godt forløb og en god aftale.

Kl. 19:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Jens Christian Lund for en kort bemærkning.

Kl. 19:25

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil starte med at beklage, at jeg ikke trykkede godt nok på maskinen her, det er jeg ked af.

Jeg er jo i bund og grund et venligt menneske, så jeg vil give ministeren lejlighed til at svare på de to spørgsmål, som jeg stillede. Det første er: Er det korrekt, som hr. Jens Christian Lund har opfattet det, at branchen ikke kan levere den kodeks, som egentlig var blevet lovet, om aflønning af direktion og bestyrelse, og at det derfor nu er ministerens plan sammen med parterne at lave en lovgivning, der får det til at virke? Ministeren skal bare sige ja.

Kl. 19:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 19:26

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Vi har jo lavet en lovgivning nu her, så at sige, for vi har taget det første skridt med førstebehandlingen her, hvor vi lægger en kodeks ned over aflønningspolitikken i finanssektoren.

Kl. 19:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Jens Christian Lund.

Kl. 19:26

Jens Christian Lund (S):

Det vil jeg spørge om igen i et skriftligt spørgsmål, for det var ikke lige det. Det var kodeksen om synliggørelsen af aflønningen, men det får vi et svar på. Jeg synes, det var let for ministeren. Jeg er også overbevist om, at der er kommet noget materiale ud fra ministerens side, så det var let at sige ja.

Det andet, som er endnu lettere for ministeren at sige ja til, er, at jeg ved, at der i dette øjeblik sidder en masse mennesker i nogle andelskasser og nogle sparekasser osv., som er nervøse for, at deres stemmeretsbegrænsninger nu forsvinder. Kan ministeren bekræfte, at det, der sker, er, at lovgivningen forsvinder, men at virksomhederne selv kan vedtage, at de bevarer deres stemmeretsbegrænsning? Det er noget, som er vigtigt for mange andelskasser og sparekasser. Skal

de ikke kunne gå rolige i seng, ved at ministeren nu her siger: Det kan jeg bekræfte?

Kl. 19:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Værsgo, minister.

Kl. 19:27

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det kan jeg roligt bekræfte. Man kan generelt gå rolig i seng, så længe der sidder en borgerlig regering, som sikrer tryghed og ordentlige økonomiske forhold i det her land. Men man kan også være tryk ved den her aftale, som vi jo har indgået bredt. Der bliver ikke nogen ændringer i de forhold, der bliver skitseret fra spørgerens side.

Kl. 19:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ændring af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven). (Gennemførelse af ændringsdirektivet om rapporterings- og dokumentationskrav i forbindelse med fusioner og spaltninger m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsættelse 10.11.2010).

Kl. 19:28

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Torsten Schack Pedersen som Venstres ordfører.

Kl. 19:28

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak. I Venstre er vi optaget af at begrænse dansk erhvervslivs administrative byrder. Det skal være let at drive virksomhed i Danmark. Dygtige erhvervsfolk og iværksættere skal bruge mest mulig tid på at udvikle deres virksomheder og mindst mulig tid på administrativt bøv. Og selv om det her forslag nok ikke rammer voldsomt mange personer og selskaber, vil det for de berørte være tale om en lettelse i de administrative byrder.

Forslaget betyder nemlig, at kapitalejere i såvel aktie- som anpartsselskaber kan fravælge nogle af de dokumenter, som de vurderer ikke er nødvendige for deres bedømmelse i forbindelse med en fusion eller en spaltning af et selskab. Og det er en administrativ lettelse på omkring 5 mio. kr. årligt. Fravalget af dokumenterne, mellembalancen, kræver enighed blandt kapitalejerne, og dermed sikres den enkelte kapitalejer, at man kan få oplysninger, hvis man kræver det, men hvis man ikke kræver det, kan man slippe for noget papirarbejde. Jeg skal også lige understrege, at forslaget ikke påvirker kreditorers eller medarbejderes retsstilling.

I Venstre støtter vi som bekendt ethvert tiltag, der begrænser de administrative byrder for dansk erhvervsliv, så vi kan naturligvis støtte lovforslaget fra økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 19:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Orla Hav som socialdemokratisk ordfører. Det går raskt.

Kl. 19:30

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det. Vi bliver bedt om at udmønte Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om selskaber og kapital. Grundlæggende kan vi sige, at vi er positive over for, at selskaber inden for Det Europæiske Fællesskab har fælles regler og retningslinjer for deres virke og muligheder for at ændre sig i overensstemmelse med de vilkår, der er gældende for selskabernes virke.

Imidlertid finder vi, at der er en række problematikker, som vi synes bør afklares i forbindelse med lovgivningsprocessen. Den synsvinkel, der er på lovforslaget, er forståelig nok i høj grad koncentreret omkring kapitalejerne, og det er da bestemt vigtigt, helt utvetydigt. Men der er jo også en lang række andre interessenter, og deres vilkår vil vi også godt interessere os for ikke forringes i forbindelse med det her lovforslag.

Der har her fra Venstres side været nævnt kreditorernes forhold, og det er jo væsentligt, at kreditorerne også har indsigt i og mulighed for at følge med i de processer, som kan medføre en spaltning eller en fusion af et selskab. Kunderne er en anden gruppe interessenter, som bestemt også har en interesse i at kigge med i, hvad det er, der foregår, og hvad det er, der fremtidig kommer til at stå over for, for står de pludselig over for, at det er et monopol, som de skal til at handle med, er det dog væsentligt at vide, hvad det er, der er oppe imod. Det offentlige status er en tredje interessant. Endelig er der, som det tidligere er blevet nævnt af Venstres ordfører, også medarbejdernes vilkår.

Jeg har bemærket, at der står, at der ikke sker ændringer i de materielle forhold. Men da det her er en proces, som man kan sætte i gang i virksomheden, er det jo ikke helt ligegyldigt, om den proces går i gang med gennemsigtighed og gennemsuelighed. Så det er noget, vi vil være lidt optaget af i forbindelse med udmøntningen af loven. Men grundlæggende er vi positivt afventende indstillet over for lovforslaget, og vi har en forventning om at få en afklaring af de spørgsmål, som vi så vil stille, i retning af det, jeg nu har givet udtryk for.

Så skal jeg sige, at jeg holder den her tale i forståelse med SF's ordfører, og således er også hr. Karsten Hønge dækket ind med disse bemærkninger.

Kl. 19:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 19:32

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Vi kan ikke have en samling her i Folketinget, uden at vi skal behandle selskabsloven. For snart 2 år siden vedtog vi en ny selskabslov, som slog de to gamle love om aktieselskaber og anpartsselskaber sammen til én lov. Det var et lovforslag, som fyldte 415 paragraffer, betækningsafgivelsen blev på 29 sider, og vi døjede med og fordøjede paragraffer og ændringer til lovforslaget i flere måneder. Sidste år vedtog vi så endnu en ændring af den nye selskabslov, da der var it-problemer i forbindelse med at få alle ændringerne sat i

kraft. Nu kommer så denne samlings ændring af selskabsloven, og i øvrigt skal vi også evaluere den nye selskabslov, når denne har været i kraft i 2 år. De første dele af loven blev sat i kraft i foråret, mens de øvrige dele først sættes i kraft i 2011. Det er med andre ord noget af et cirkus at holde styr på det.

Så vidt vi kan se, er der intet i dette lovforslag, som ændrer på den nye selskabslov, som vi vedtog for snart 2 år siden. Det vil nemlig stride mod, at det brede flertal her i Folketinget er blevet lovet en evaluering af den nye lov, inden der ændres noget, og som sagt er hele loven slet ikke trådt i kraft endnu. Vi synes summa summarum, at disse ændringer af selskabsloven skulle vente, til hele loven var trådt i kraft og vi havde en evaluering af loven, som vi tidligere har aftalt. Det er forvirring på højere plan, at vi her midt i det hele igen skal behandle ændringer i en lov, som vi slet ikke kender endnu, eller også skulle vi først have behandlet den nye selskabslov, når alle direktiverne var faldet på plads.

Når det gælder de enkelte dele i lovforslaget vedrørende fravalg af dokumenter ved fusioner, spaltninger af selskaber, offentliggørelse af dokumenter og de enkelte justeringer, er det noget, som vi i det store og hele støtter. Dog støtter vi også kritikken fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer og anbefaler, at der ses nærmere på, om det er klogt at kunne fravælge en skriftlig ledelsesredegørelse fra direktionen til ejerne om en forklaring på og begrundelse for en fusion eller spaltning, der er sket fra planens underskrivelse frem til generalforsamlingen. Det giver jo en sikkerhed for ejerne, og ejerne ved ikke, hvad de mister af information, hvis de fravælger en sådan redegørelse. Man ved jo aldrig, om direktionen ønsker at skjule noget for ejerne og derfor anbefaler, at der ikke udarbejdes sådan en redegørelse. Der er i den nye selskabslov denne mulighed for fravalg af information for anpartsselskaber og delvis for aktieselskaber, når det gælder spaltninger, men ikke fusioner.

Vi har endnu ikke evalueret den nye selskabslov, og da reglerne jo trådte i kraft den 1. marts i år, er det måske nok for tidligt at udvide reglerne til også at omfatte fusioner, når det gælder aktieselskaber.

Vedrørende de estimerede administrative lettelser på 5 mio. kr. kan vi endnu en gang konstatere, at det er matadorpenge, som der leges med. Disse lettelser vil jo kun blive realiseret, hvis samtlige selskaber gør brug af lettelserne, og det vil ikke ske, da det er frivillige lettelser. Mange selskaber vil jo fortsætte med f.eks. at få udarbejdet en redegørelse og en mellembalance ved en fusion eller en spaltning, da samtlige ejere skal give tilladelse til, at det ikke sker.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti på nuværende tidspunkt støtter hovedparten af forslaget.

Kl. 19:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Daniel Rugholm som konservativ ordfører.

Kl. 19:36

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Da den konservative erhvervsordfører, fru Carina Christensen, ikke kan være til stede her i salen i dag, skal jeg på hendes vegne meddele følgende:

Formålet med dette lovforslag er at implementere et nyt EU-direktiv i selskabsloven. Ændringen handler om nye og lettere rapporterings- og dokumentationskrav i forbindelse med fusioner og spaltninger. Med forslaget bliver det nu nemmere for kapitalselskaber at fusionere og spalte.

I Det Konservative Folkeparti er vi altid glade for forslag, der bidrager til at lette de administrative byrder for danske virksomheder. Derfor hilser vi også dette lovforslag velkommen.

Ændringerne vil ikke alene betyde øget fleksibilitet med hensyn til dokumentkrav for danske virksomheder, der ønsker at fusionere og spalte. Lovforslaget forventes også på samfundsniveau at medføre administrative lettelse for virksomhederne på op til ca. 5 mio. kr. årligt. Det synes vi er ganske pænt.

Det Konservative Folkeparti kan således støtte dette lovforslag.

Kl. 19:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Morten Østergaard som radikal ordfører.

Kl. 19:37

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Lovforslaget her implementerer et EU-direktiv i selskabsloven, og dermed er vi jo som udgangspunkt positive over for det, fordi vi også ønsker at se EU-retten indført i dansk lovgivning så hurtigt som muligt.

Vi synes, det er godt, at det bliver gjort lettere for kapitalsselskaber at fusionere og spalte. Det er et lovforslag, der indeholder mange tekniske spørgsmål, som er svære at gennemskue for en udenforstående, og derfor har vi støttet os meget til høringssvarene, som jo alt overvejende er positive. Vi har også fulgt diskussionen om, hvorvidt der er enkelte dokumenter, som mere hensigtsmæssigt kunne have været undtaget fra den nye fleksibilitet, men vi lader os indtil videre overbevise af regeringens argument om, at der skal være enighed blandt alle kapitalejere, hvilket altså giver en vetoret. Det gør, at vi som udgangspunkt mener, at det er fornuftigt at lade fleksibiliteten gælde alle de i lovforslaget omtalte dokumenter og informationer.

Så er der diskussionen om, hvorvidt lovforslaget vil føre til en hel masse administrative lettelse. Det er jo sådan lidt en tilbagevendende drøftelse om, hvorvidt den tekniske måde, man opgør den slags på, nu også bliver til penge i virkelighedens verden. Ikke desto mindre er det selvfølgelig et plus for forslaget, at det trods alt er en administrativ lettelse, og derfor er vi samlet set positive over for lovforslaget.

Kl. 19:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 19:39

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Lovforslaget gennemfører et EU-direktiv om ændring af nogle rapporterings- og dokumentationskrav, som jo gælder i forbindelse med fusioner og spaltninger.

Det overordnede formål er at lette de administrative byrder, uden at det går ud over beskyttelsen af hverken kapitalejere, kreditorer eller medarbejdere. Derfor er jeg også glad for de positive bemærkninger, forslaget har fået med af ordførerne i dag.

Ændringsdirektivet er en del af Kommissionens fast track-for-slag, som understøtter EU's og regeringens mål om at lette virksomhedernes administrative byrder. Forslaget letter virksomhedernes administrative byrder med ca. 5 mia. kr. Jeg har hørt her, at forskellige ordførere har problematiseret det tal, men det er jo altså den måde, man opgør det på, og alt andet lige er det jo en betragtelig forbedring af virksomhedernes forhold.

Høringen viser, at der generelt er tilslutning til forslaget. Høringssvarene indeholder således kun få bemærkninger og har ikke givet anledning til materielle ændringer i lovforslaget.

Forslaget indebærer bl.a., at ejerne i alle kapitalsselskaber fremover ved både fusion og spaltning vil kunne fravælge visse oplysninger eller dokumenter. Det forudsætter dog, at kapitalejerne i enighed beslutter at fravælge oplysningerne eller dokumenterne. Ændringen berører ikke kreditorernes eller medarbejdernes retsstilling. Det er

forventningen, at denne nye mulighed fortrinsvis vil blive benyttet af selskaber med en eller kun nogle få ejere. De forventes at have så godt et indblik i driften af selskabet, at de uden betænkeligheder kan frasige sig retten til den pågældende underretning eller visse dokumenter. Fremover vil det desuden blive muligt at gøre det lettere for selskaberne at offentliggøre fusions- eller spaltningssplaner på deres egne eller andre egnede hjemmesider.

Ud over ændringerne vedrørende nationale fusioner og spaltninger foreslås en række lignende ændringer af de gældende regler om grænseoverskridende fusioner og spaltninger. På den måde sikrer vi overensstemmelse mellem de to regelsæt.

Fusioner og spaltninger er to meget benyttede instrumenter til omstrukturering af danske selskaber. Lovændringen vil gøre disse omstruktureringer mindre byrdefulde og vil dermed gøre livet lettere for især mindre virksomheder. Lovforslaget indeholder desuden en række præciseringer af selskabsloven.

Med de ord vil jeg sige tak for de mange bemærkninger og ser frem til en konstruktiv drøftelse under udvalgsbehandlingen.

Kl. 19:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Jeg tror, der var en lillebitte fortealelse – det var vist 5 mio. kr. i administrative besparelser og ikke 5 mia. kr., er det ikke korrekt? (*Økonomi- og erhvervsministeren* (Brian Mikkelsen): Jo, der er forskel.)

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).

(Fremsættelse 17.11.2010).

Kl. 19:42

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Michael Aastrup Jensen som ordfører – næh, hr. Torsten Schack Pedersen som ordfører for Venstre. Der stod et andet navn på listen.

Kl. 19:42

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Ja, jeg kunne godt se, at der på et tidspunkt var sket en forbytning. Hr. Michael Aastrup Jensen har it-området for Venstre, og jeg har fornøjelsen af at være teleordfører, og derfor er det jo mig, der skal gennemgå det lovforslag, som videnskabsministeren har fremsat.

Det er ligesom tidligere på aftenen et relativt stort lovforslag på over 100 sider, men til trods for størrelsen er de materielle ændringer i forslaget ikke så store, som man umiddelbart skulle tro. For der er tale om en samlet revision af hele teleloven. Den gældende lov stammer tilbage fra år 2000, men vi har faktisk ændret den ikke mindre

end 14 gange siden, så det er tiltrængt med en gennemskrivning og opdatering af loven, så alt hænger sammen på en ordentlig måde.

Et effektivt og konkurrencepræget telemarked spiller en stor rolle i et samfund som det danske. Ikt har ifølge flere undersøgelser bidraget væsentligt til produktivitetstilvæksten i Danmark igennem de sidste mange år, og alle ved jo, at produktivitetstilvæksten skal op i et endnu højere gear i Danmark, for at man kan sikre en højere vækst og dermed forudsætningen for et velfungerende velfærdssamfund. Så derfor skal vi sørge for, at lovgivningen også på teleområdet kan fremme en bedre produktivitet.

Det er selvfølgelig også vigtigt for alle danske telekunder, for udviklingen på telemarkedet er hastig, den er innovativ og præget af stærk konkurrence på de fleste områder – på de fleste. Men vi skal naturligvis altid sikre os, at vi har de nødvendige redskaber til at sikre, at konkurrencen fortsat trives og udvikles til gavn for forbrugerne, men også til gavn for Danmarks konkurrenceevne. Og der, hvor konkurrencen halter, skal vi være klar til at gribe ind.

Af konkrete ændringer i lovforslaget er det centrale, at de redskaber, som IT- og Telestyrelsen kan tage i anvendelse over for et selskab med en stærk markedsposition, fremover i højere grad skal fastsættes i styrelsens afgørelse på baggrund af en konkret vurdering og ikke i selve lovgivningen. Det bunder bl.a. i EU-regulering på området. Det øger fleksibiliteten, således at de forpligtelser, et selskab kan blive pålagt, kan blive tilpasset den helt konkrete problemstilling.

Derudover indeholder forslaget fra videnskabsministeren implementeringen af direktivpakken på teleområdet fra slutningen af sidste år. Det drejer sig bl.a. om, at nummerportering, hvor kunden kan tage sit nummer med til en anden teleudbyder, kan foregå hurtigere end i dag.

Endelig rummer forslaget også en mulighed for, at IT- og Telestyrelsen kan komme med regler om netneutralitet, hvis der måtte opstå konkrete problemer og udfordringer, som branchen ikke selv kan løse. I Venstre er vi ikke varme tilhængere af en central regulering af netneutralitet. Vi mener, at branchen burde kunne løse opgaven, men omvendt vil vi heller ikke forholde os passivt, hvis der måtte opstå problemer med netneutralitet. Så må vi konkret vurdere, hvilke tiltag det er, der skal til. Det vil vi ikke lægge os fast på nu, men værktøjskassen udvides altså med forslaget, således at hvis problemet opstår, må vi til den tid overveje, hvilke værktøjer der passer bedst.

Gennemskrivningen og opdateringen af teleloven har været en længere proces. Der har været en tæt dialog med branchen i forbindelse med høringsprocessen, og jeg vil gerne kvittere for, at ministeren har taget initiativ til en grundig drøftelse med branchen under hele forløbet. Det betyder selvfølgelig også, at der er rejst en lang række spørgsmål og emner, som er blevet drøftet, men som ikke har givet anledning til lovændringer på nuværende tidspunkt. Men så er vi alle bekendt med de ønsker og forskelle, der er på området.

I Venstre bakker vi naturligvis op om forslaget fra videnskabsministeren, men det er også velkendt, at vi i en bred forligskreds naturligvis har forskellige ønsker til den fremtidige regulering og de fremtidige vilkår for telebranchen i Danmark. Men vi finder, at vi gennem en god og ordentlig proces i forligskredsen har fundet en god løsning med det her forslag, som løser de udfordringer, vi står over for lige nu og her, sikrer en ordentlig gennemskrivning af teleloven og implementerer EU-direktivet, og det støtter vi naturligvis fra Venstres side.

Kl. 19:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak. Jeg skal meddele, at også Socialdemokraterne kan støtte dette lovforslag. Det er jo i sagens natur ikke så mærkeligt, al den stund vi var med i telefonloven. Ligesom Venstres ordfører skal også jeg knytte et par bemærkninger til det. Ud over gennemskrivningen af lovgivningen er der selvfølgelig hele spørgsmålet om implementering af den reviderede teledirektivpakke.

Jeg vil gerne sige, også i forlængelse af det, der lige er blevet sagt, at jeg også synes, at den proces, der har været undervejs, den høringsproces, der har været tilrettelagt, har været god. Jeg tror, at den dialogorienterede del af høringsprocessen er stærkt nødvendig, når man har med lovgivning af den her karakter at gøre, som jo er teknisk kompliceret, hvor der er store økonomiske interesser, og hvor vi jo har hele EU-reguleringen inde over. Så derfor tror jeg, at det er en rigtig, rigtig god proces, og det tror jeg godt vi kan lære noget af, i hvert fald i forhold til det her område i det hele taget, når vi skal regulere en anden gang.

Det bygger jo fortsat på det oprindelige telefonloven om vækst, innovation og forbrugerrettigheder. Hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre sagde, at det jo godt kan være, at man ender med det samme resultat, men at man måske starter med at gå ind ad hver sin dør. Noget af det, som er vigtigt for os i den forbindelse, er forbrugerrettigheder. Det er noget af det, vi generelt lægger vægt på i arbejdet i telefonlovens kredsen.

Når vi helt generelt kan anbefale det her, er det jo, fordi vi synes, at man altid kan kigge den måde, som regulering af telesektoren i Danmark har udviklet sig på, efter i sømmene. Har det givet de rigtige resultater? Har det været tilfredsstillende osv.? Men hvis man kigger på det danske telemarked helt grundlæggende, må man sige, at det i international sammenligning på mange strækninger godt tåler at måle sig med den udvikling, der har været andre steder. Det skal ikke forhindre os i at gøre nyt. Det skal ikke forhindre os i at være mere fremadskuende, men grundlæggende er det en tilfredsstillende udvikling, vi ser i Danmark, fordi vi på mange strækninger er rigtig langt fremme.

Skal jeg fremhæve en ting omkring telebranchen i almindelighed, som ikke falder inden for det her lovforslag, som jeg da godt kunne tænke mig vi på et tidspunkt kunne arbejde mere med, skulle det være det samfundsansvar, der påhviler selskaberne. Her tænker jeg eksempelvis på praktikpladser, uddannelsesansvaret, voksenpraktik osv. Telesektoren fylder jo meget i Danmark, og jeg kunne da godt tænke mig at få set efter i sømmene, hvor stor en del af sit samfundsansvar telesektoren løser lige præcis dér. Men det kan vi jo eventuelt vende tilbage til med spørgsmål i udvalget.

På den baggrund skal jeg anbefale forslaget til Tingets vedtagelse.

Kl. 19:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 19:49

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede i dag, læser jeg følgende op: Det overordnede formål med dette lovforslag er at gennemføre en revideret, moderniseret og fremtidssikret telelov til afslutning af den telelov, der gælder i dag, og som blev vedtaget i 2000. Dette formål i sig selv kan vi i Dansk Folkeparti sagtens tilslutte os.

For 10 år siden så kommunikationsmulighederne anderledes ud end i dag, og der er derfor god grund til, at den gamle lov opdateres.

Ligesom den gamle lov er et af de vigtigste formål med lovforslaget at sikre så fair og rimelige konkurrenceforhold som muligt på markedet for kommunikation, således at borgerne sikres en sund konkurrence på både pris og indhold. Derfor er det også vigtigt, at arbejdet med at modvirke dannelse af nye monopol og at udnytte de eksisterende firmaer videreføres.

Med lovforslaget lægges der op til, at reguleringen af konkurrencen på telemarkedet i højere grad skal finde sted igennem konkrete afgørelser truffet af IT- og Telestyrelsen frem for som nu gennem lovgivning. Regeringen forklarer i lovforslaget, at det er et krav fra EU, at de nationale myndigheder skal kunne agere fleksibelt for at kunne løse de konkrete problemstillinger ved markedsreguleringen, og at denne fleksibilitet opnås ved at flytte markedsreguleringen fra lovgivning over til IT- og Telestyrelsen. Desuden skal IT- og Telestyrelsen i sit arbejde tage hensyn til de henstillinger og retningslinjer, som Europa-Kommissionen udsteder på teleområdet.

I Dansk Folkeparti forholder vi os skeptisk over for dette tiltag. Vi er ikke i tvivl om, at IT- og Telestyrelsen udfører et sobert og sagligt stykke arbejde, til gengæld anser vi det for at være en svækkelse af den demokratiske kontrol, at en del af markedsreguleringen lægges fra Folketinget og over til IT- og Telestyrelsen, hvilket yderligere forstærkes af, at styrelsen i sit arbejde skal tage højde for henstillinger og retningslinjer fra et andet organ, nemlig Europa-Kommissionen, der, som de fleste er klar over, heller ikke er udsat for den samme demokratiske kontrol, som lovgivningsmagten er her i Danmark.

Lovforslaget indeholder også væsentlige forbedringer for borgerne, bl.a. indføres der en lov, en såkaldt portering, og det vil sige, at det, når en forbruger ønsker at beholde sit telefonnummer, når han skifter teleselskab, fremover skal gennemføres på en arbejdsdag. Lever teleselskaberne ikke op til denne forpligtelse, kan de pålægges at udbetale forbrugeren en kompensation. Dette er en væsentlig forbedring af forholdene for forbrugere i forhold til i dag, hvor portering kan tage betragtelig længere tid – en ubehagelig ventetid for forbrugeren, som i en periode kan befinde sig i en gråzone, hvor telefonen ikke virker.

Som jeg indledte med at sige, anerkender vi i Dansk Folkeparti behovet for en modernisering af telelovgivningen, og det er det, dette lovforslag omhandler. Modsat er vi skeptisk over for udviklingen i retning af mindre demokratisk indflydelse på reguleringen af telemarkedet, så jeg kan derfor ikke i dag komme med nogen endelig konklusion på vores indstilling til lovforslaget. Vi ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 19:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Hanne Agersnap som ordfører for SF.

Kl. 19:52

(Ordfører)

Hanne Agersnap (SF):

Jeg vil i lighed med andre ordførere også starte med at takke for processen. SF er også med i teleforliget, og jeg synes, at vi har haft gode diskussioner undervejs, en god inddragelse af branchen og en proces, hvor vi har kunnet komme til orde. Så det vil jeg gerne takke for, og overordnet kan jeg sige, at vi også kan støtte resultatet.

Det har jo, som det er blevet sagt, to grundlæggende formål: Vi implementerer nogle direktivkrav fra EU, og vi gennemfører en genomskrivning af teleloven, som har været ændret 14 gange, siden den blev vedtaget sidst, og derfor ærlig talt har været lidt svær at finde rundt i. Den oprindelige telelov stammer fra teleforliget i 1999. Den blev formuleret i 2000, og det var her, det statslige monopol blev solgt og konkurrencen sat fri på telemarkedet. Fri og fri, vil jeg så sige, for vi har jo altså siden hen til stadighed taget beslutninger

om regulering af markedet. Det er vi selvfølgelig nødt til, for at markedet har kunnet fungere.

Men med det her forslag får vi nu også forbrugerne mere på banen. Hvis konkurrencen er fri, skal der også være flere mulige beslutninger at tage for forbrugerne, hvis de er utilfredse med deres produkt. Der er så i det her forslag kommet portering ind. Det vil sige, at det er lettere at skifte udbyder, hvis man er utilfreds med sin udbyder. Det er klart konkurrenceforbedrende.

Derudover kunne jeg faktisk ikke høre hr. Torsten Schack Peder sen sige ordet bindingsperioder, men jeg tror, det lå i det, da han nævnte noget om de uenigheder, der er i et bredt forlig. For vi har været enige om at være uenige på det område, så vi ændrer ikke på den 6 måneders bindingsperiode, som jeg mener er en styrke set fra forbrugernes side med hensyn til deres mulighed for at skifte udbyder, hvis de er utilfredse med deres teleudbyder. Så jeg synes klart, at vi har taget nogle initiativer i den her lov, der gør, at forbrugerne kan komme mere på banen og få konkurrencen til at virke.

Derudover er jeg glad for, at reglerne om forsyningspligt bliver opdateret og fremtidssikret. Det åbner mulighed for, at vi kan føre regionalpolitik med teleloven, at vi i udkantsområder har nogle muligheder for at sikre forsyning af bredbånd og teleydelser. Som det har været nævnt tidligere, kommer der bestemmelser om netneutralitet, hvilket jeg synes er meget vigtigt. Det giver IT- og Telestyrelsen mulighed for at gribe ind, hvis slutbrugerne ikke sikres adgang til information og videreformidling af information samt mulighed for at benytte applikationer og tjenester efter eget valg. Det synes jeg også er en vigtig ting at få med i den nye telelov.

Så alt i alt er jeg glad for teleloven, som den foreligger nu, og SF kan støtte den.

Kl. 19:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Daniel Rugholm som konservativ ordfører.

Kl. 19:56

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Formålet med dette lovforslag er at skabe en enkel, fleksibel og fremtidssikret telelov. I lovforslaget implementerer vi de i 2009 vedtagne direktivkrav fra direktivpakken på teleområdet. Disse har det helt klare formål at styrke konkurrencen, fremme forbrugernes vilkår og interesser samt konsolidere det indre marked.

Lovforslaget er fremsat med udgangspunkt i de telepolitiske målsætninger, der kendes fra den nuværende lovgivning. Disse er fra den politiske aftale for 1999, som er indgået mellem Venstre og Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti. Deri er et af hovedelementerne, at man sikrer en fornuftig markedsudvikling, der i sidste ende giver alle danskere adgang til de moderne teknologier på området.

Der er dog enkelte ændringer i den nye lov i forhold til den gældende telelov. I lovforslaget vil IT- og Telestyrelsen opnå større fleksibilitet i forhold til de forpligtelser, som IT- og Telestyrelsen anvender over for teleselskaber, når der opstår konkurrenceproblematikker. Disse vil skulle fastlægges i de enkelte konkrete afgørelser, selvfølgelig med udgangspunkt i lovens rammer. Øget fleksibilitet for styrelsen ser vi som noget positivt for hele telebranchen, så længe dette naturligvis foregår inden for lovens rammer samt de retningslinjer, der udstedes fra Europa-Kommissionen. Begge dele er tilfældet i dette lovforslag. Ydermere sættes der fokus på en opdatering af forsyningspligten, således at denne tilpasses tilsvarende ønsker og behov. Vilkårene for den nuværende forsyningspligtudbyder ændres ikke i lovforslaget.

En betydelig ændring i forhold til den gældende lov er forbrugernes mulighed for i fremtiden at kunne flytte telefonnummer hurtige-

re mellem to teleselskaber. Den afgivende teleudbyder vil med denne ændring være forpligtet til at afgive telefonnummeret inden for én arbejdsdag. Forbrugerne får derved mulighed for i samarbejde med det nye teleselskab at aftale en hurtig aktivering af et nyt abonnement med det tidligere anvendte telefonnummer. Det er en klar serviceforbedring for både erhvervsliv og privatpersoner, som Det Konservative Folkeparti byder velkommen.

I lovforslaget findes en bemyndigelse til, at IT- og Telestyrelsen for fremtiden skal fastsætte regler til beskyttelse af netneutralitet, altså forbrugernes frie valg af tjenester og funktionalitet. Vi støtter naturligvis fortsat netneutralitet og ligeledes friheden til, at branchen selv håndterer fastsættelsen af vilkår og principper for området, så længe man i branchen opnår enighed. Skulle det stik imod forventning ikke ske, vil det alternativt afklares i samarbejde med eller alene af IT- og Telestyrelsen.

Det Konservative Folkeparti støtter dette lovforslag, og vi glæder os over de positive ændringer, som kan være udgangspunkt for mere fleksible og tidssvarende vilkår til gavn for både telebranchen, erhvervslivet og forbrugerne.

Kl. 19:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Morten Østergaard som radikal ordfører.

Kl. 19:59

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Også Det Radikale Venstre tager pænt imod det her forslag til en ny telelov, som er en gennemskrivning af den gamle og dermed også en implementering af de direktivkrav, som følger med den nye direktivpakke på teleområdet. Det er selvfølgelig helt nødvendigt, at vi opdaterer vores lovgivning i forhold til EU-reguleringen, men det er også fornuftigt, at vi nu får gennemskrevet en lov, som har været ændret ganske mange gange.

Som andre før mig vil jeg også gerne takke for, at vi i forligskredsen på det her område har et godt samarbejde både partierne imellem og med den branche, som teleloven regulerer. Det er et område, der er stærkt teknisk, og hvor der er rigtig mange fælder at gå i, men det er omvendt også et område, som kræver regulering, for det er en helt afgørende del af den danske infrastruktur i dag, at vi har et velfungerende udbud af teleydelser, både i forhold til højhastighedsinternet, telefoni og i stadig stigende grad IP-telefoni og tv over internettet.

Hvis vi skal fortsætte med at udvikle os som et højhastigheds-samfund, er det afgørende, at der fortsat investeres i højhastighedsinternetforbindelser i Danmark, og det er afgørende, at der er en fri og lige konkurrence, der sikrer, at vores priser er konkurrencedygtige. Det er det, som bl.a. teleloven skal være med til at sikre.

Derfor er vi også tilfredse med, at vi i fællesskab og med et meget bredt flertal i Folketinget er blevet enige om en række ændringer, herunder også at give IT- og Telestyrelsen den større fleksibilitet i deres ageren på området, som også følger af direktiverne fra EU. Det betyder altså, at vi stadig væk står med en branche, som kan sikre, at der er et bredt flertal, der sikrer stabilitet bag reguleringen. Men det betyder også, at vi vedholdende og stædigt holder fast ved, at der skal holdes øje med konkurrencen på området.

Det er jo en velkendt sag, at der i forhold til infrastrukturen er en stor tidligere statslig spiller på området, og at der er en lang række mindre aktører, som skal have gode adgangsvilkår. Det er der heldigvis bredt i branchen enighed om, men det er ikke altid, at der er enighed om, hvordan og på hvilke vilkår det skal foregå, og derfor er det afgørende, at vi har den fleksibilitet hos den regulerende myndighed, altså IT- og Telestyrelsen, som gør, at vi meget hurtigt kan komme ind og få afklaret eventuelle tvister, og at vi meget hurtigt

kan sikre, at skulle der være opstået situationer, hvor konkurrencen ikke fungerer, bliver der fundet en løsning.

Så vidt det, der står i teleloven, og som vi altså er meget tilfredse med. Så kan man jo sige, at der derudover er en lang række ting, som ikke er i teleloven. Her tænker vi selvfølgelig på behovet for at sikre fortsatte investeringer og udvikling på området. Til det formål havde regeringen jo bedt den såkaldte Højhastighedskomité om at kaste sig ud i en vurdering af, hvad der skulle til, for at Danmark kunne fastholde den position, vi jo sådan set har som et af de lande, hvor internettet er mest udbredt, og hvor befolkningen i meget vid udstrækning bruger it.

En af konklusionerne fra Højhastighedskomiteen var jo:

»Udviklingen af Danmark som højhastighedssamfund med etablering af hurtige bredbåndsforbindelser skal ses i sammenhæng med it-udviklingen i almindelighed. En moderne infrastruktur og hurtige bredbåndsforbindelser er nødvendige forudsætninger for, at Danmark kan kalde sig et højhastighedssamfund.«

Her er spørgsmålet jo, om den politiske opgave er løst med det forslag til en telelov, vi nu har foran os, eller om vi ikke er nødt til at tage yderligere initiativer for at sikre, at vi skubber den udvikling foran os. Det, vi så fra Højhastighedskomiteen, var jo bl.a. et behov for øget fokus på den offentlige sektors indsats for at udvikle Danmark til et højhastighedssamfund og behovet for at udvikle nye tjenester.

Vi mener også, at der er basis for en erhvervspolitisk satsning på området, hvor Danmark qua den store internetudbredelse og en relativt it-parat befolkning kunne stille sig til rådighed som et eksperimentarium for virksomheder, der ønsker at udvikle produkter til netværkssamfundet. Der synes jeg, at det ville være godt, hvis den her revision af telelovgivningen, som jo især handler om at sikre, at der er fri og lige konkurrence, og det er bestemt vigtigt, følges op af en satsning på at udvikle erhvervsområdet og udvikle hele Danmark som et højhastighedssamfund og dermed også sikre udbredelse af højhastighedsinternet i de områder af Danmark, hvor markedet ikke kan levere det af sig selv.

Derfor støtter vi selvfølgelig som en del af forligskredsen teleloven, men vi varsler også, at vi bestemt synes, at der er brug for at gøre mere og satse endnu mere på at udvikle Danmark som højhastighedssamfund end bare det at sikre den helt nødvendige konkurrence på området.

Kl. 20:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den Radikale ordfører. Så er det videnskabsministeren.

Kl. 20:04

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Jeg vil gerne takke for en meget velvillig førstebehandling af lovforslaget. Baggrunden for lovforslaget er jo, som vi har hørt, dels at implementere de direktivkrav, som fulgte med vedtagelsen af den nye direktivpakke på teleområdet – det var i november 2009 – dels at gennemføre en mere enkel, fleksibel og fremtidssikret telelov. De telepolitiske målsætninger, som jo er fastlagt i den politiske principaf-tale fra 1999 om de fremtidige sigtelinjer for telepolitikken, er fortsat at fremme en markedsudvikling, der fører til innovation og vækst, og som derigennem sikrer alle danskere adgang til moderne kommunikationsteknologier.

Afslutningsvis vil jeg gerne takke for alle ordførernes kommentarer om forhandlingerne og ikke mindst om høringsprocessen og vil altså gerne videregive takken til de mange, der konstruktivt har afgivet høringssvar og deltaget i debatten. Nu ser jeg så rigtig meget frem til sammen med den brede forligskreds at behandle lovforslaget i udvalget.

Kl. 20:05 :
Mødet er hævet. (Kl. 20:07).

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Videnskab og Teknologi. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

12) Valg af 6 medlemmer til Danmarks Radios bestyrelse for perioden 1. januar 2011 til 31. december 2014.

Kl. 20:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:

en gruppe på 93 medlemmer: Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Kristendemokraterne og Sambandsflokkurin

en gruppe på 85 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Christian H. Hansen.

Meddelelse om, hvem der er valgt i henhold til gruppernes indstilling, vil blive optaget i Folketingstidende.dk.

Grupperne har udpeget følgende medlemmer:

1. Torben Dalby Larsen (udpeget af V)
2. Trine Gregoruis (udpeget af S)
3. Ole Hyltoft (udpeget af DF)
4. Aage Frandsen (udpeget af SF)
5. Finn Poulsen (udpeget af KF)
- 6 Lars L. Nielsen (udpeget af RV)

Desuden har Pia Christmas-Møller (UFG) indstillet Peter Duetoft.

Kl. 20:07

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 24. november 2010, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.